

Erste Bank Hungary Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
A 2018. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Konszolidált éves beszámoló

Konszolidált éves beszámoló.....	2
I. Konszolidált eredménykimutatás a 2018. december 31-ével zárult évre.....	4
II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2018. december 31-ével zárult évre	5
III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2018. december 31-i állapot szerint	6
IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás	8
V. Konszolidált cash-flow kimutatás	9
VI. Kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámolóhoz.....	11
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ	11
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK.....	12
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN.....	12
D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK	12
E. MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓHOZ	47
1) Nettó kamatbevétel.....	47
2) Nettó díj- és jutalékbevétel	48
3) Osztalék bevételek.....	48
4) Kereskedési tevékenység nettó eredménye.....	48
5) Valós értékelés nettó eredménye.....	49
6) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	49
7) Általános adminisztratív költségek.....	49
8) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből származó nyereségek/veszteségek	50
9) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	50
10) Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan.....	50
11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.....	51
12) Egyéb működési eredmény.....	51
13) Nyereséget terhelő adók	52
14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	53
15) Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok	54
16) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	54
17) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök.....	54
18) Értékesíthető pénzügyi eszközök.....	55
19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	55
20) Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	56
21) Értékpapírok	56
22) Hitelintézetekkel szembeni követelések	56
23) Ügyfelekkel szembeni követelések.....	57
24) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	58
25) Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések	59
26) Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések	60
27) Lízingkövetelések.....	62
28) Vevő és egyéb követelések	63
29) Szerződés módosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	64
30) Tárgyi eszközök alakulása.....	64
31) Adókövetelések és adókötelezettségek	66
32) Értékesítésre tartott eszközök	67
33) Egyéb eszközök	67
34) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek.....	68
35) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.....	68
36) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	68
37) Céltartalékok	71
38) Egyéb kötelezettségek	73
39) Saját tőke összesen	73
40) Szegmens riport.....	74
41) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források.....	78
42) Lízingek.....	78
43) Tranzakciók kapcsolatos felekkel	79
44) Biztosítékok.....	84

45) Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók	85
46) Nettó módon történő bemutatás.....	86
47) Kockázatkezelés	87
48) A pénzügyi és nem pénzügyi instrumentumok valós értéke	133
49) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak	140
50) Független kötelezettségek	141
51) Hátralévő lejáratok elemzése	142
52) Saját tőke- és tőkekövetelmények a magyar előírásoknak megfelelően	144
53) Mérlegfordulónap utáni események	145
54) Egyéb közzététel.....	145
55) 2017. és 2018. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai	145

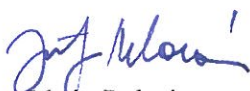
I. Konszolidált eredménykimutatás a 2018. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Meg- jegyzé- sek	2017	2018
Nettó kamatbevétel	1)	66 156	68 738
Kamatbevétel		71 077	70 452
Egyéb kamatjellegű bevételek		5 955	10 644
Kamatráfordítás		(8 423)	(7 513)
Egyéb kamatjellegű ráfordítások		(2 453)	(4 845)
Nettó díj- és jutalékbevétel	2)	48 683	54 289
Díj- és jutalékbevétel		65 184	69 745
Díj- és jutalékráfordítás		(16 501)	(15 456)
Osztalék bevételek	3)	81	37
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	4)	10 974	16 066
Deviza műveletek		11 655	(3 630)
Egyéb		(681)	19 696
Valós értékelés nettó eredménye	5)	(793)	(1 568)
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	6)	1 180	1 220
Személyi jellegű ráfordítások	7)	(31 243)	(30 061)
Egyéb általános adminisztratív költségek	7)	(27 517)	(26 777)
Értékcsökkenés	7)	(9 509)	(10 919)
Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye	8)	5 753	x
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	9)	x	343
Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan	10)	2 804	x
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	11)	x	6 780
Egyéb nettó működési eredmény	12)	(6 535)	(16 834)
Egyéb működési bevételek	12)	38 523	8 459
Egyéb működési ráfordítások	12)	(45 058)	(25 293)
Adózás előtti eredmény		60 034	61 314
Jövedelemadók	13)	(5 280)	(2 806)
Adózott eredmény		54 754	58 508
Anyavállalatra jutó nettó eredmény		54 754	58 508

II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2018. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzé- sek	2017	2018
Adózott eredmény		54 754	58,508
Egyéb átfogó jövedelem			
Eredménybe át nem sorolható tételek			
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka		x	263
Saját hitelkockázati tartalék		x	(1)
Eredménybe át nem sorolható tételekre jutó jövedelemadó		-	(24)
Eredménybe átsorolható tételek			
Értékesíthető pénzügyi eszközök nem realizált tartaléka (árfolyamhatást is figyelembe véve)		3 586	x
Tárgyévi nyereség/veszteség		3 586	x
Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka		x	(4,409)
Tárgyévi nyereség/veszteség		x	(4,074)
Átsorolás miatti módosítás		x	(335)
Cash-flow fedezeti ügyletek tartaléka	33. oldal	221	-
Átsorolás miatti módosítás		221	-
Eredménybe átsorolható tételekre jutó halasztott adó		(299)	343
Tárgyévi nyereség/veszteség		(299)	344
Átsorolás miatti módosítás		-	(1)
Egyéb átfogó jövedelem összesen		3 509	(3,828)
Átfogó jövedelem összesen		58 262	54,680
Anyavállalatra jutó nettó átfogó jövedelem		58 262	54,680

Kelt: Budapest, 2019. április 4.

Jelasity Radován
Elnök-vezérigazgató

Ivan Vondra
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2018. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2017	2018
Eszközök			
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	14)	21 324	55 819
Kereskedési célú pénzügyi eszközök		143 705	120 645
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	15)	21 083	25 982
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	16)	122 622	94 663
Ebből fedezetként zárolva	44)	1 682	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	17)	x	73 572
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		x	1 138
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		x	30 702
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek		x	41 732
Értékesíthető pénzügyi eszközök	18)	136 765	x
Ebből fedezetként zárolva	44)	15 094	x
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	19)	x	149 648
Ebből fedezetként zárolva		x	11 264
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		x	1 483
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		x	148 165
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	20)	651 900	x
Ebből fedezetként zárolva	44)	51 949	x
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	22)	68 672	x
Ebből fedezetként zárolva	44)	4 085	x
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	23)	1 123 697	x
Ebből fedezetként zárolva	44)	274 568	x
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	24)	x	2 031 071
Ebből fedezetként zárolva	44)	x	249 526
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		x	736 784
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek		x	97 777
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek		x	1 196 510
Pénzügyi lízing követelések	27)	x	37 602
Tárgyi eszközök	30)	8 600	8 624
Befektetési célú ingatlanok	30)	10 347	10 838
Immateriális javak	30)	25 565	24 053
Adókövetelések	31)	704	1 490
Halasztott adókövetelések	31)	-	3 362
Értékesítésre tartott eszközök	32)	1	1 405
Vevő és egyéb követelések	28)	x	14 113
Egyéb eszközök	33)	27 791	31 265
Eszközök összesen		2 219 069	2 563 507

millió forintban	Meg- jegy- zések	2017	2018
Források			
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek		15 162	19 362
Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek	15)	15 092	18 740
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	34)	70	622
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	35)	37 584	36 945
Kibocsátott értékpapírok	35)	37 584	36 945
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	36)	1 787 542	2 105 712
Hitelintézetek által elhelyezett betétek		202 560	268 877
Ügyfelek által elhelyezett betétek		1 540 898	1 730 468
Kibocsátott értékpapírok		44 083	103 544
Egyéb pénzügyi kötelezettségek		-	2 823
Céltartalékok	37)	8 691	7 293
Adókötelezettségek	31)	-	46
Halasztott adókötelezettségek	31)	584	167
Egyéb kötelezettségek	38)	30 228	36 118
Saját tőke	39)	339 278	357 864
Anyavállalatra jutó saját tőke		339 278	357 864
Jegyzett tőke		146 000	146 000
Tőketartalék		117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		75 786	94 372
Források összesen		2 219 069	2 563 507

Kelt: Budapest, 2019. április 4.

Jelasiy Radován
Elnök-vezérigazgató

Ivan Vondra
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás

Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás a 2018. december 31-ével zárult pénzügyi évre

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹⁾	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²⁾	Értékelési tartalék ²⁾	Halasztott adó ²⁾	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke összesen
Saját tőke									
2018. január 1-én	39	146 000	117 492	69 910	6 430	-	(555)	339 278	339 278
IFRS 9 áttérés miatti változások		-	-	3 977	(6 430)	6 316	44	3 907	3 907
Áttérés utáni saját tőke 2018. január 1-én		146 000	117 492	73 887	-	6 316	(511)	343 185	343 185
Osztalékfizetés				(40 000)				(40 000)	(40 000)
Átfogó jövedelem		-	-	58 508	-	(4 146)	318	54 680	54 680
ebből: Adózott eredmény				58 508				58 508	58 508
ebből: Egyéb átfogó jövedelem						(4 146)	318	(3 828)	(3 828)
Saját tőke									
2018. december 31-én	39	146 000	117 492	92 395	-	2 170	(193)	357 864	357 864

- 1) Részletesebb információ a 39-es megjegyzés jegyzett tőke és tőketartalék részében található.
2) Tárgyévi eredménybe átvethető elemek, mindkét évben.

Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás a 2017. december 31-ével zárult pénzügyi évre

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka	Cash flow fedezeti ügyletek tartaléka	Értékesíthető pénzügyi eszközök nem realizált eredményére jutó halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke összesen
Saját tőke									
2017. január 1-én		146 000	117 492	15 156	2 844	(221)	(256)	281 015	281 015
Átfogó jövedelem		-	-	54 754	3 586	221	(299)	58 262	58 262
ebből: Adózott eredmény		-	-	54 754	-	-		54 754	54 754
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	3 586	221	(299)	3 509	3 509
Saját tőke									
2017. december 31-én		146 000	117 492	69 910	6 430	-	(555)	339 278	339 278

V. Konszolidált cash-flow kimutatás

millió forintban	2017	2018
Adózott eredmény	54 754	58 508
Jövedelemadó korrekció	5 280	2 806
Korrigált adózott eredmény	60 034	61 314
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói		
Értécsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszköz átértékelés (nem pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó)	10 317	12 174
Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot) és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot	(36 820)	(19 059)
Eszközök értékesítésének bevételei és ráfordítása	(4 284)	(572)
Hátrasorolt kötelezettségek átértékelése	(144)	(1 950)
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök átértékelése	(1 939)	(1 247)
Egyéb korrekciók	260	3 968
ebből IFRS 9 áttérés miatti változások	-	3 878
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után		
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	(4 875)	27 006
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	x	(1 138)
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	(30 702)
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	x	(41 732)
Értékesíthető pénzügyi eszközök	2 964	x
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	x	239
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	(3 982)
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	(2 923)	x
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	76 828	x
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	(86 188)	x
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	21 521
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	x	(29 105)
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	x	(55 310)
Pénzügyi lízing követelések	x	(37 903)
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	7 480	(17 888)
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	(1 072)	1 501
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	13 103	(639)
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	116 531	320 120
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	(10 951)	68 267
Ügyfelek által elhelyezett betétek	121 802	189 570
Kibocsátott értékpapírok	5 680	59 461
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-	2 823
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	(2 220)	5 890
Fizetett jövedelemadó	(5 226)	(7 066)
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	141 826	205 441

Értékesítés		
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	47 313	x
Értékesíthető pénzügyi eszközök	65 987	x
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Tőke instrumentumok	x	142
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	x	43 392
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	105 236
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	426	243
Beszerzés		
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	(259 622)	x
Értékesíthető pénzügyi eszközök	(58 926)	x
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Tőke instrumentumok	x	(294)
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	x	(56 865)
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	(211 307)
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	(21 731)	(11 493)
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	(226 553)	(130 945)
Fizetett osztalék	-	(40 000)
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-	(40 000)
Pénzeszközök nyitó egyenlege	106 050	21 324
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	141 826	205 441
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	(226 553)	(130 945)
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	(0)	(40 000)
Pénzeszközök záró egyenlege	21 324	55 819

Kamathoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás tartalmazza)	2017	2018
Kapott kamat	81 372	78 321
Kapott osztalék	81	37
Fizetett kamat	(8 487)	(10 805)

VI. Kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámolóhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Bank Hungary Zrt. (a továbbiakban: „Bank” vagy „Erste Hungary”) a magántulajdonban lévő legnagyobb, a bécsi, prágai és bukaresti tőzsdéken jegyzett osztrák bankcsoport, az Erste Group („Erste Group Bank AG”) tagja.

A Bank a kizárólagos tulajdonában álló leányvállalataival együttesen alkotja az Erste Hungary-t. A Bank magyarországi bejegyzésű és székhelyű, zártkörűen működő részvénytársaság. A Bank bejegyzett székhelye 1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatt található.

A konszolidált éves beszámoló a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A konszolidált beszámoló angol és magyar nyelven kerül elkészítésre és közzétételre. A nyelvi verziók eltérése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

2018. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata 70%-os tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóját az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

2018 december 31-én a DIE ERSTE oesterreichische Spar-Casse Privatstiftung (‘ERSTE Alapítvány), egy alapítvány, ami a partnereivel kötött részvényesi megállapodások által összesen hozzávetőleg 29,62%-os részesedést birtokol az Erste Group Bank AG-ben és 15,62 %-os tulajdonrészrel a társaság fő részvényese. Az Erste Alapítvány a részvények 6,5%-ának közvetlenül, 9,12%-ának pedig közvetetten tulajdonosa a Sparkassen Beteiligungs GmbH & Co KG részesedésén keresztül, ami az Erste Alapítvány és az Erste Group Bank AG kapcsolt vállalkozása a Haftungsverbundon keresztül. 9,92%-os jegyzett tőkéjét birtokolja az Erste Alapítvány egy részvényesi megállapodás alapján a CaixaBank A.S.-el. 3,08% pedig egyéb partnerek tulajdonában van, egyéb részvényesi megállapodások által.

Az Erste Alapítvánnyal nem volt tranzakciója az Erste Hungary-nek, így nincs olyan jelentős, közvetett hatás, amely befolyásolná az Erste Hungary konszolidált beszámolóját.

A magyar állam és az EBRD kisebbségi részesedést szerez az Erste Bank Hungary Zrt.-ben

2016 júniusában a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Az Erste Bank Hungary Zrt. új tulajdonosi struktúrája a következő:

Tulajdonos	Részvény darab-szám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%
European Bank for Reconstruction and Development	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%

A megállapodás részeként az EBRD és a Corvinus Zrt. is delegált egy-egy tagot a Felügyelőbizottságba és egy-egy nem ügyvezető tagot az Erste Bank Hungary Igazgatóságába.

Leányvállalatok

A Bank leányvállalatai, amelyek mindegyikét Magyarországon jegyezték be, 2018. december 31-én a következők voltak:

Az Erste Bank Hungary Zrt. közvetlen vagy közvetett befolyásoló részesedése százalékban			
Társaság neve	2017	2018	Alaptevékenység
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%	brókeri szolgáltatások
Erste Lakáslízing Zrt.	100%	100%	ingatlanok pénzügyi lízingje
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%	ingatlangazdálkodás
Sió Ingatlan Invest Kft.	100%	100%	ingatlanfejlesztés
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%	lakástakarék-pénztár
Collat-Reál Kft.	100%	100%	ingatlankezelés
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%	refinanszírozási tevékenység

Az Erste Hungary Zrt. tevékenysége

A Bank leányvállalataival együtt teljes körű banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek, köztük megtakarítási számlákat, vagyonkezelést, fogyasztói hiteleket, és jelzáloghitelezést, lakás előtakarékossági betétgyűjtést és hitelezést, befektetési banki tevékenységeket, értékpapírok és származékos instrumentumok kereskedelmét, portfóliókezelést, projektfinanszírozást, külkereskedelmi finanszírozást, vállalatok pénzügyeinek kezelését, tőkepiaci és pénzpiaci szolgáltatásokat, devizakereskedelmet, lízinget és faktoringot. Az Erste Hungary tevékenységét a magyar piacra összpontosítja.

Az Erste Hungary jogszabály által könyvvizsgálatra kötelezett.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK

A Bank 2018 végén előszerződést írt alá az Erste Lakáslízing Zrt. eladásáról. A szerződés az eladás összes lényeges feltételét tartalmazza. Ez alapján az IFRS5 sztenderdnek megfelelően a társaság eszközei átsorolásra kerültek az 'Értékesítésre tartott eszközök' beszámolósorra. Az 'Értékesítésre tartott eszközök' értéke 2018 december 31-én 1 405 millió forint, amely a csoporton belüli egyenlegek kiszűrése utáni eszközök kötelezettségekkel csökkentett összege. Az eladás várhatóan 2019 első felében fog lezárulni.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

2018. október 17-én a Parlament új törvényt fogadott el (2018: LXIII), ami módosította a lakástakarékpénztárakat szabályozó 1996: CXIII törvényt. Az új szabályozás hatályba lépése után kötött lakástakarékpénztári megtakarítások után nem jár állami támogatás. Az állami támogatás a megtakarítás összegének 30%-a, de éves szinten szerződésenként maximum 72 ezer forint. A 2018. október 17-e előtt kötött szerződések után továbbra is jár az állami támogatás.

D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

a) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Hungary 2018. üzleti évre vonatkozó konszolidált éves beszámolója és az összehasonlítás alapját képező 2017. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra. Amennyiben másként nem kerül jelzésre, minden összeg millió forintban értendő.

A konszolidált éves beszámoló az IFRS által előírt, illetve megengedett értékelési módszereknek megfelelően bekerülési költség (amortizált bekerülési költség) alapon készül, kivéve az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek mindegyike valós értéken szerepel.

A számviteli irányelvek a 2017-ben alkalmazottakkal egyezők, kivéve az IFRS 9 és IFRS 15 bevezetését.

A konszolidált beszámoló a vállalkozás folytatása elvének megfelelően került összeállításra.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, minden összeg millió Magyar forintban (HUF) értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

A 2018. december 31-ével zárult pénzügyi évre vonatkozó konszolidált éves beszámoló kiadását az Igazgatóság 2019. április 4-i határozatában hagyta jóvá.

A konszolidáció alapja

A Bank minden leányvállalata konszolidálásra került. A leányvállalatok konszolidációs körbe való bekerülésének dátuma az a nap, amikor azok a Bank ellenőrzése alá kerültek. Ellenőrzésről akkor beszélhetünk, amikor a Bank olyan befolyással rendelkezik egy szervezetben, hogy képes annak pénzügyi és működési politikáját úgy irányítani, hogy abból számára előnyök származzanak. Az év közben felvásárolt vagy értékesített leányvállalatok eredménye a konszolidált átfogó eredménykimutatásban a vásárlás napjától az eladás napjáig szerepel. A Bank leányvállalatainak éves beszámolóit ugyanarra a beszámolási évre készülnek, mint a Banké, konzisztens számviteli irányelvek alapján. Az Erste Hungary-n belül minden egyenleg, tranzakció, bevétel és ráfordítás, nem realizált nyereség és veszteség, valamint osztalék kiszűrésre kerül. A kisebbségi részesedés a teljes átfogó eredmény és mérlegfőösszeg azon részét jelenti, amely nem a fő tulajdonost illeti.

b) KÖNYVELÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDSZEREK

Devizák átszámítása

A konszolidált éves beszámoló magyar forintban (HUF) készül, amely az Erste Hungary funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

Devizanemek közötti átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamok kerülnek alkalmazásra. A devizás tranzakciók nyilvántartása elsőként a tranzakció dátumán érvényes deviza-átváltási árfolyamon történik. A devizában nyilvántartott pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamán számítja át. Az ebből eredő összes árfolyam különbözet az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” alatt. A bekerülési költségen értékelt nem-pénzügyi devizás tételek a kezdeti tranzakciók dátuma szerinti árfolyamokon kerülnek átszámításra. A cash flow fedezeti ügyletekből származó értékelési különbözetelek elszámolása a tőkében történik.

IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok

2018. január 1-től kezdődően az Erste Hungary adoptálta és alkalmazta az IASB által 2014 júliusában kiadott és az EU által 2016-ban jóváhagyott IFRS 9 „Pénzügyi instrumentumok” standardot. A standard a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek besorolására és értékelésére, valamint a pénzügyi eszközök értékvesztésére vonatkozó számviteli politika módosítását eredményezte. Az IFRS 9 jelentősen módosítja az IFRS 7 „Pénzügyi instrumentumok: közzétételek” című IFRS standardot is, amelynek eredményeképpen a pénzügyi eszközökre vonatkozó információk közzététele az új követelményekkel módosult.

Az IFRS 9 átmeneti rendelkezései alapján, az Erste Hungary nem módosítja az előző beszámolási időszakokra (2017. üzleti év pénzügyi adataira) vonatkozó összehasonlító egyenlegeket. Ennek eredményeként a 2018. évi beszámoló összehasonlító adatai a 2017. évi pénzügyi beszámolóban alkalmazott struktúrát követik. A kiegészítő mellékletben szereplő összehasonlító időszaki közzétételek az IAS 39 (az IFRS 9 által helyettesített) és az IFRS 7 eredeti besorolási és mérési követelményein alapulnak, ezáltal a pénzügyi instrumentumokra vonatkozó számviteli politikákat az IAS 39 standard szerint is közzéteszik.

Az IFRS 9 pénzügyi hatásait a következő fejezet részletezi.

i. Pénzügyi eszközök besorolása és értékelése

A lenti táblázat a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelési módszerei és könyv szerinti értékei közötti IAS 39 és IFRS 9 szerinti különbségeket mutatja be 2018. január 1-re vonatkozóan. Az áttérésből fakadó hatások szemléltetését IAS 39 struktúrában mutatja be a táblázat.

millió forintban	Megjegyzés	IAS 39 alatti besorolás		IFRS 9 alatti besorolás	Könyv szerinti érték IAS 39	Könyv szerinti érték IFRS 9
		Portfólió	Értékelési módszer			
Pénzügyi eszközök						
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek		Hitelek és követelések	AC	Amortizált bekerülési érték	21 323	21 323
Derivatívák		Kereskedési célú	FVPL	Kereskedelmi célú (FVPL)	21 083	21 083
Egyéb kereskedelmi célú eszközök		Kereskedési célú	FVPL	Kereskedelmi célú (FVPL)	122 622	122 622
Hitelintézetekkel szembeni követelések	a	Hitelek és követelések	AC	Amortizált bekerülési érték	68 674	68 659
				Valós értéken megjelölt	-	-
Ügyfelekkel szembeni követelések	b	Hitelek és követelések	AC	Amortizált bekerülési érték	1 031 091	1 032 836
				Kötelezően valós értéken értékelt	47 454	48 674
		Hitelek és követelések	Pénzügyi lízing	Pénzügyi lízingkövetelések	45 152	44 936
Értékesíthető pénzügyi eszközök (Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok)		AFS	FVOCI	Amortizált bekerülési érték	-	-
				Kötelezően valós értéken értékelt	-	-
				Valós értéken értékelt FVOCI	134 606	134 606
Értékesíthető pénzügyi eszközök (Tőkeinstrumentumok)		AFS	FVOCI	Valós értéken értékelt FVPL	970	970
				Valós értéken értékelt FVOCI	1 189	1 189
Pénzügyi eszközök - Lejáratig tartott		Lejáratig tartott	AC	Amortizált bekerülési érték	640 992	640 886
				Kötelezően valós értéken értékelt	-	-
				Valós értéken megjelölt	-	-
				Valós értéken értékelt FVOCI	10 908	11 274
Pénzügyi eszközök					2 146 064	2 149 058
Pénzügyi kötelezettségek						
Derivatívák		Kereskedési célú	FVPL	Kereskedési célú (FVPL)	(15 092)	(15 092)
Egyéb kereskedelmi célú kötelezettségek		Kereskedési célú	FVPL	Kereskedési célú (FVPL)	(70)	(70)
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		Amortizált bekerülési érték	AC	Amortizált bekerülési érték	(1 787 542)	(1 787 542)
				Valós értéken megjelölt	-	-
Pénzügyi kötelezettségek - eredménnyel szemben valós értéken értékelt (kibocsátott értékpapírok)		Valós érték opció	FVPL	Valós értéken megjelölt	(37 584)	(37 584)
Pénzügyi kötelezettségek					(1 840 288)	(1 840 288)

(a) A 'Hitelintézetekkel szembeni követelések' továbbra is amortizált bekerülési értéken értékelt az IFRS 9 standard szabályozása alatt. A hitelintézetekkel szembeni követelések értékében nem történt lényeges változás az IFRS 9 áttérés miatt (15 millió forint).

(b) Az 'Ügyfelekkel szembeni követelések' egy része a „Kötelezően valós értéken értékelt (FVPL) kategóriába kerültek besorolásra és valós értéken kerültek újra megállapításra mivel a szerződéses cash flow jellemzőik nem feleltek meg az SPPI kritériumoknak. Az IFRS 9 oszlopérték a valós értéket szemlélteti a táblázatban. A kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközökkel kapcsolatos további részleteket az „SPPI-értékelés” fejezet szemlélteti a 41. oldalon.

A továbbra is amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélhitelekre 1 745 milliárd forint, a lízingkövetelésekre pedig 216 millió forint értékvesztés került megképzésre IFRS 9 szabályozása alapján.

(c) Az amortizált bekerülési értéken értékelt, lejáratig tartott kategóriába sorolt (HTM) értékpapír-állomány egy kisebb része az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt kategóriába került besorolásra, így a könyv szerinti értékük valós értéken lett újra megállapítva.

ii. A pénzügyi eszközök könyv szerinti értékeinek újraértékelése

millió forintban	Megjegyzések	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolások	Áttértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredménytartalék változás
Amortizált bekerülési értéken értékelt tételek	a	1 831 583	-	-	1 831 583	-
<u>Növelő tételek:</u>		-	-	-	-	-
átsorolás IAS 39 AC (L&R, HTM) kategóriából - értékvesztés újra megállapításából eredő hatás	b	-	-	1 571	1 571	(1 571)
<u>Csökkentő tételek:</u>						
átsorolás IFRS 9 Designated at FVPL (IAS 39: L&R) kategóriába – hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	c	-	(10 908)	-	(10 908)	-
átsorolás IFRS 9 Mandatorily at FVPL (IAS 39: L&R) kategóriába – ügyfelekkel szembeni követelések	d	-	(47 454)	-	(47 454)	-
Teljes változás		-	(58 362)	1 571	(56 790)	(1 571)
Összesen - Amortizált bekerülési értéken értékelt tételek	e	1 831 583	(58 362)	1 571	1 774 793	(1 571)
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valóban értékelt tételek		136 765	-	-	136 765	-
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valóban értékelt tételek - hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	f	134 606	-	-	134 606	-
<u>Növelő tételek:</u>						
átsorolás IAS 39 AC (HTM) kategóriából	c	-	10 908	367	11 274	(367)
<u>Csökkentő tételek:</u>						
átsorolás IFRS 9 AC (IAS 39: AFS) kategóriába						
átsorolás IFRS 9 Mandatorily at FVPL (IAS 39: AFS) kategóriába						
Teljes változás – FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	c f	-	10 908	367	11 274	(367)
Összesen – FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		134 606	10 908	367	145 881	(367)
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valóban értékelt tételek - tőkeinstrumentumok		2 159	-	-	2 159	-
<u>Csökkentő tételek:</u>						
átsorolás IFRS 9 FVPL (IAS 39: AFS) kategóriából	g	-	(970)	-	(970)	-
Teljes változás – FVOCI-n értékelt tőkeinstrumentumok		-	(970)	-	(970)	-
Összesen – FVOCI-n értékelt tőkeinstrumentumok		2 159	(970)	-	1 189	-

Teljes változás - FVOCI-n értékelt instrumentumok		-	9 938	367	10 305	(367)
Összesen – FVOCI-n értékelt instrumentumok		136 765	9 938	367	147 069	(367)
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt tételek	h	143 705	-	-	143 705	-
<u>Növelő tételek:</u>						
átsorolás IAS 39 AC (L&R) (IFRS 9: Mandatorily at FVPL) kategóriából – ügyfelekkel szembeni követelések	c d	-	47 454	1 220	48 674	(1 220)
átsorolás IAS 39 FVOCI (AFS) kategóriából – tőke-instrumentumok	g	-	970	-	970	-
<u>Csökkentő tételek:</u>						
átsorolás IFRS 9 AC (IAS 39: FVO) kategóriába – hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		-	-	-	-	-
átsorolás IFRS 9 FVOCI (IAS 39: FVO) kategóriába – hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		-	-	-	-	-
Összes változás		-	48 424	1 220	49 644	(1 220)
Összesen – Eredménnyel szemben valós értéken értékelt tételek	h	143 705	48 424	1 220	193 349	(1 220)
Összesen – pénzügyi instrumentumok		2 112 053	-	3 158	2 115 211	(3 158)

Megjegyzés: Az 'átértékelés' oszlop magában foglalja az átértékelés és az értékvesztés változásainak hatásait is.

(a) Az IAS 39 szerinti egyenleg az alábbi tételeket foglalja magában millió forintban:

- készpénz és pénzeszköz egyenértékes: 21 324;
- hitelintézetekkel szembeni követelések: 68 672;
- ügyfelekkel szembeni követelések (pénzügyi lízingkövetelések nélkül): 1 089 606;
- lejáratig tartott pénzügyi eszközök: 651 900.

(b) Az IFRS 9 áttérés hatására értékvesztés feloldás történt, ami a hitelportfólió portfólió minőségének javulásával és a jelentős hitelkockázattal rendelkező hitelportfólió (stage 2) alacsony szintjével magyarázható.

(c) Az átsorolás a lejáratig tartott értékpapírokkal kapcsolatos.

(d) Az átsorolás olyan ügyfeleknek nyújtott hitelekre vonatkozik, melyeknek a szerződéses pénzáramlásaik nem csak kizárólag tőke- és kamatfizetéseket foglalnak magukban (SPPI) és ezért azokat az eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni. A leggyakoribb esetek az olyan kamatláb-kompensációs jellemzőkkel rendelkező hitelek, amelyek nem teljesítik az IFRS 9 által előírt kritériumokat.

(e) Az összesítő sor a következő IFRS 9 szerinti mérlegsorokat tartalmazza 2018. január 1-én (millió forintban):

- készpénz és pénzeszköz egyenértékesek: 21 323;
- amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök
 - hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok: 644 094;
 - hitelintézetekkel szembeni követelések: 68 659;
 - ügyfelekkel szembeni követelések: 1 029 628 és
 - egyéb pénzügyi eszközök: 11 089.

(f) A 2017-es pénzügyi kimutatásokban bemutatott összeghez képest az egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt (FVOCI illetve AFS) hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok könyv szerinti értéke nem változott.

(g) Az IAS 39 standard szerinti értékesíthető (AFS) kategóriából az IFRS 9 szerinti eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába történő átsorolás azokra a tőkeinstrumentumokra vonatkozik, melyeket nem kereskedési céllal tartanak, és amelyeket az IFRS 9 szerint nem jelöltek meg eredménnyel szemben valós értéken értékeltként és nem kötelező eredménnyel szemben valós értéken értékeltként.

(h) Az összesítő sor a következő IAS 39 szerinti mérlegsorokat tartalmazza millió forintban:

- kereskedelmi célú pénzügyi eszközök: 143 705.

Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt tételek' sor az IFRS 9 oszlopban a következő könyv szerinti értékeket tartalmazza:

- o derivatívák: 21 083; és
- o egyéb kereskedelmi célú pénzügyi eszközök: 122 622.

Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt tételek' sor az IFRS 9 oszlopban a következő könyv szerinti értékeket tartalmazza millió forintban:

- derivatívák: 21 083;
- egyéb kereskedelmi célú pénzügyi eszközök: 122 622.
- ügyfelekkel szembeni követelések (FVPL): 48 674
- tőkeinstrumentumok: 970.

iii. Pénzügyi kötelezettségek besorolása és értékelése

millió forintban	Megjegyzések	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolások	Átértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredménytartalék változás	OCI változás
Amortizált bekerülési értéken értékelt tételek	a	(1 787 542)	-	-	(1 787 542)	-	-
Csökkentő tételek:		-	-	-	-	-	-
Teljes változás		-	-	-	-	-	-
Összesen - Amortizált bekerülési értéken értékelt tételek		(1 787 542)	-	-	(1 787 542)	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt tételek	b	(52 746)	-	-	(52 746)	-	-
Növelő tételek:		-	-	-	-	-	-
Teljes változás		-	-	-	-	-	-
Összesen - Eredménnyel szemben valós értéken értékelt tételek		(52 746)	-	-	(52 746)	-	-
Összesen - Pénzügyi kötelezettségek		(1 840 288)	-	-	(1 840 288)	-	-

(a) Az összesítő sor következő IAS 39 szerinti mérlegsorokat tartalmazza (beleértve az alább részletezett egyéb mérlegsorokról átemelt összegeket) millió forintban:

- bankközi betétek: 202 560;
- ügyfélbetétek 1 540 898;
- kibocsátott értékpapírok: 44 084.

(b) Az összesítő sor következő IAS 39 szerinti mérlegsorokat tartalmazza millió forintban:

- derivatívák 15 162.
- kibocsátott értékpapírok: 37 584.

Az összesítő sor az IFRS 9 oszlopban a következő könyv szerinti értékeket tartalmazza millió forintban:

- derivatívák: 15 092;
- egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek: 70;
- kibocsátott értékpapírok: 37 584.

iv. Értékvesztések változása

A következő táblázat az IAS 39 szerinti 'felmerült veszteség modell' alapján, a 2017. december 31-én elszámolt értékvesztéseket hasonlítja össze az IFRS 9 'várható veszteség modellje' alapján 2018. január 1-jén elszámolt értékvesztésekkel:

millió forintban	IAS 39/IAS 37 2017.12.31	Átsorolások	Átértékelés	IFRS 9 2018.01.01
Amortizált bekerülési értéken értékelt adósságinstrumentumok	(57 544)	1 837	3 495	(52 211)
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt adósságinstrumentumok	-	(19)	-	(19)
Pénzügyi lízingek	(750)	-	(152)	(902)
Mérlegen kívüli kitettségek (hitelkeretek és garanciák)	(3,560)	-	819	(2 741)
Vevőkövetelések	(6)	-	(53)	(59)
Összesen	(61 861)	1 818	4 109	(55 934)

Az átsorolások oszlop az IFRS 9 és az IAS 39 követelmények közötti különbségek miatti értékvesztés változásokat foglalja magában. Az értékvesztés 1 818 millió forinttal csökkent, melyet a következő hatások együttesen eredményeztek:

- azoknál IAS 39 alatti amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál értékvesztés visszafizetés történt, melyek az IFRS 9 alatt eredménnyel szemben való értéken értékelt kategóriába kerültek;
- további 19 millió forint értékvesztés képzés történt azoknál a hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál, melyek IAS 39 alatt értékesíthető, IFRS 9 alatt pedig egyéb átfogó eredménnyel szemben való érték kategóriába (maradtak) kerültek.

Az 'átértékelés' oszlop tartalmazza a saját tőkét érintő változásokat, amely azon instrumentumok értékvesztés változását tartalmazza, amelyek az értékvesztés számítása alapjának részét képezik IFRS9 alatt, illetve korábban is részét képezték IAS39 alatt, mint pénzügyi eszközök ill. IAS37 alatt, mint mérleg alatti hitelezési kockázatot képviselő kitettségek.

Fenti értelemben, az amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentum kategória, amelyek a leginkább hozzájárultak ezen áttérési különbséghez, képviseli azt az értékvesztéssel kapcsolatos különbséget, amely IFRS9 alatt amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentumok értékvesztése és a korábban IAS39 alatt hitelek és követelések kategóriára képzett értékvesztés között adódik (utóbbi kategóriába nem értve a vevő és egyéb követeléseket).

Az IFRS9 áttérés következményeként értékvesztés felszabadítás történt, amely egyrészt a portfólió minőség javulásának, másrészt a azon portfólió alacsony szintjének köszönhető, amely esetén nincs jelentős hitelkockázat növekedés (stage2).

A nem teljesítő hitelek aránya folyamatosan csökken, mind a lakossági, mind pedig a vállalati szegmensben elérve az elmúlt időszakok legalacsonyabb szintjét. További javulás várható a hitelezési feltételek szigorodása folytán.

A javuló portfólió egyben azt is jelenti, hogy a jelenlegi portfólióra nem jellemző a hitelezési kockázat jelentős növekedése.

Összességében az átállás folytán végrehajtott átsorolás és értékvesztés állomány felülvizsgálat, ill. átértékelés a Bank tőkéjére 5 965 millió forint pozitív átállási hatással volt. Ez az összeg magában foglalja a 4 147 millió forintos átértékelési, valamint az 1 818 millió forintos hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokra vonatkozó átsorolási hatást.

v. IFRS 9 első alkalmazásának hatása a halasztott adóra

Az alábbi táblázat az Erste Hungary halasztott kötelezettségeinek könyv szerinti értékében bekövetkezett változásait mutatja be az IFRS 9 első alkalmazása miatt:

millió forintban	IAS 39	IFRS 9	Eredménytartalék változás	Egyéb átfogó jövedelem
	Záró egyenleg	Nyitó egyenleg		
	2017. dec. 31.	2018. jan 1.		
Halasztott adó-kötelezettség	(584)	(558)	(17)	43

Fenti változások az IFRS9 első alkalmazásához kapcsolódó átmeneti különbségek különbségéből adódnak, amelyek az eszközök és források számviteli és adó szempontú eltérő megközelítésből származó differenciákat foglalják magukba. Lényegesen kisebb részben a differencia oka az, hogy az IFRS 9 átállás a jövőbeni várható pozitív eredményekre is hatással van, ami különbséget okozhat a korábban felvett differenciák visszafordulásának időpontjában vagy összegében.

vi. IFRS9 átálláshoz kapcsolódóan valós értéken értékelként megjelölt kategóriába sorolás ill. kategóriából átsorolás

Az IFRS 9 első alkalmazásánál nem került sor az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökre és pénzügyi kötelezettségek kivezetésére és újrafelvételére.

Pénzügyi instrumentumok

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet. Az IFRS 9 (valamint az IAS 39) szerint minden olyan pénzügyi eszközt és pénzügyi kötelezettséget – beleértve, amelyek származékos pénzügyi instrumentumokat is tartalmaznak - a mérlegben kell megjeleníteni és az előírt értékelési kategóriák szerint értékelni.

A pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehívási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket.

Vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközök (továbbiakban: POCI lásd a Pénzügyi instrumentumok értékvesztése fejezetben a 42. oldalon) esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb kerül meghatározásra. Ez az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti becsült jövőbeni pénzáramokat, a hitelezési veszteségek figyelembevételével pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások az adott időszaki eredményben való felosztására és megjelenítésére szolgál. A kamatbevételek meghatározásánál az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

- a nem értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat a bruttó könyv szerinti értékre kell alkalmazni (Stage 1, Stage 2);
- az értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre kell alkalmazni (Stage 3);
- a POCI eszközök esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat és az amortizált bekerülési szerinti értékre kell alkalmazni.

Az IAS 39 standard hatálya alatt az effektív kamatláb a bruttó könyv szerinti értéket kell alkalmazni, az egyedileg értékvesztett pénzügyi eszközök kivételével, ahol nettó könyv szerinti értéket kell alkalmazni.

A kamatráfordításokat a pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéke és az effektív kamatláb segítségével határozzák meg.

ii. Valós értékelés

A valós érték az az ár, amelyet egy eszköz értékesítésekor kapnának, illetve egy kötelezettség átruházásakor kifizetnének egy piaci szereplők között létrejött szokásos ügylet alapján az értékelés időpontjában. A definíció a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének mérésére is alkalmazandó. A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a „Pénzügyi instrumentumok valós értékelése” rész tartalmazza.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

i. Kezdeti megjelenítés

A pénzügyi instrumentumok akkor kerülnek megjelenítésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban (mérlegben) amikor az instrumentum szerződéses feltételei az Erste Hungary-re vonatkozóvá válnak. A pénzügyi eszközök megjelenítése a teljesítés napján történik.

ii. Kezdeti értékelés

Egy pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket kezdeti megjelenítésekor valós értéken kell értékelni, beleértve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt – azokat a tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatóak. A kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi instrumentumok valós értéke legtöbb esetben a tranzakciós ár.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelés az IFRS 9 standard szerint

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- (i) A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják –vagyis a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, amelynek célja
 - a pénzügyi eszközök szerződéses pénzáramainak beszedése érdekében történő tartása,
 - vagy a szerződéses pénzáramlásainak beszedése és a pénzügyi eszközök eladása
 - vagy egyéb üzleti modell jellemző rá.
- (ii) A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei a meghatározott időpontokban kizárólag olyan pénzáramokat eredményeznek-e amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetésekből állnak.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

i. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)

A pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek megjelenítésre a mérlegben, ha azokat olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése, és szerződéses cash flow-k kizárólag tőke és kamatfizetésből állnak (SPPI).

Ezeket az eszközöket amortizált bekerülési értéken kell bemutatni a mérlegben az alábbi sorokon: 'Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök', 'Vevő és egyéb követelések' és 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesei'. A Készpénz és pénzeszköz egyenértékesei soron csak a központi bankoknál és a hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek szerepelnek. Látra szólóként besorolt az az instrumentum, amely bármikor vagy legfeljebb 24 órás felmondási idővel megszüntethető. A Magyar Nemzeti Bank által előírt kötelező tartalékot ezen a mérleg soron mutatja be a Bank.

A pénzügyi lízingkövetelések 2018. évi beszámolóban külön mérleg soron szerepelnek. A Bank az elkülönítést nem alkalmazta visszamenőlegesen, így pénzügyi lízingkövetelések egyenlegét 2017. évben a 'Hitelek és követelés soron szerepelnek.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése soron kerül bemutatásra. Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök jelentik legnagyobb tételt az Erste Hungary mérlegében, mely magában foglalja az ügyfeleknek nyújtott hitelek túlnyomó többségét (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket), bankközi kihelyezéseket), a központi bankokban elhelyezett betéteket és az egyéb követelések összegeit.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba történő befektetés különböző üzleti, stratégiai és kockázatkezelési céllal történhet. Rendszeres és jelentős mennyiségű lejárat előtti értékesítése nem jellemző ezekre az értékpapírokra. A pénzügyi instrumentumok értékesítésével kapcsolatos további szabályokat lásd a 'd) Jelentős számviteli feltételezések és becslések' fejezet 'Üzleti modell teszt' részében.

ii. Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak (lásd a későbbi SPPI fejezetben), és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja mind a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. A mérlegben ezeket a pénzügyi eszközöket az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken pénzügyi eszközök” kategórián belül a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” mérleg sorokon kerül bemutatásra.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése' soron kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben (OCI).

Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra.

Az átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumokból eredő valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. A korábban átfogó jövedelemmel szemben kimutatott halmozott veszteség vagy nyereség jellegű tételek a pénzügyi eszköz kivezetésekor az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra, amely összegek a 'Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' soron kerülnek bemutatásra.

Az Erste Hungary értékpapír befektetéseinek egy részét Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékeli (FVOCI). A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz hasonlóan az ilyen típusú értékpapírokba befektetés különböző stratégiai, üzleti és likviditási okokból történhet. Ugyanakkor az FVOCI-n értékelt papírokba történő befektetés szerves részét képezi az értékesítéssel történő hozam elérése, amely elsősorban likviditási célt szolgál. Ennek eredményeként az FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok elsődleges üzleti célja a szerződéses cash flow-k beszedése és az értékpapírok értékesítése révén hozam elérése.

Bizonyos tőkeinstrumentumokba történő befektetések esetében, amelyeket az Erste Hungary nem kereskedési céllal tart, a Bank alkalmazza az egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értékelési opciót. Ezt az opciót a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre alkalmazzák (a biztosítási üzletág kivételével).

A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka” sor foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba. Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt tőkebefektetések kivezetése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartalékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevételek” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

iii. Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni az alábbi esetekben.

Azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek szerződéses pénzáramlásait nem felelnek meg az SPPI kritériumainak, eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni. Az Erste Hungary portfóliójában ez bizonyos ügyfélhiteleknel fordul elő, melynek fő oka, hogy a hiteltermékek olyan kamatjellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nem felelnek meg az IFRS 9 által előírt kritériumoknak (részletesebben lásd a 'd) Jelentős számviteli feltételezések és becslések' fejezet „SPPI-értékelés” című részében) 41. oldal).

Az eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés további oka lehet, hogy a pénzügyi instrumentumot olyan üzleti modell alapján tartja a Bank melynek nem célja a szerződéses cash flow-k beszedése illetve a szerződéses cash flow-k beszedése és az instrumentum értékesítése. Ezek a pénzügyi eszközöket általában lejáratuk előtt kerülnek értékesítésre. Ez Erste Hungary portfóliójában a kereskedelmi céllal tartott értékpapírokra jellemző.

Az Erste Hungary élhet azzal az opcióval, hogy egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken jelöl meg a kezdeti megjelenítésekor.

Az Erste Hungary akkor alkalmazza ezt az opciót, ha olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, melyek abból adódnának, ha nem alkalmazná ezt az opciót, illetve olyan elszámolás eredményeznének, amely során a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéken vagy átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken, míg a kapcsolódó derivatíva pedig eredménnyel szemben elszámolt valós értéken lenne értékelve.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” soron, az „Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök” valamint a „Derivatívák” soron kerülnek bemutatásra. Az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközök” között azok az ügyfélhitelek szerepelnek, melyek nem felelnek meg az SPPI kritériumoknak, de nem kereskedési célból tartják az adott pénzügyi eszközt.

A kereskedési célú tőkeinstrumentumokat eredménnyel szemben valós értéken értékeli az Erste Hungary. Ezek az instrumentumok a mérlegben a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” („Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”) mérlegcsoportban szerepelnek. A Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeli azokat a tőkeinstrumentumokat is melyeket nem kereskedelmi céllal tart (kivéve, ha azokat az FVOCI-n jelölték meg). Ezek a tételek a ' Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' soron szerepelnek a mérlegben a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” alatt (17-es Megjegyzés).

Az eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök hozama (nyeresége/vesztesége) kamatbevételekre, osztalékbevételekre és valós érték változás nettó eredményére bontható, és ezeket a „Nettó kamatbevétel” és „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sorokon mutatja be a Bank.

Az FVPL kategóriába sorolandók a pénzügyi kötelezettségeken keletkezett negatív kamatok is. A tőkeinstrumentumok osztalékbevételét az „Osztalékbevétel” sorban mutatja be a Bank. A valós érték változásból fakadó nyereségek vagy veszteségek a kamat vagy osztalék bevételek levonásával kerülnek meghatározásra, és magukban foglalják a tranzakciós költségeket és a kezdeti költségeket is.

Ezek a „Valós értékelés nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra. A kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök esetében és a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye” a nem kereskedelmi céllal tartott FVPL-en értékelt eszközök esetében. Az Erste Hungary által nem konszolidált alapok esetében a kamat- vagy osztalékkomponens nincs elkülönítve a valós érték nyereségétől vagy veszteségétől.

Az „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sor a 2018-as beszámolóban elkülönül, és visszamenőleg is alkalmazandó.

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken és eredménnyel szemben valós értéken értékelhetők.

i. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A mérlegben az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az ‘Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek’ soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriákra: Hitelintézetek által elhelyezett betétek; Ügyfelek által elhelyezett betétek; Kibocsátott értékpapírok; Egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A felmerült kamatráfordítások a „Kamatráfordítások” eredménykimutatás soron kerülnek bemutatásra. A kivezetésből eredő nyereségek és veszteségek a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra.

ii. Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt kötelezettségeket foglalják magukba.

Kereskedelmi célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek azok a pénzügyi kötelezettségek, amelyek elsősorban a közeljövőben történő visszavásárlás céljából merülnek fel.

Az Erste Hungary portfóliójában ilyen típusú kötelezettségek azok az értékpapír-visszavásárlási kötelezettségek, amelyeket viszontértékesítési szerződések alapján vásárolnak vagy értékpapír-kölcsönzési tranzakciók révén kölcsönöznek, majd harmadik félnek értékesítenek. A mérlegben az ilyen kötelezettségek a „Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek” soron kerülnek bemutatásra. A kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége az eredménykimutatás „Valós értékelés nettó eredménye” során jelenik meg.

Az Erste Hungary eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg egy pénzügyi kötelezettséget, ha az:

- a besorolás megszűnteti vagy jelentősen csökkenti a számviteli hiba lehetőségét mintha az amortizált bekerülési értéken let volna értékelve; vagy
- hibrid szerződést az FVPL-en kerül megjelölésre, ha nem leválasztható beágyazott derivatívát is tartalmaz.

A mérlegben a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a ‘Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek’ soron belül az ‘Egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek’ és a Derivatívák’ sorokon kerülnek bemutatásra. A valós érték változásából eredő, kamatráfordítást nem tartalmazó nyereségek és veszteségek a ‘Valós értékelés nettó eredménye’ soron kerülnek bemutatásra.

A pénzügyi kötelezettségek hitelkockázatából eredő valós érték változása a 'Hitelkockázati tartalék' soron kerül bemutatásra.

A felhalmozott valós érték változást az Átfogó jövedelemben kell megjeleníteni. Az átfogó jövedelemben felhalmozott összeg soha nem kerül átvételre az eredménybe, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivételére.

Az átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott tételek a kötelezettségek eredeti hitelkockázati felárával számolt diszkontált jelenértéke és valós értéke közötti különbözetből adódnak. A kötelezettség eredeti kockázati felárral való jelenértékének számításakor a diszkontáláshoz használt ráta a kamatrátá (swap hozam) és eredeti kockázati felár összege. Az eredeti kockázati felár a kezdeti megjelenítéskor kerül megállapításra és a teljes hozam valamint a piacon megfigyelhető kamat (swap hozam) különbségét fejezi ki. A nettó jelenérték számításához használt kezdeti kockázati felár a teljes futamidő alatt változatlan marad.

A kötelezettség hitelezési kockázatból eredő valósérték változása, amely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, a futamidő kezdetét és végét jelentő két időpont között különbségként jelenik meg a hitelkockázat tekintetében.

Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott összeg a pénzügyi kötelezettségek diszkontált jelenértékének és valós értékének különbségéből származik.

A pénzügyi instrumentumok megjelenítése és követő értékelése az IAS 39 szerint

Az összehasonlító időszakra vonatkozó információk tekintetében Erste Hungary az IAS 39 szerinti kategóriákat alkalmazza a pénzügyi instrumentumok esetében

- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek.
- Értékesíthető pénzügyi eszközök
- Lejáratig tartott befektetések
- Hitelek és követelések
- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek.

A mérlegben bemutatott sorok nem pontosan felelnek meg az IAS 39 pénzügyi instrumentumok kategóriáinak. A mérleg sorok és a pénzügyi instrumentumok kategóriái közötti megfelelést 'A mérlegtételek, értékelési módszerek és a pénzügyi eszközök kategóriái közötti kapcsolat bemutatása az összehasonlító időszakban' táblázat mutatja be.

i. Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök az összehasonlító időszakban

A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök csak a Központi banknál és hitelintézeteknél tartott igénylésre visszatérítendő betéteket tartalmaz. Az igénylésre visszatérítendő jelentése, hogy a betétek bármikor kivehetők, legfeljebb egy munkanapos vagy 24 órás felmondási idővel.

Az MNB által előírt Kötelező minimum tartalék szintén ezen a tételeken van bemutatva.

ii. Pénzügyi instrumentumok - Származékos ügyletek az összehasonlító időszakban

Lásd a Pénzügyi instrumentumok - Származékos ügyletek részénél.

iii. Kereskedési célú pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek az összehasonlító időszakban

A Kereskedési célú pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek származékos ügyletek termékeit és egyéb kereskedési eszközöket és kötelezettségeket tartalmaznak. A Kereskedési célú származékos ügyletek kezelése a Pénzügyi instrumentumok – Származékos ügyletek részben kerül bemutatásra.

Az egyéb kereskedési eszközök és kötelezettségek nem tartoznak a származékos ügyletek közé. Ide tartoznak az olyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok valamint a tőkeinstrumentumok, amelyeket elsősorban a közeljövőben értékesítés vagy visszavásárlás céljából szereztek vagy bocsátottak ki. Ezek a tételek a beszámolóban a Kereskedési célú pénzügyi eszközök / kötelezettségek alatt szerepelnek.

Az egyéb kereskedési eszközökből és kötelezettségekből eredő valós érték változások az eredménykimutatás 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' során kerül bemutatásra. A kamatbevételek és ráfordítások az eredménykimutatás 'Nettó kamatbevétel' alatt kerülnek bemutatásra. Az osztalék bevételek az 'Osztalék bevételek' soron vannak kimutatva.

Ha az újraeladási vagy kölcsönzési céllal vásárolt értékpapírok közvetlenül eladásra kerülnek harmadik fél részére, az értékpapírok visszaszolgáltatásának kötelezettsége rövid eladásként kerül elszámolásra a 'Kereskedési célú egyéb kötelezettségek' között.

iv. Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek az összehasonlító időszakban

Az IAS 39 alapján ebbe a kategóriába sorolt pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek azok, amelyeket a vezetőség a kezdeti megjelenítéskor kijelölt (valós érték opció).

Az Erste Hungary ennek kapcsán 2017-ben alkalmazta a valós érték opciót. A meghatározott Befektetési stratégiának megfelelően a portfólió teljesítményét értékeli és rendszeresen jelentik az igazgatóságnak.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek a mérlegben az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron kerül bemutatásra, további bontása az 'Ügyfelek által elhelyezett betétek' és a 'Kibocsátott értékpapírok'. Az ezekből eredő valós érték változások az eredménykimutatás 'Valós értékelés nettó eredménye' során kerül bemutatásra. A felmerülő kamatok a 'Nettó kamatbevétel' soron kerül bemutatásra.

v. Értékesíthető pénzügyi eszközök az összehasonlító időszakban

Az Értékesíthető pénzügyi eszközök közé tartoznak a hitelviszonyt- és részesedést megtestesítő értékpapírok, valamint a kisebbségi tulajdoni hányaddal rendelkező szervezetekben lévő egyéb érdekeltségek. Azok a tőkebefektetések sorolódnak az értékesíthető kategóriába, amelyek nem kereskedési célúnak minősülnek, vagy nem az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt kategóriába tartoznak. Az értékesíthető kategóriába tartozó hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok határozatlan ideig tartottak, és likviditási igények felerősítésére vagy a piaci feltételek változásaira reagálva eladhatóak.

Az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értéken értékelték. A mérlegben az 'Értékesíthető pénzügyi eszközök' soron kerülnek bemutatásra. A nem realizált nyereségek és veszteségek az egyéb átfogó jövedelemben kerülnek elszámolásra az 'Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka' kategóriában, amíg a pénzügyi eszköz elidegenítésre vagy értékvesztésre nem kerül. Ha az eszköz elidegenítésére vagy értékvesztésére kerül sor, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt nyereség vagy veszteség átsorolásra kerül az eredménybe a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye' sorra eladás esetén, míg az 'Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan' sorra értékvesztés esetén.

Az értékesíthető pénzügyi eszközökön keletkezett kamatbevétel a 'Nettó kamatbevétel' soron, míg a kapott osztalék a 'Kapott osztalék' soron kerül bemutatásra.

2017-ben az IFRS 9 bevezetésének részeként értékelési modellek kerültek fejlesztésre az aktív piacon nem jegyzett tőkeinstrumentumokra, melyek korábban értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken voltak értékelve. Az Erste Magyarország és a Csoport véleménye alapján ezek a modellek megbízható és valós értéket mérnek. Ennek eredményeképp ezeket a befektetéseket 2017. során átértékeltek a valós értékükre. Az átértékelés hatásait a beszámoló 18. pontja tartalmazza.

vi. Lejáratig tartott pénzügyi eszközök az összehasonlító időszakban

Az IAS 39 szerint a fix vagy meghatározható kifizetésekkel, illetve fix futamidejű, nem származékos pénzügyi eszközöket lejáratig tartottnak minősítik, és a mérlegben a 'Lejáratig tartott pénzügyi eszközök közé sorolják, ha a Magyarországi Erste szándékozik és képes megtartani azokat lejáratig. A kezdeti megjelenítés után a lejáratig tartott pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Az amortizált bekerülési értéket az effektív kamatláb szerves részét képező diszkont-, prémium- és / vagy tranzakciós költségek figyelembevételével számítják ki.

A lejáratig tartott pénzügyi eszközökből származó kamatokat a 'Nettó kamatbevétel' soron kerül bemutatásra az eredménykimutatásban. Ezen pénzügyi eszközök értékvesztését az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' sor tartalmazza. Az értékesítésből származó realizált nyereséget vagy veszteséget az eredménykimutatásban a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye' soron mutatjuk be.

vii. Hitelek és követelések az összehasonlító időszakban

A 'Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések' mérlegtétel olyan pénzügyi instrumentumokat tartalmaz, amelyek az IAS 39 pénzügyi instrumentumkategóriába tartozó hitelekre és követelésekre vonatkoznak, melyek szerződéses lejáratát több, mint 24 óra. Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések' mérlegtétel pedig olyan pénzügyi instrumentumokat tartalmaz, amelyek a pénzügyi instrumentum kategóriába sorolt hitelekhez és követelésekhez tartoznak a szerződéses lejáratuktól függetlenül. Továbbá az IAS 17 alkalmazásában elszámolt pénzügyi lízingkövetelések ezen mérlegsorok alatt kerülnek bemutatásra.

Az IAS 39 szerint a hitelek és követelések olyan nem derivatív pénzügyi eszközök (beleértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat), amelyek fix vagy meghatározható kifizetésekkel rendelkeznek, és amelyek aktív piacon nem jegyzettek, kivéve:

- azokat, amelyeket a Bank azonnal vagy a közeljövőben kíván eladni, valamint azokat, amelyeket az Erste Hungary a kezdeti megjelenítéskor az eredményen keresztül valós értéken értékeltnek megjelöl;
- azokat, amelyeket a Bank a kezdeti megjelenítéskor értékesíthetőnek jelöl; vagy
- azok, amelyek esetében a Bank nem térítheti vissza lényegében az összes – hitelromlásán kívüli - kezdeti befektetést.

A kezdeti megjelenítést követően a hitelek és követelések amortizált bekerülési értéken vannak értékelve. A pénzügyi lízing követelések értékelése a 'Lízing' fejezetben kerül részletesebb bemutatásra. A realizált kamatbevétel az eredménykimutatás 'Nettó kamatbevétel' sorában szerepel.

A hitelekkel és követelésekkel kapcsolatosan felmerült értékvesztések az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan' soron kerül elszámolásra.

viii. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken vannak értékelve, de egyes esetekben az eredménnyel szemben valós értéken is értékelhetők.

A mérlegben való megjelenítéshez az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' sor kerül felhasználásra. További alábontásai: 'Hitelintézetek által elhelyezett betétek', 'Ügyfelek által elhelyezett betétek', 'Kibocsátott értékpapírok' és 'Egyéb pénzügyi kötelezettségek'.

Az ily kötelezettségekkel kapcsolatosan felmerült kamatráfordításokat az eredménykimutatás 'Nettó kamatbevétel' során, míg a kivezetésükből származó bevételeket és ráfordításokat a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye' során mutatjuk be.

ix. A mérlegtételek, értékelési módszerek és a pénzügyi eszközök kategóriái közötti kapcsolat bemutatása az összehasonlító időszakban

Mérlegpozíció	Értékelési módszer			Pénzügyi instrumen- tum kategória
	Valós értékelés	Amortizált beke- rülési érték	Egyéb	
Eszközök				
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek		x	Nominál érték	n/a /Hitelek és követelések
Kereskedési célú pénzügyi eszközök				
Származékos termékek	x			Eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök
Egyéb kereskedelmi célú eszközök	x			Eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	x			Eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök
Értékesítésre tartott pénzügyi eszközök	x			Értékesítésre tartott pénzügyi eszközök
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök		x		Lejáratig tartott befektetések
Hitelintézetekkel szembeni követelések		x		Hitelek és követelések
ebből pénzügyi lízing			IAS 17	n/a
Ügyfelekkel szembeni követelések		x		Hitelek és követelések
ebből pénzügyi lízing			IAS 17	n/a
Fedezeti ügyletek	x			n/a
Kötelezettségek és tőke				
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek				
Származékos ügyletek	x			Eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi kötelezettségek
Egyéb kereskedési célú kötelezettségek	x			Eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi kötelezettségek
Eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi kötelezettségek	x			Eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi kötelezettségek
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		x		Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek
Fedezeti ügyletek	x			n/a

Ezen túlmenően a pénzügyi eszközök két olyan további kategóriája nem szerepel a fenti táblázatban, amelyek az IFRS 7 közzétételi elveinek része: a pénzügyi garanciák és visszavonhatatlan hitelkeretek.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Hungary értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaira (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat), a lízingköveteléseire és a pénzügyi garanciákból és nyújtott hitelkeretekből eredő mérlegen kívüli kitettségeire. Az értékvesztés képzés alapja várható hitelezési veszteség, ami az alábbiakat tükrözi:

- elfogulatlan és valószínűséggel súlyozott összeg, amelyet több lehetséges kimenetel értékelésével határoznak meg;
- a pénz időértéke; és
- a beszámolási időszakban ésszerű költségek mellett elérhető alátámasztható információ a jövőbeni gazdasági kondíciókról.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Hungary megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „Stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A Stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget jelenti abban az esetben, ha az adós a mérlegfordulónapot követő 12 hónapban fizetésképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetésképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „Stage 2”-esként besorolt kitettségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat. Az értékvesztés összege a Stage 2-es instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. Az egész élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Hungary a teljes várható élettartam alatti fizetésképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a Stage 1-es kitettségekhez hasonlóan).

A „Stage 3”-asként besorolt kitettségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Hungary összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetésképtelenség” koncepciójával a hitelezési kitettségek esetében. Az értékvesztés összege a Stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Mérlegoldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbözete az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetésképtelenség meghatározását lásd a 47. megjegyzésben a Hitelkockázat részben.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök mérlegben megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az „Értékelési tartalékkal” szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában. A hitelkeretekre és garanciákra elszámolt értékvesztés a mérlegben a „Céltartalékok” között jelenik meg.

A már kezdeti megjelenítéskor értékvesztett (POCI) pénzügyi eszközök esetében a teljes élettartamra vonatkozó ECL a kezdeti effektív kamatláb kalkulációba is beépül, emiatt nem kerül megállapításra kezdeti értékvesztés. Ennek eredményeképp, a későbbi értékelés során csak a teljes élettartamra vonatkozó ECL negatív változásai kerülnek értékvesztésként elszámolásra, a pozitív változások pedig értékvesztési nyereségként növelik a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékét. A POCI eszközök esetében nem különböztetünk meg értékvesztési Stageseket.

A pénzügyi instrumentumokra elszámolt értékvesztés és annak visszafirása minden pénzügyi instrumentum esetében az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg az eredménykimutatásban.

A pénzügyi eszközök értékvesztése és függő kötelezettségek hitelezési kockázat miatti vesztesége az IAS 39 szerint

Az Erste Hungary a mérlegfordulónapon felméri, hogy van-e objektív bizonyosság arra, hogy egy pénzügyi eszköznél vagy pénzügyi eszközök egy csoportjánál értékvesztés történt. Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi eszközök egy csoportja akkor és csak akkor tekintendő értékvesztettnek, ha objektív bizonyosság van arra, hogy az értékvesztés egy vagy több, a bekerülést követően bekövetkezett esemény miatt (elszenvedett veszteséget okozó esemény) történt, valamint, hogy a veszteséget okozó esemény(ek) olyan hatással van(nak) a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök csoportjának becslült jövőbeli cash-flow-ira, amely megbízható módon megbecsülhető. Az Erste Hungary az alapértelmezett tőke megfelelési rendelet (CRR) definícióját használja a veszteségesemények indikátoraként.

Annak érdekében, hogy maximalizálja a hitelek beszedését és minimalizálja a bedőlt hitelek mennyiségét, az Erste Hungary újratárgyalja a szerződéses feltételeket a pénzügyi nehézségekbe került ügyfelekkel - mind retail, mind vállalati hitelek esetében. Az Erste Hungary Forbearance szabályzatának értelmében az átütemezés azoknak az ügyfeleknek adható, amelyek jelenleg defaultos ügyfelek, vagy ha az ügyfélnél magas a default kockázata, illetve bizonyítható, hogy mindent megtettek azért, hogy az eredeti szerződéses feltételeket teljesítsék, továbbá várhatóan képesek lesznek teljesíteni a módosított feltételeket. A módosított feltétel lehet prolongálás, törlesztőrészlet csökkentés, kamatfizetések időzítésének módosítása, kamatcsökkentés vagy elengedés, illetve rulírozó hitelek kiváltása.

Az átütemezett hitelek általában nincsenek kivezetve a könyvekből, és az újratárgyalt kondíciók alapján kerültek értékvesztésre. Bizonyos esetekben (mint a devizahitelek ártértékelése), amikor az újratárgyalás minőségileg jelentősen megváltoztatja a pénzáramlások beszedési jogainak az időzítését és mennyiségét, a korábbi hitel kivezetésre kerül, és az átütemezett hitel új hitelként kerül be a könyvekbe piaci értéken.

Portfólió szintű értékeléshez az Erste Hungary használja az IAS 39 szerinti felmerült, de be nem jelentett veszteségek koncepcióját. Ez a fogalom meghatározza a jövőbeni problémákat okozó káresemény pillanata, és káresemény tényleges feltárása közötti időszakot a bedőlés pillanatában.

Függő kötelezettségekből eredő hitelezési kockázat veszteségek akkor kerülnek elszámolásra, ha valószínűsíthető, hogy a hitelezési kockázatot viselő függő kötelezettségek kiegyenlítése bekövetkezik, ami veszteséget okozna.

Leírások

Az Erste Hungary leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlási várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Az Erste Hungary kritériumokat határozott meg a vissza nem téríthető egyenlegek leírása kapcsán a hitelezési üzletágban. A leírások átütemezési intézkedésekből eredhetnek, mely esetben a bank szerződéses módon lemond a kintlévőségnek egy részéről annak érdekében, hogy az ügyfelek túllendüljenek pénzügyi gondjaikon, és ezáltal javítsa a fennmaradó hitelállomány begyűjtésének az valószínűségét (általában ezek going concern problémákhoz vezetnek vállalati ügyfelek esetében). A vállalati ügyfelek going concern szcenárióiban a kintlévőségek leírásait végrehajtási tevékenységek (csőd, elszámolás, peres ügyek) indítják be. Egyéb leírást kiváltó ok lehet a követelés/fedezet elértéktelenedése, illetve ha a követelés gazdaságosan nem behajtható. Retail ügyfelek esetében a nem-behajthatóság ténye, illetve a leírás időpontja és összege akkor válik nyilvánvalóvá, amikor a kintlévőség behajthatósága már nem biztos, pl. folyamatban lévő csőd eljárás miatt. A behajthatatlan kintlévőségek leírásra kerülnek.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

Egy pénzügyi eszköz (vagy ha releváns, a pénzügyi eszköz egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) akkor kerül kivezetésre ha:

- A szerződéses jogok az eszközhöz tartozó pénzáramokra lejártak, vagy
- Az Erste Hungary átruházta a pénzáramokra vonatkozó jogait vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállalt, hogy kifizeti a kapott pénzáramokat jelentős késedelem nélkül egy harmadik félnek

és emellett:

- az eszközhöz kapcsolódó minden kockázatot és hasznot átruházott, vagy
- nem ruházott át és nem is tartott meg minden hasznot és kockázatot, de az eszköz feletti ellenőrzést átruházva.

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredménykimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség” soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye”. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az értékelés eredményével együtt a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” vagy „Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereség/veszteség” soron kerül kimutatásra.

Az összehasonlító periódusban a kivezetett eszköz értékelési kategóriájától függően az eredmény a “Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye”, a “Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye” vagy a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” soron került elszámolásra.

ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosítaihoz kapcsolódóan

A hitelezési tevékenység rendes üzletmenete során az adóssal kötött megállapodást az Erste Hungary újratárgyalhatja, vagy módosíthat bizonyos szerződéses feltételeket. Ez magában foglalhatja a piaci alapú újratárgyalásokat vagy a hitelfelvevő pénzügyi nehézségeinek enyhítését vagy megakadályozását célzó szerződéses változtatásokat. Annak érdekében, hogy a szerződésmódosítások gazdasági tartalmát és pénzügyi hatását meghatározza, az Erste Hungary kifejlesztett egy kritériumrendszert, ami felméri, hogy a módosított feltételek lényegesen különböznek-e az eredeti feltételektől. Amellett hogy ez részben már az IAS 39-es környezetben is alkalmazva volt (lásd a leírást ‘A pénzügyi eszközök értékvesztése és függő kötelezettségek hitelezési kockázat miatti vesztesége az IAS 39 szerint’ fejezet átütemezés és kapcsolódó kivezetések részében), a feltételrendszer tovább lett igazítva az IFRS 9 fogalmaknak megfelelően, például a szerződéses pénzáramokat érintő módosításokkal kapcsolatban.

A lényeges módosítások, amelyek az eredeti pénzügyi eszköz kivezetéséhez és az új módosított pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéséhez vezettek a következő eseményeket tartalmazzák:

- Megváltozik a szerződő fél (kivéve, ha csak formális a változás, mint például jogi névváltoztatás)
- Megváltozik a szerződés pénzneme (kivéve, ha a változás az eredeti szerződésben szereplő opció lehívásának az eredménye az előre megállapodott feltételeknek megfelelően, vagy ha az új deviza az eredeti devizához kötött)
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem bevezetése (kivéve, ha az a célja hogy az adóstól származó megtérülést javítsa azzal, hogy engedményeket biztosít és támogatja az adóst a fizetési nehézségei leküzdésében); és
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem eltávolítása.

Néhány kivezetési feltétel különbséget tesz, hogy a szerződésmódosítások pénzügyi nehézséggel szembenező ügyfelekkel szemben kerülnek-e alkalmazásra. Bizonyos módosítások alkalmazása pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok esetén nem tekinthető jelentősnek, mivel céljuk, hogy javítsák a bank kilátásait a követelések behajtására azáltal, hogy a visszafizetési ütemezéseket az adósok egyedi pénzügyi helyzetére szabják. Ezzel szemben a teljesítő adósok esetén alkalmazott ilyen szerződéses módosítások elég jelentősnek tekinthetők ahhoz, kivezetést indokoljanak, amint azt az alábbiakban részletezzük.

Ebből a szempontból a következő feltételek eredményeznek kivezetést, kivéve, ha azok átütemezési intézkedéseknek tekinthetők, nem teljesítő ügyfelekre alkalmazják, vagy nem teljesítést eredményeznek:

- A visszafizetési ütemezés megváltoztatásra kerül oly módon, hogy az eszközök súlyozott hátralévő lejáratát 100 százaléknál nagyobb mértékben és 2 évet meghaladóan változik az eredeti eszközhöz képest.
- A szerződéses pénzáramok mértéke és ütemezése megváltoztatásra kerül, ami a módosított pénzáramok jelenértékének (módosítás előtti diszkontrátával számolt) a közvetlenül a módosítás előtti bruttó érték 10%-át meghaladó változását eredményezi (kumulatív értékelés, figyelembe véve az elmúlt tizenkét hónapban bekövetkezett összes módosítást); vagy
- Az adós által kezdeményezett piaci alapú újratárgyalások, amelyek jobb feltételeket keresnek a refinanszírozás alternatívájaként, abban az esetben, ha előtörlesztési vagy korai felmondási opció és egy megfelelően versenyképes refinanszírozási piac is adott. Továbbá az előtörlesztési vagy korai felmondási opció lehívásának költségei kellően alacsonyak ahhoz hogy ne tartsák vissza az adóst a lehívástól. Ez a kivezetést előidéző esemény ritkán vonatkozik Stage 2-be tartozó hitelekre, Stage 3-ba tartozókra pedig soha.

Ha a szerződésmódosítások, amelyek átütemezésnek minősülnek nem teljesítő ügyfelek esetén kerülnek alkalmazásra és annyira jelentősek, hogy az eredeti szerződéses jogok megszűnését vonják maguk után, akkor azok kivezetést eredményeznek.

Ilyen módosítások például a következők:

- új, lényegesen eltérő feltételekkel kötött megállapodás, amelyet az eredeti eszközhöz kapcsolódó jogok felfüggesztését követő átstrukturálás keretében írtak alá
- több eredeti hitel összevonása lényegesen eltérő feltételekkel; vagy
- rülirozó hitel átalakítása nem rülirozóvá.

A szerződéses módosítások, amelyek a kapcsolódó eredeti hitelek kivezetéséhez vezettek, új pénzügyi eszközök kimutatását eredményezik. Ha az adós nem teljesítő, vagy a jelentős módosítás nem teljesítéshez vezet, akkor az új eszköz POCI-ként lesz kezelve. A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és az új POCI eszköz kezdeti valós értéke között az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' során kerül elszámolásra.

Ha az adós teljesítő vagy a jelentős módosítás nem vezet nem teljesítéshez, akkor az új eszköz az eredeti eszköz kivezetése után Stage 1-be kerül. Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek esetén a folyósítási díj és tranzakciós költségek el nem amortizált része az effektív kamat részeként figyelembe vételre kerül és a 'Nettó kamatbevétel' beszámolósoron jelenik meg a kivezetés időpontjában. A jelentős módosítás időpontjában az eredeti eszközhöz tartozó értékvesztés felszabadítása, valamint az új eszközre képzett értékvesztés is az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra' beszámolósoron kerül elszámolásra. A maradék különbség az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron kerül kimutatásra.

Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén, függetlenül attól hogy nem teljesítők-e, a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatás 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége' során kerül elszámolásra, ugyan úgy mint az átértékelési eredményük.

A nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetén, amelyek olyan szerződés-módosításon esnek át, ami nem eredményezett kivezetést, az eszköz bruttó könyv szerinti értéke az eredménykimutatásban szereplő szerződés-módosításból adódó nyereséggel vagy veszteséggel szemben kerül módosításra. A módosítás eredménye egyenlő a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték és a módosított feltételeknek megfelelő pénzáramok diszkontált jelenértéke közötti különbséggel az eredeti effektív kamattal diszkontálva. Az eredménykimutatásban a szerződés-módosításból adódó eredmény a 'Kamatbevétel' soron kerül kimutatásra a 'Nettó kamatbevétel'-en belül, amennyiben a módosítás Stage 1-es pénzügyi eszközhöz kapcsolódik. Stage 2-es, Stage 3-as és POCI ügyletek esetén a módosítás eredménye az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Azonban amennyiben a szerződés-módosítás azt eredményezi, hogy a bank feladja a fennmaradó pénzáramlásokra vonatkozó jogait, például lemond a tőke vagy a felhalmozott kamat egy részéről, akkor azt leírásnak kell tekinteni.

iii. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, amikor a kötelezettség teljesül, megszűnik vagy lejár. Ez általában akkor történik amikor a kötelezettség visszafizetésre vagy visszavásárlásra kerül. Az eredménykimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbözet a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' (az összehasonlító időszakban a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye' soron), az 'Eredménykimutatással szemben szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztesége' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Származékos ügyletek

Az Erste Hungary származékos ügyleteket használ a kamat, deviza és egyéb piaci kockázatok kezelésére. Az Erste Hungary által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, kamatmegállapodások, kamatopciók, deviza swapok, devizaopciók és hitel nem teljesítési csereügyletek tartoznak.

A származékos ügyletek bemutatás szempontjából két részre vannak osztva:

- Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek és
- Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek.

A származékos pénzügyi instrumentumok valós értéken vannak bemutatva a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, pozitív valós érték esetén eszközként, negatív valós érték esetén pedig kötelezettségként. A származékos pénzügyi instrumentumok közül mind a banki könyvi, mind a kereskedési célú, fedezeti kapcsolatba be nem volt ügyletek a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök' vagy

„Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek” sorokon kerülnek kimutatásra. A fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek a „Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök” vagy „Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek” között jelennek meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

A kereskedési célú származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” során kerül elszámolásra. A kereskedési célú és a fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az „Egyéb kamatjellegű bevételek” vagy „Egyéb kamatjellegű ráfordítások” soron kerül elszámolásra a „nettó kamateredmény” soron belül. A kamatbevétel vagy ráfordítás elszámolása az effektív kamathoz hasonlóan történik a származékos ügylet névértéke alapján és tartalmazza az amortizációt (például kezdeti díjak után, amennyiben van). A „Nettó kamatbevétel” soron történő bemutatás 2018-tól önkéntes döntés alapján, visszamenőlegesen került alkalmazásra.

A fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” során kerül elszámolásra.

Az Erste Hungary által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, határidős kamat megállapodások, kamatopciók, deviza swapok és devizaopciók tartoznak. A származékos ügyletek valós értékelés alá vont ügyletek. A valós érték változásai az eredménykimutatásban szerepelnek. A származékos ügyletek valós értéke eszközként kerül megjelenítésre, ha a valós értékük pozitív és kötelezettséggé, ha a valós értékük negatív. A származékos ügyletek belső besorolásuktól függően a Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök vagy Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek, illetve fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek esetében a Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök vagy Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek között jelenik meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel az Erste Hungary lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot. Az ilyen tranzakciók „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az Erste Hungary marad a kedvezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügylethez kapcsolódó kapott pénzösszeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelintézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az Erste Hungary számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Hungary és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráffordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Hungary által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak az Erste Hungary pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

Ezzel szemben, a meghatározott későbbi dátumon történő újraeladásra vonatkozó megállapodás keretében vásárolt értékpapírok nem szerepelnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az ilyen tranzakciók „fordított visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. A kifizetett ellenértéket a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek” vagy „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek” sorban szerepelnek, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hogy az Erste Hungary által nyújtott hitel. Az összehasonlítási periódusban a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések” vagy „Ügyfeleknek adott hitelek és követelések” sorban szerepelnek. A vételár és az újraeladási ár közötti különbség elszámolása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, kamatbevételként történik, és a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Kamatbevétel” soron jelenik meg.

Értékpapírok kölcsönzése és kölcsönvétele

Az értékpapírok kölcsönzésével kapcsolatos tranzakciók során a kölcsönadó átruházza az értékpapírok tulajdonjogát a kölcsönvevőre azzal a feltétellel, hogy a kölcsönvevő egy megállapodás szerinti kölcsönzési futamidő végén visszaszármaztatja azonos típusú, minőségű és

mennyiségű instrumentumok tulajdonjogát és a kölcsönzés időtartama által meghatározott díjat fizet. A „fordított visszavásárlási” megállapodásokhoz hasonlóan, az értékpapírok értékpapír-kölcsönzés útján partnerekre való átruházása nem eredményez kivezetést, kizárólag akkor, ha a tulajdonjogával együtt járó lényegében minden kockázatot és hasznot is átruházzák. A kölcsönvett értékpapírok nem kerülnek feltüntetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, kivéve, ha azt követően harmadik félnek eladásra kerül.

Fedezeti elszámolás (IAS 39 szerint)

Az Erste Hungary származékos instrumentumok segítségével kezeli a kamatkockázatnak és a devizakockázatnak való kitettséget. A fedezeti kapcsolat kezdetekor a Bank formálisan dokumentálja a fedezett tétel és a fedezeti instrumentum kapcsolatát, ezen belül a kockázat jellegét, a fedezeti ügylet megkötésére vonatkozó célokat és stratégiát, valamint azt a módszert, amellyel a Bank felméri a fedezeti kapcsolat hatékonyságát. A fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz, ha azok a valósérték vagy cash flow változások, amelyek a fedezett kockázatnak tulajdoníthatók abban az időszakban, amelyre a fedezeti ügyletet megjelölték, a fedezeti instrumentum valós értékében bekövetkező változásokat várhatóan 80–125%-os mértékben ellentételezik.

(i) Valós érték fedezeti ügyletek

A valós érték fedezeti ügylet célja a piaci kockázat csökkentése. Minősített és megjelölt valós érték fedezeti ügyleteknél a fedezeti instrumentum valós értékében bekövetkezett változást az eredménykimutatás „Kereskedési tevékenység és valós értéken történő értékelés nettó eredménye” sorában kell megjeleníteni. A fedezett tétel valós értékében bekövetkező, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változás szintén az eredménykimutatás „Kereskedési tevékenység és valós értéken történő értékelés nettó eredménye” sorában kerül megjelenítésre, a fedezett tétel könyv szerinti értékének pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásbeli kiigazítása mellett. Az egyes fedezeti ügyleteknél a fedezett tételt a mögöttes instrumentummal együtt a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás megfelelő sorában („Egyéb eszközök”, „Egyéb kötelezettségek” között) kell megjeleníteni. A fedezeti kapcsolat megszűnik, ha a fedezeti instrumentum lejár vagy azt eladják, megszüntetik vagy lehívják, vagy ha a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás feltételeinek. Ebben az esetben a fedezett tételre vonatkozó valósérték-korrekciót az eredménykimutatás „Nettó kamatbevétel” sorával szemben kell amortizálni a mögöttes pénzügyi instrumentum (fedezett tétel) lejáratáig. A valósérték-korrekció amortizációja az amortizáció megkezdésének időpontjában érvényes újraszámított effektív kamatlábon alapul. Ugyanakkor amennyiben egy pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget tartalmazó portfólió kamatláb-kockázatára vonatkozó valós érték fedezeti ügylet esetén az újraszámított effektív kamatlábbal való amortizáció nem lehetséges, a módosítás értékét lineáris módszerrel kell amortizálni. A fedezett tétel eladásakor a fedezeti kapcsolat az eladás napjával megszűnik. A fedezett tétel fedezett kockázatával kapcsolatban halmozódott valósérték-korrekció módosítja a fedezett tétel nyilvántartási értékét, egyben a fedezett tétel eladásából származó nettó eredményt. Ennek megfelelően az ilyen eredményt a fedezett tétel eladásából származó eredménnyel azonos sorban kell bemutatni.

(ii) Cash flow fedezeti ügyletek

Cash flow fedezeti ügylet az olyan cash flow-változásoknak való kitettség fedezete, amely i. egy megjelenített eszközhöz vagy kötelezettséghez (pl. egy változó kamatozású hitel jövőbeni kamatfizetéseinek összessége vagy egy része), vagy egy nagyon valószínű előre jelzett ügylethez kapcsolódó kockázatnak tulajdonítható és hatással lehet az eredményre. A cash flow fedezeti ügyletekkel a jövőbeni cash flow-k bizonytalansága küszöbölhető ki a nettó kamatbevétel stabilizálása érdekében. Minősített és megjelölt cash flow fedezeti ügyleteknél a fedezeti instrumentumon elért nyereség vagy veszteség hatékony részét az egyéb átfogó jövedelemben kell elszámolni, és a *Cash flow fedezeti tartalék* soron kell megjeleníteni. A fedezeti instrumentumon elért nyereség vagy veszteség nem hatékony részét az eredménykimutatás „Kereskedési tevékenység és valós értéken történő értékelés nettó eredménye” sorában kell megjeleníteni. Ha a fedezett cash flow érinti az eredménykimutatást, akkor a fedezeti instrumentumon keletkezett nyereséget vagy veszteséget az egyéb átfogó jövedelemből át kell sorolni az eredménykimutatás megfelelő bevételi vagy költség sorába (általában a „Nettó kamatbevétel” sorba). A fedezeti kapcsolat megszűnik, ha a fedezeti instrumentum lejár vagy azt eladják, megszüntetik vagy lehívják, vagy ha a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás feltételeinek [IAS 39.101]. Ebben az esetben azt a fedezeti instrumentumon felhalmozott nyereséget vagy veszteséget, amely előzőekben az egyéb átfogó jövedelemben került megjelenítésre, továbbra is elkülönülten, a *Cash flow fedezeti tartalék* soron kell megjeleníteni mindaddig, amíg az ügylet be nem következik. Amennyiben az előre jelzett ügylet bekövetkezése már nem várható, az előzőleg a hatékony fedezeti ügylet időszakából származó egyéb átfogó jövedelemben megjelenített halmozott nyereséget vagy veszteséget a saját tőkéből át kell sorolni az eredménybe.

Az Erste Hungary-nek 2016 óta nincs fedezeti kapcsolatba bevont ügylete.

Pénzügyi instrumentumok nettósítása

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források egymással szemben történő realizálására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére, akkor, és kizárólag akkor kerül sor, ha aktuálisan érvényesíthető törvényes jog értelmében lehetőség van a kimutatott összegek nettósítására és a nettó elszámolás szándéka fennáll, vagy lehetőség van az eszköz realizálására és a forrás egyidejű elszámolására.

Pénzügyi garanciák

Normál üzletmenet során az Erste Hungary pénzügyi garanciákat ad, amelyek bizonyos típusú akkreditívekből és garanciákból állnak. A pénzügyi garancia olyan szerződés, amely előírja a garanciát adó fél számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen a garancia jogosultjának, amennyiben a meghatározott adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit. Amennyiben az Erste Hungary a garanciabirtokos, a pénzügyi garancia nem szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, hanem biztosítékként veendő figyelem-be a mögöttes eszköz értékvesztésének megállapításakor.

Garanciaadóként az Erste Hungary a pénzügyi garanciákat kimutatja, amint szerződő féllé válik. A pénzügyi garanciák értékelése valós értéken történik. Általában a bekerülési érték a garanciáért kapott díj. Ez az összeg később a díjbevéttel szemben amortizálódik. A mérlegben a 'Céltartalékok' soron kerül kimutatásra. Az összehasonlítási periódusban a pénzügyi garanciák átnézésre kerültek abból a szempontból hogy az IAS 37 standard hatókörébe tartoznak-e. A kapott díj az eredménykimutatásban a „Nettó díj- és jutalékbevéttel”-en belül a „Díj- és jutalékbevéttel” soron kerül elszámolásra, a garancia időtartama alatt lineárisan.

IFRS 15 Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek

2018 január 1. óta az Erste Hungary alkalmazza az IFRS 15 'Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek' standardot. Az IFRS 15 standard meghatározza, hogy egy vállalkozásnak hogyan kell elszámolnia az ügyfelekkel kötött szerződéseiből adódó bevételeit. A standard alapján a vállalkozásoknak sokkal informatívabb közzétételeket kell tenniük az éves beszámolójukban. A standard egy egyszerű, ötlépéses szabály alapú modellt állít fel a bevételek elszámolására vonatkozóan, kivéve azokat a bevételeket, amelyeket más standardok, mint például az IFRS 9, részletesebben szabályoznak. Ebből adódóan a standard nem fókuszál a pénzügyi instrumentumokból származó bevételek elszámolására. Az Erste Hungary számára a standard alkalmazása lényegesen korlátozott a díjakból és jutalékokból származó bevételekre. Az öt lépéses modell alkalmazása nem befolyásolta a díjak vagy jutalékok összegét vagy elszámolásának időpontját és a kapcsolódó eszközöket és kötelezettségeket kimutatja a bank.

Lízing

A lízing olyan megállapodás, amely során a bérbeadó a bérbevevőnek fizetség vagy sorozatos fizetség fejében átadja az eszköz használatának jogát egy megállapodás szerinti időtartamra. Az Erste Hungary pénzügyi lízingje olyan lízing, amely során egy eszköz tulajdonjogához fűződő lényegében összes kockázatot és hasznot átad. Az Erste Hungary-nál lévő többi lízing besorolása operatív lízing. Ez főleg kereskedelmi ingatlanok, gépjárművek és kis teherautókat foglal magába.

i. Erste Hungary, mint bérbeadó

Pénzügyi lízing esetén a bérbeadó bérbevevővel szemben fennálló kintlévőségét a szerződésben megállapított jövőbeni fizetési kötelezettségek jelenértékének összegén szerepelteti a beszámolóban a „Pénzügyi lízing követelések” soron, az esetleges maradványértéket figyelembe véve. A lízingből származó kamatbevéttel a „Nettó kamatbevéttel”-en belül a „Kamatbevéttel” soron kerül elszámolásra.

„Pénzügyi lízing követelések” önkéntes döntés alapján kerültek külön besorolásra 2018-tól, 2017-ben az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron vannak kimutatva.

Operatív lízing esetén a lízingelt eszközt a bérbeadó a beszámolóban a „Tárgyi eszközök” vagy „Befektetési célú ingatlanok” alatt szerepelteti, az értékcsökkenését az adott eszközökre alkalmazandó irányelvekkel összhangban számolja el. A lízingből származó bevétel a lízingfutamidő alatt lineárisan kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron.

Azok a lízingszerződések, ahol az Erste Hungary bérbeadóként szerepel, szinte kizárólag pénzügyi lízingek.

ii. Erste Hungary, mint bérbevevő

A bérbevevő oldalán az Erste Hungary nem kötött olyan lízingszerződést, amely megfelelné a pénzügyi lízing feltételeinek. Az operatív lízing célú kifizetések a lízing-futamidő alatt lineáris alapon költségként kerülnek kimutatásra az eredménykimutatásban az „Egyéb általános adminisztratív költségek” soron.

Ingatlanok és berendezések (Tárgyi eszközök)

A tárgyi eszközök – épületek, berendezés és felszerelések – kimutatása a kumulált értékcsökkenéssel és kumulált értékvesztéssel csökkent bekerülési értéken történik. Az ezekhez az eszközökhöz tartozó hitelek költsége a tárgyi eszközökre kerül aktiválásra.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a tárgyi eszközök értékének becsült hasznos élettartama alatt, maradványérték-re történő leírással. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés”, az értékvesztés pedig az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül elszámolásra.

A becsült hasznos élettartamok az alábbiak:

	Hasznos élettartam (év)
Ingatlanok	15 - 50
Irodai berendezések, járművek, egyéb eszközök	4 - 10
Informatikai eszközök	4 - 6

A földterületekre értékcsökkenés nem kerül elszámolásra.

A tárgyi eszközök értékesítésük időpontjában kerülnek kivezetésre, vagy akkor, amikor használatuktól további gazdasági haszon nem várható. Az eszköz kivezetésekor felmerülő (a nettó értékesítés bevétele és az eszköz könyv szerinti értéke közötti különbségként kiszámított) nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra az eszköz kivezetésének évében.

Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlan az olyan ingatlan (telek és épületek, épületrészek vagy mindkettő), amelyet vagy bérbeadási céllal tartanak, vagy azzal a céllal, hogy az ingatlan felértékelődése által tehessenek szert haszonra. Részleges saját használat esetében az ingatlan csak akkor befektetési célú, ha a tulajdonos által használt rész nem jelentős. Befektetési célú ingatlanként kell kezelni az olyan befejezetlen beruházást, amelynek jövőbeni felhasználása várhatóan befektetési célú ingatlanként történik.

A befektetési célú ingatlant bekerüléskor a tranzakciós költségeket is tartalmazó bekerülési értéken kell értékelni. A kezdeti megjelenítést követően a befektetési ingatlan értékelése értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. A befektetési célú ingatlanok a mérlegben a „Befektetési célú ingatlanok” soron kerülnek kimutatásra.

Visszavett eszközök

Az Erste Hungary általában lízingszerződésekhez, ingatlanfejlesztési vagy ingatlan-hitelszerződésekhez kapcsolódóan korábban biztosítékként használt eszközöket vesz vissza. A visszavett gépkocsikat az „Értékesítésre tartott eszközök” kategóriába sorolja.

A visszavett ingatlanokat az „Egyéb eszközök” alá sorolja készletként, amelyek bemutatása a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken történik meg.

Az Erste Hungary ezeket az eszközöket nem veszi használatba, elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése.

A visszavett ingatlanok átkerülnek a „Befektetési célú ingatlanok” közé, ha közgazdasági elemzések alapján, középtávon nincs igazolható esély az ingatlanértékesítésére, és a veszteségcsökkentő intézkedések olyan jövedelmező bérleti szerződéseket eredményeztek, amelyek keretében a hasznosítható terület legalább 50%-a bérbeadásra kerül, amely hasznosítás legalább egy éven keresztül, folyamatosan jövedelmet termel.

Immateriális javak

Az Erste Hungary immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak. Immateriális eszköz akkor kerül kimutatásra, amikor az eszköz költsége megbízhatóan mérhető és az abból származó jövőbeli gazdasági előnyökhöz valószínűleg a Bank fog hozzájutni.

A vásárolt immateriális javak bekerüléskor önköltségen kerülnek kimutatásra. Ezt követően az immateriális javak a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztésből származó veszteséggel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra.

A véges élettartammal rendelkező immateriális javak hasznos gazdasági élettartamuk alatt amortizálódnak. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere legalább minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra, és amennyiben szükséges, kiigazításra kerül. A véges élettartammal rendelkező immateriális javak amortizációs költsége az eredménykimutatásban az „Általános adminisztratív költségek” alatt szerepel.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, a bekerüléskor meghatározott maradványérték összegéig. A „Szoftverek” és „Egyéb immateriális javak” amortizálása 3 - 15 év alatt történik meg.

Az immateriális javakhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Értékesítésre szánt befektetett eszközök

A befektetett eszközök értékesítésre szánt eszközként kerülnek besorolásra, amennyiben jelen állapotukban eladhatók és valószínűsíthető az eladásuk az értékesítésre szánt eszközként történő besorolástól számított 12 hónapon belül. Ezen eszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Értékesítésre szánt eszközök” sorban jelennek meg, a „Lakossági” szegmensben. Az értékesítésre szánt eszközként besorolt befektetett eszközök nyilvántartása a könyv szerinti érték, illetve az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken történik.

Az „eladási csoport” olyan eszközök csoportja, esetleg a hozzájuk tartozó kötelezettségekkel együtt, amelyeket egy gazdálkodó szervezet egyetlen tranzakció során szándékozik eladni. Az értékesítésre szánt eszközként való besorolás értékelési alapja és egyben kritériumai az „eladási csoport” egészére vonatkoznak. Az „eladási csoport” részét képező eszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Értékesítésre szánt eszközök” sorban kerülnek kimutatásra.

Amennyiben üzemi gépek, berendezések egyszer ilyen besorolást kaptak, akkor azokra értékcsökkenés nem alkalmazandó.

Munkavállalói juttatási programok

Az Erste Hungary jubileumi juttatásokra vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási programot működtet. A jubileumi juttatások (hosszú szolgálati időre/ hűséges szolgálatra adott juttatások) olyan ajándékok és utalványok, amelyek a munkatársak szolgálati idejének hosszához kötöttek. A jubileumi juttatásokra való jogosultságot, annak feltételeit és magát a juttatást az Erste Hungary belső előírása szabályozza. Az Erste Hungary-nál nem működik nyugdíjra és végkielégítésre vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási program.

Halasztott és nem készpénz alapú juttatások az ügyvezetőség részére

A Bank által nyújtott aktuális évi és halasztott bónusz kifizetések 50 százaléka készpénz, 50 százaléka pedig fantom részvény juttatás (nem-készpénz alapú kifizetés). A készpénz javadalmazás 60 százaléka az adott évi teljesítményhez kötött és az adott évben megszerezhető, 40 százaléka pedig elhatárolásra és elosztásra kerül a következő 4 évre, egyenlő részletekben. A halasztott bónusz Igazgatóság részére történő kifizetésekor az Erste Csoport szabályait is figyelembe kell venni. Amikor a bónusz összege meghaladja a Javadalmazási Politikában előre meghatározott limitet, akkor arányaiban 40 százalékat kell előre kifizetni, 60 százalékat pedig elhatárolni. Ebben az esetben is a kifizetések 50 százaléknak részvény alapúnak kell lennie. A tényleges kifizetés mindig készpénzben történik (fantom részvény juttatás esetében is).

Céltartalékok

Az Erste Csoport akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalékokat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Céltartalékok” sora tartalmazza. Ide tartoznak a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletekre képzett hitelkockázati céltartalékok (különösen a jótállások és garanciák, valamint egyéb hitellel kapcsolatos kötelezettségvállalások), valamint a peres eljárásra és az átstrukturálásra képzett céltartalékok. A pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletekre képzett hitelkockázati céltartalékok felhasználásából származó ráfordítások vagy bevételek az eredménykimutatásban „Egyéb nettó működési eredmény” között jelennek meg. Minden egyéb ráfordítás vagy bevétel szintén az „Egyéb nettó működési eredmény” soron jelenik meg.

Vevő és egyéb követelések

Ezen a beszámolósoron a faktoring ügyletekből származó követelések kerülnek kimutatásra.

A „Vevő és egyéb követelések” egyenlege 2018-ban került elkülönítésre önkéntes döntés alapján, a 2017-es periódusban az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron szerepelt.

Adók

(i) Jövedelemadó

A folyó évre és korábbi évekre vonatkozó jövedelemadókkal kapcsolatos eszközök és források az adóhatóságtól várhatóan visszaigényelhetők vagy az adóhatóságnak várhatóan fizetendő összegben kerülnek kimutatásra. Az összeg kiszámításához a mérleg fordulónapján hatályban lévő adókulcsok és adójogszabályok alkalmazandók. Jövedelemadónak a társasági adó, a helyi iparüzési adó és innovációs járulék minősül.

(ii) Halasztott adó

A halasztott adó az eszközök és források adóalapja és azok mérlegfordulónapi könyv szerinti értéke között fennálló átmeneti különbségre kerül elszámolásra. Halasztott adókötelezettséget minden adóalap növelő átmeneti különbségre el kell számolni. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, illetve a fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető.

Üzleti kombinációnak nem minősülő tranzakció során keletkezett üzleti-vagy cégértékre, ill. eszközökre vagy forrásokra vonatkozó átmeneti különbségek esetében halasztott adó nem számolható el.

A halasztott adókövetelések könyv szerinti értéke minden mérlegfordulónapon felülvizsgálatra, valamint csökkentésre kerül, amennyiben már nem valószínű, hogy elegendő adóköteles nyereség keletkezik a halasztott adókövetelés részben vagy egészben történő érvényesítéséhez. Az el nem számolt halasztott adókövetelések minden mérlegfordulónapon átértékelésre és elszámolásra kerülnek, amennyiben valószínűsíthető, hogy a jövőben adóköteles nyereség miatt a halasztott adókövetelést vissza lehet igényelni.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek olyan adókulcsokkal kerülnek meghatározásra, amelyek az eszköz realizálásakor vagy a kötelezettség kiegyenlítésekor várhatóan érvényben lesznek, a mérlegfordulónapon hatályos adókulcsok (és adótörvények) alapján.

Az egyéb átfogó eredményben kimutatott tételekhez kapcsolódó halasztott adó szintén az egyéb átfogó eredményben szerepel, és nem az eredménykimutatásban.

A halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek összevontan kerülnek kimutatásra, amennyiben van olyan törvényesen érvényesíthető jog miszerint az aktuális adóköveteléseket az aktuális adókötelezettségekkel szemben ellentételezni lehet, valamint a halasztott adók ugyanahhoz az adóhatósághoz tartoznak.

(iii) Bankadó

A magyar Országgyűlés 2010 augusztusában új törvényt fogadott el, amely megteremti a keretet a pénzügyi szervezetekre kivetett úgynevezett bankadó beszedésére a következő években. A törvény értelmében minden olyan pénzügyi szervezetnek, mely 2010. július 1-én rendelkezett lezárt üzleti évvel és arra vonatkozó pénzügyi beszámolóval, bankadót kell megállapítania és megfizetnie. A fizetendő bankadó alapja és mértéke a pénzügyi szervezet jellegétől függ. A fizetendő adó mértéke minden évre egységesen a 2009. december 31-ével zárult üzleti évre vonatkozó kötelező számviteli beszámoló adatain alapult egészen 2016. december 31-éig, 2017. január 1-étől pedig megváltozott az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain. Hitelintézetek esetén az adókulcsok az első 50 milliárd forint után a korrigált mérlegfőösszeg 0,15 százaléka; az 50 milliárd forint feletti összeg után pedig 0,21 százalék (2016-ban 0,24 százalék). Befektetési vállalkozásoknál az adó alapja 2016. december 31-éig a 2009. évi helyi számviteli szabályozás által előírt formában készített éves beszámolóban kimutatott befektetési szolgáltatási tevékenység bevételei csökkentve a befektetési szolgáltatási tevékenység ráfordításaival, 2017 január 1-étől az adó alapja megváltozott az adóévet kettővel megelőző évi összegre, a mértéke pedig 5,6 százalék maradt.

Lízing- és faktorcégek esetében az adóalap az adott évi nettó kamatbevétel és a nettó jutalék- és díjbevétel összege a 2009 december 31 és 2016 december 31 közötti időszakban. 2017. január 1-től az adóalap megváltozott az adóévet kettővel megelőző évi nettó kamatbevétel és a nettó jutalék- és díjbevétel összegére. Az adó mértéke változatlanul 6,5 százalék maradt.

Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó IFRS szerinti meghatározásának, ezért a konszolidált eredménykimutatásban működési költségként jelenik meg.

Saját részvények és saját részvényekkel kapcsolatos megállapodások

Az Erste Hungary tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumai, melyeket a társaság vagy leányvállalatai megszereznek (saját részvények) levonásra kerülnek a tőkéből. A kifizetett vagy kapott ellenérték a Bank saját részvényeinek vásárláskor, eladáskor, kibocsátáskor vagy visszavonásakor a tőkében kerül elszámolásra. Nyereség vagy veszteség ezekkel a tranzakciókkal kapcsolatban nem kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben.

Letétkezelt eszközök

Az Erste Hungary letétkezelési és egyéb vagyionkezelési szolgáltatásokat nyújt, amelyek eredményeként eszközöket birtokol vagy fektet be ügyfelei nevében. A vagyionkezelőként birtokolt eszközöket az éves beszámoló nem tartalmaz, mivel azok nem a Bank eszközei.

Törzsrészvényekre járó osztalék

A törzsrészvényekre járó osztalék kötelezettséggé kerül elszámolásra és a tőkéből kerül levonásra, amikor azt a Bank részvényese jóváhagyja.

Üzleti kombinációk és cégérték

(i) Üzleti kombinációk

Az üzleti kombinációk beszerzés alapú elszámolási módszerrel kerülnek könyvelésre. Ez azzal jár, hogy a felvásárolt vállalkozás azonosítható eszközei (beleértve a korábban ki nem mutatott immateriális javakat, mint pl. ügyfélkapcsolatok és márka) és forrásai (beleértve a függő kötelezettségeket, és kivéve a jövőbeli átszervezéseket) valós értéken kerülnek kimutatásra. A felvásárolt azonosítható nettó eszközök valós értéket meghaladó felvásárlási költség cégértékként kerül elszámolásra. Amennyiben a felvásárlás költsége alacsonyabb, mint az azonosítható nettó eszközök valós értéke, a különbség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” sorban jelenik meg a felvásárlás évében.

(ii) Cégérték és értékvesztés tesztelése

A cégérték nem amortizálódik, hanem évente értékvesztés tesztelés tárgyát képezi novemberben és a megállapított értékvesztés kimutatásra kerül az eredménykimutatásban.

Az eredménykimutatás részei

Az eredménykimutatásban részeinek leírása és a bevételként történő elszámolás kritériumai a következők:

i. Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámolósor a kamatbevétel, egyéb kamatjellegű bevétel, kamatráfordítás és egyéb kamatjellegű ráfordítás alábontó sorokból áll. A besorolás az alapján történik, hogy a kamatbevétel vagy kamatráfordítás elszámolása kötelezően az effektív kamatláb (EIR) módszerrel történik-e az IFRS 9 előírásainak megfelelően.

A 'Kamatbevételek' az amortizált bekerülési értéken értékelt és egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok', a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi eszközök, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza.

A 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok', a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi kötelezettségek, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi eszközök, IFRS 9 vagy IAS 37 hatókörébe tartozó céltartalékok (diszkontálás hatása, az idő múlása miatti pénz időérték változás), valamint IAS 19 szerinti kötelezettség (végkielégítések, nyugdíj és jubileumi juttatások kamatköltsége) kamatát tartalmazza.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek és az egyéb kamatjellegű bevételek tartalmazzák a hitelintézeteknek és ügyfeleknek nyújtott hiteleket és előlegek, készpénz és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában. A kamatráfordítások és egyéb kamatjellegű ráfordítások tartalmazzák az ügyfelek és hitelintézetek által elhelyezett betétek, a kibocsátott értékpapírok és egyéb pénzügyi kötelezettségek kamatráfordítását minden értékelési kategóriában.

A kamatbevétel tartalmazza a szerződésmódosításból adódó nyereséget vagy veszteséget a stage 1-es pénzügyi eszközökre vonatkozóan. Továbbá a folyósítási díj és tranzakciós díjak el nem amortizált egyenlegét a stage 1-es és 2-es eszközök kivezetésekor, ami az effektív kamat számításakor figyelembe vételre kerül és kamatbevételként kerül kimutatásra a kivezetéskor.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevétel' önkéntes döntés alapján került külön besorolásra 2018-tól és a besorolás visszamenőlegesen is alkalmazásra került.

ii. Nettó díj- és jutalékbevétel

Az Erste Hungary díj- és jutalékbevételei az ügyfeleinek nyújtott különféle szolgáltatások széles köréből származnak. A bevételek összegének és az elszámolásuk idejének meghatározása az IFRS 15 öt lépéses modelljének megfelelően történik.

A díj- és jutalékbevételek elszámolása az ügyféllel kötött szerződésben meghatározott ellenérték alapján történik. Az Erste Hungary akkor számolja el a bevételt, amikor a szolgáltatások feletti irányítást átadta az ügyfélnek.

Az egy adott időszakon keresztül nyújtott szolgáltatások díja a szolgáltatási időszak tartama alatt kerül elhatárolásra. Az ilyen díjak közé tartoznak a garanciadíjak, a vagyonkezelés jutalékbevétele, a letéti őrzés, egyéb kezelési és tanácsadási díjak, valamint lakástakarékpénztári termékekhez kapcsolódó ügynöki tevékenység és deviza átváltás díjai is. A fizetési szolgáltatások részben tartalmazzák olyan díjakat is, amelyek egy időszak alatt kerülnek megfizetésre, mint például az időszakra vonatkozó kártya díjak. Az Erste Hungary-nak nincsen biztosítási terméke a saját portfóliójában, de az ügyfeleknek kínál ilyen termékeket biztosító társaságok megbízásából.

Az olyan tranzakciós szolgáltatások díjai, mint például részvények vagy más értékpapírok vásárlásának, vállalkozások vásárlásának vagy eladásának lebonyolítása, a mögöttes ügylet teljesülésekor kerülnek elszámolásra. A fizetési szolgáltatások részben tartalmazzák átváltási díjakat, mint például visszavonási díj.

Az olyan szerződések, amelyek egy pénzügyi instrumentum kimutatását eredményezik a Bank pénzügyi beszámolójában részben az IFRS 9, részben pedig az IFRS 15 hatókörébe is tartozhatnak. Ebben az esetben az Erste Hungary első sorban az IFRS 9-et alkalmazza és a szerződés IFRS 9 hatókörébe tartozó részét számszerűsíti, majd a maradék részre az IFRS 15-öt alkalmazza. Azok a díj- és jutalékbevételek, amelyek a pénzügyi instrumentum effektív kamatának részei, az IFRS 9 hatókörébe tartoznak és részei az effektív kamatnak.

iii. Osztalék bevétel

Osztalék bevételként kerül kimutatásra a részvényekből és egyéb tőkéhez kapcsolódó értékpapírokból származó aktuális bevétel, amelyek lehetnek eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt kereskedési vagy nem kereskedési célú értékpapírok vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok. Az ilyen jellegű osztalékbevétel akkor kerül elszámolásra, amikor a fizetés bevételezésének jogcíme keletkezett.

iv. Kereskedési tevékenység nettó eredménye

A kereskedési tevékenységekből származó eredmény közé tartoznak a valós érték változásaiból származó összes nyereség és veszteség a kereskedési célú pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozóan, beleértve a fedezeti kapcsolatba nem volt derivatívákat. Ezen kívül a nettó kereskedési eredmény tartalmazza a valós érték és cash flow fedezeti ügyletek nem hatékony részét és a devizás eszközök és kötelezettségek ártértékelési nyereségeit és veszteségeit is.

v. Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye

A nem kereskedési célú valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének változása kerül ezen a beszámolóson kimutatásra, beleértve a kivezetésük nyereségét és veszteségét. Ez vonatkozik a valós értéken értékeltként megjelölt és a kötelezően valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközökre is. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége is ezen a soron kerül kimutatásra, mindazonáltal a kötelezettség hitelkockázatából adódó valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. Az összehasonlítási időszakban ez a beszámoló sor csak a valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós érték változását (beleértve a kötelezettség valós értékének hitelkockázat miatti változását is) tartalmazta.

vi. Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

A befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei lineárisan kerülnek elszámolásra a lízing időtartama alatt.

vii. Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások (Cafeteria), alkalmazottakkal kapcsolatos adók és illetékek. Ide tartoznak a végkielégítések és a részvény-alapú kifizetések ráfordításai. Továbbá az átszervezéssel kapcsolatban képzett céltartalék is személyi jellegű ráfordítások között kerülhet kimutatásra.

viii. Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint a vegyes egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelentik meg a betétbiztosítási alapba fizetett díj, illetve egyéb adminisztratív költségként kerülhet kimutatásra a befektetésvédelmi alapba fizetett díj is.

ix. Értékcsökkenés

Ez a beszámoló sor tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak értékcsökkenését tartalmazza.

x. Amortizált bekerülési értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség

Ez a beszámoló sor az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközökhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámoló soron kerül kimutatásra.

xi. Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye

Ez a beszámoló sor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb, nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, mint

például pénzügyi lízing követelések pénzügyi garanciák eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközkhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámolóson kerül kimutatásra.

xii. Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszairása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó megtérülést is. A stage 2, stage 3 és POCI besorolású eszközök szerződésmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra. Továbbá a stage 3-ba, vagy POCI-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség is az értékvesztés része.

xiii. Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem az Erste Hungary alaptevékenységéhez köthető. Továbbá a bankadó is az egyéb működési eredményben jelenik meg. Ide tartozik különösen a leírás vagy leírás visszairása, az ingatlanok és berendezések értékesítési eredményei.

Emellett az egyéb működési eredmény tartalmazza a következőket: egyéb adó ráfordítások, az egyéb céltartalékok feloldásából származó bevételek és képzéséből származó ráfordítások, értékvesztés (és visszairás), tőkemódszerrel elszámolt befektetések eladásából származó nyereség vagy veszteség és leányvállalatok kivezetéséből származó nyereség vagy veszteség. Az összehasonlítási periódusban az egyéb működési eredmény hitelkockázattal kapcsolatos értékvesztés képzését és visszairását is tartalmazta.

Az eredménykimutatás következő két sora csak az összehasonlítási időszakban releváns:

xiv. Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye az összehasonlítási időszakban

Ez a beszámoló sor az értékesíthető és a lejáratig tartott pénzügyi eszközök, a hitelek és követelések, valamint az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban ha egy ilyen nyereség vagy veszteség egyedileg értékvesztett pénzügyi eszközkhöz kapcsolódik, abban az esetben az eredmény az értékvesztés soron kerül elszámolásra.

xv. Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan az összehasonlítási időszakban:

Ebbe a kategóriába tartozik a hitelekre és követelésekre, a lejáratig tartott és az értékesíthető pénzügyi eszközökre képzett egyedi és portfólió szintű értékvesztés és annak feloldása. Szintén ezen a soron jelenik meg a hitelek és előlegek közvetlen leírása, valamint a leírt és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból már kivezetett hitelekhez kapcsolódó megtérülés is.

d) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A konszolidált éves beszámoló olyan összegeket is tartalmaz, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkön alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan ésszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A feltételezések és becslések legjelentősebb alkalmazásai a következők:

Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt

A pénzügyi eszközök esetében az IFRS 9 irányelvei alapján szükséges arról dönteni, hogy a szerződéses pénzáramok kizárólag tőke- és kamatfizetések-e. Ez a döntés kritikus az IFRS 9 alatti besorolás és értékelés szempontjából, mivel ez alapján dönt a gazdálkodó egység arról, hogy a pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken, vagy az üzleti modellt figyelembe véve amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken kerülnek értékelésre. Az Erste Hungary hitelei esetében a következő jellemzők lehetnek a legjelentősebb becslési területek: előtörlesztési díjak, projektfinanszírozási hitelek illetve a kamattérítések referenciatesztje.

Az előtörlesztési díjak esetében azt szükséges megvizsgálni, hogy a díjak nagysága megfelel-e a hitelező oldaláról az előtörlesztés gazdasági költségeinek. Azt, hogy az előtörlesztési díjak mennyiben felelnek meg ennek, számszerűsíteni is lehet, a piaci előtörlesztési díjak vizsgálatával, valamint azzal, hogy milyen mértékű díjakat engedélyeznek a hatóságok.

A projektfinanszírozási hitelek esetében az Erste Hungary azt vizsgálja, hogy az ilyen szerződések egyszerű hitelszerződésnek tekinthetők-e, vagy befektetésnek a finanszírozott projektbe. Ebből a szempontból kerülnek értékelésre a hitelminősítések, a biztosítékok, a garanciák és a projektfinanszírozás mértéke.

Az SPPI tesztek egyik legkritikusabb területe az Erste Hungary esetében az államilag támogatott ügyfeleknek nyújtott hitelek. Ezek árazása a kvalitatív referencia tesztek szerint is úgy alakul, hogy az megnöveli a szerződéses pénzáramok változékonyságát, így azok nem felelnek meg a kamatok gazdasági jellemzőinek.

Üzleti modell értékelés

Az SPPI teszten átment összes pénzügyi eszköz esetében kezdeti megjelenítéskor az Erste Hungary megvizsgálja, hogy az üzleti modell célja a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz lejáratig tartása, a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz értékesítése, vagy ezektől eltérő üzleti modell. Ennek eredményeképpen az egyes üzleti modellek elkülönítésére az alapján kerül sor, hogy milyen gyakoriak és jelentős értékűek az adott üzleti modellben tartott eszközök értékesítései. Mivel az üzleti modell besorolás a kezdeti megjelenítéskor történik meg, előfordulhat, hogy a későbbiekben a pénzáramok realizálása megváltozik a kezdeti becslésekhez képest, és így egy a kezdetitől eltérő besorolás lehet a megfelelő. Az IFRS 9 alapján az ilyen változások nem minden esetben vezetnek átsoroláshoz és a korábbi időszakok hibáinak javításához a meglévő pénzügyi eszközök esetében, viszont az újonnan vásárolt vagy keletkeztetett eszközök esetében az üzleti modell és az értékelési módszer megváltoztatásához vezethetnek.

Az Erste Hungary-nél a hitelkockázat növekedése miatti értékesítés, a lejáratához közeli értékesítés, a ritka, nem visszatérő esemény miatti értékesítés (például a szabályozási háttér, adózási szabályok változása, nagyobb belső átszervezés, üzleti kombinációk vagy jelentős likviditási kockázat) nem zárja ki a „held to collect” (HTC) üzleti modellt, tehát amelynek célja, az eszköz lejáratig tartása és a szerződéses pénzáramok beszedése. A HTC üzleti modellből történő egyéb értékesítések hatását retrospektív módon vizsgálja az Erste Hungary, és amennyiben meghalad egy előzetesen meghatározott küszöbértéket, vagy bármikor máskor, ha a jövőbeni várakozások módosulnak, az Erste Hungary prospektív tesztet végez. Amennyiben a teszt eredménye szerint a jelenlegi üzleti modellben levő portfólió több mint 10%-a várhatóan – nem a fenti indokok miatt - eladásra kerül az élettartama alatt, akkor az összes újonnan vásárolt és keletkeztetett eszköz új üzleti modellbe kerül besorolásra.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteség modell alapvetően becslésen alapul, mivel folyamatosan szükséges a hitelezési kockázat szignifikáns emelkedésének és a várható hitelezési veszteségnek a vizsgálata anélkül, hogy erre a standard részletes útmutatást adna. A hitelezési kockázat emelkedésének vizsgálatára az Erste Hungary konkrét értékelési szabályokat állapított meg, amelyek kvalitatív információkon és számszerű küszöbértékeken alapulnak. Szintén komplex feladatot jelent a hasonló eszközök csoportjainak létrehozása, mivel a hitelezési kockázat romlását kollektív alapon kell vizsgálni, mielőtt az egyedi információk rendelkezésre állnának az egyes instrumentumok szintjén. A várható hitelezési veszteség vizsgálata bonyolult modellekkel lehetséges, amelyek fizetési képtelenségre illetve fizetési képtelenség esetén a veszteség mértékére vonatkozó múltbéli adatokon, illetve ezek extrapolációján alapulnak. Amennyiben ezek nem elégségesek, további egyedi becslések is bevonhatók korrigált pénzáramokkal és a különböző lehetséges jövőbeni alternatívák valószínűségével. Ezen felül az eszközök élettartamát modellezni kell a megújuló hitelkeretek várható jövőbeni lehívásaival.

Az összehasonlító időszakra alkalmazott IAS 39 szerinti felmerült veszteség modell szerint az Erste Hungary minden mérlegfordulónapon felülvizsgálta a nem eredményen keresztül valós értéken értékelt (non-FVPL) pénzügyi eszközeit annak becslésére, hogy szükséges-e értékvesztést elszámolni ezek esetében az eredménnyel szemben. Ez elsősorban azt jelentette, hogy meg kellett vizsgálni, van-e objektív oka az értékvesztés elszámolásának, van-e bármilyen veszteségre utaló jel a kezdeti megjelenítés óta, illetve meg kellett becsülni a jövőbeni várható pénzáramok nagyságát és időzítését.

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének megállapításáról, a 12-hónapos és teljes élettartam ECL becslésének technikáiról, illetve a fizetési képtelenség definíciójáról a részletes információkat lásd az 47-es Kockázatkezelés Megjegyzés Hitelezési kockázat fejezetében. A hitelezési veszteségre képzett céltartalékokról a részletes információkat lásd a 19-es „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken

értékelt pénzügyi eszközök”, a 24-es „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” és a 27-es „Lízingkövetelések” Megjegyzésekben. Az összehasonlító időszakban: 22-es Megjegyzés „Hitelintézetekkel szembeni követelések” valamint 23-as Megjegyzés „Ügyfelekkel szembeni követelések”.

Pénzügyi instrumentumok valós értéke

Amikor a pénzügyi eszközök és pénzügyi források pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szerepeltetett valós értéke nem állapítható meg aktív piacokról, ott annak megállapítása különféle értékelési technikák alkalmazásával történik, amelyek matematikai modellek alkalmazását is magukban foglalják. Az ilyen modellek bemenő adatai a megfigyelhető piaci adatokból származnak, ahol lehetséges, de ahol megfigyelhető piaci adatok nem állnak rendelkezésre, döntés szükséges a valós értékek megállapítására. Az értékelési modellek bemutatásai, a valós érték hierarchiát és a pénzügyi instrumentumok valós értékei a 48) A Pénzügyi és nem pénzügyi instrumentumok valós értéke című megjegyzésben kerülnek bemutatásra.

Nem-pénzügyi eszközök értékvesztése

Az Erste Hungary a mérlegfordulónapon felülvizsgálja nem-pénzügyi eszközeit annak megállapítására, hogy van-e arra utaló jel, amely alapján értékvesztést kell elszámolni az eredmény terhére. Feltételezések és becslések szükségesek a használati érték megállapításához a jövőben várható cash-flow-k összegének és ütemezésének, valamint a diszkontráták mértékének figyelembe vételével.

Halasztott adókövetelések

Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, ill. fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető.

A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. A halasztott adókra vonatkozó közlések a 31) Adókövetelések és adókötelezettségek című megjegyzésben találhatók.

Céltartalékok

Az Erste Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalék megállapításához becslések szükségesek a céltartalékhoz kapcsolódó jövőbeli pénzáramok mértékéről és ütemezéséről. A Céltartalékok a 37)-es megjegyzésben, további részletek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletekre képzett hitelkockázati céltartalékokról a 47)-es részen belül találhatók. Olyan jogi ügyek, amelyek nem teljesítik a céltartalék képzésre vonatkozó feltételeket az 50)-es Egyéb függő kötelezettségek részben kerülnek bemutatásra.

e) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

Az alkalmazott számviteli irányelvek egyeznek az előző pénzügyi évben alkalmazottakkal, kivéve azokat a standardokat és értelmezéseket, amelyek hatálya a 2018. január 1 után kezdődő pénzügyi évekre terjed ki. Az új standardok, értelmezések és ezek módosításai közül az alábbi felsorolás kizárólag azokat tartalmazza, amelyek az Erste Hungary tevékenységére vonatkoznak.

Hatályos standardok és értelmezések

A 2018-as üzleti évtől kezdődően az alábbi, EU által jóváhagyott standardok, illetve módosításai alkalmazása kötelező:

- IFRS 9 - Pénzügyi instrumentumok
- IFRS 15 - Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek elszámolásai, beleértve az IFRS 15 javításait is
- Tisztázások az IFRS 15 - Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek elszámolásaihoz kapcsolódóan
- Az IFRS 2 módosításai: a részvényalapú kifizetések besorolása és értékelése
- IAS 40 módosításai: Befektetési célú ingatlan átsorolása
- IFRS-ek éves javításai a 2014 – 2016-os ciklusban (IAS 28 és IFRS 1);
- IFRIC 22 Devizás ügyletek és előlegként fizetett vételár

Az IFRS 9 és IFRS 15 alkalmazásának hatásai a b) Könyvelési és értékelési módszerek részben kerülnek részletesen bemutatásra. Az említett, 2018-tól alkalmazandó standardoknak és módosításainak nem volt jelentős hatása a Bank pénzügyi beszámolójára.

Még nem hatályos standardok és módosítások

Az alább felsorolt standardokat és értelmezéseket az IASB már kiadta, de azok csak később lépnek hatályba.

A következő standardok és módosítások az EU által elfogadásra kerültek:

- IFRS 16 – Lízing
- IFRS 9 módosításai: Negatív ellentételezésű előtörlesztés
- IFRIC 23: Bizonytalanságok a jövedelemadók kezelésében

Az EU a következő standardokat és módosításokat 2019 Április 4-éig még nem fogadta el:

- Az IFRS 3 módosításai: Az üzlet definíciója
- Az IAS 1 és IAS 8 módosításai: Lényegesség meghatározása
- IAS 19 módosításai: Juttatási program módosításai, korlátozása, rendezése
- IAS 28 módosításai: Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések
- IFRS-ek éves javításai a 2015-2017 ciklusban (módosítások az IFRS 3-hoz, IFRS 11-hez, IAS 12-höz és IAS 23-hoz kapcsolódóan)

IFRS 16: Lízingek. Az IASB 2016 januárjában adta ki az új IFRS 16 standardot, amelynek alkalmazása a 2019. január 1-ével kezdődő évtől kötelező. Az IFRS 16 a következő jelenleg érvényes standardokat és irányelveket váltja: IAS 17, IFRIC 4, SIC-15, SIC-27.

Az IFRS 16 standard a lízingbevevők oldaláról egységes, mérlegszemléletű megjelenítést ír elő. A lízingbevevő a mérlegben jeleníti meg az eszközhasználati jogot (right-of-use vagy RoU asset), ami a lízing tárgyának használatára vonatkozó jog, valamint a lízingkötelezettséget. Bizonyos esetekben a lízingbevevő mentességet kap a megjelenítés alól (rövid-távú, 12 hónapnál rövidebb szerződések, kisértékű eszközök).

A szerződéskötés időpontjában a lízingbevevőnek meg kell állapítania, hogy a szerződés tartalmaz-e lízingelemeket, tehát létezik-e egy azonosítható eszköz, aminek a használatára joga van a lízingbevevőnek meghatározott ideig és meghatározott ellentételezés fejében. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízing elemet, a lízingbevevő a lízing kezdeti időpontjában megjeleníti az eszközhasználati jogot valamint a lízingkötelezettséget a mérlegben. Az eszközhasználati jog a kezdeti megjelenítéskor bekerülési értéken kerül megjelenítésre, majd a lízing kezdeti időpontjától értékcsökkenést számol el rá a lízingbevevő. Az eszközhasználati jog hasznos élettartamának vége a lízingszerződés lejáratára, de a hasznos élettartam nem lehet hosszabb, mint a mögöttes eszköz hasznos élettartama. Az Erste Hungary lineáris módszert alkalmaz az értékcsökkenés elszámolására.

A lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskor a jövőbeni biztos lízingdíj kifizetések jelenértékén kerül megjelenítésre. A használt diszkont-ráta vagy a lízingszerződésben közvetlenül meghatározott kamatláb, vagy ha ilyen nincs meghatározva, akkor a lízingbevevő járulékos hitelfelvételi kamatlába. A lízingdíjak lehetnek fix díjak, változó, valamilyen indexhez vagy kamatlábhöz kötött díjak, a maradványértékgarancia alapján fizetendő összegek, a megvásárlási opció lehívásának díja, az opcióval meghosszabbított futamidő alatt fizetett lízingdíjak, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő él az opciós jogával, valamint a szerződés felmondásának díja, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő élni fog a futamidő vége előtti felmondás jogával.

A kezdeti megjelenítést követően a lízingkötelezettség értéke minden lízingfizetési időszakban a korábban meghatározott kamatláb alapján számított kamattal növekszik, és a lízingdíjkifizetésekkel csökken, illetve újraértékelésre kerül, amennyiben változás merül fel a becslésekben vagy a lízingfeltételekben. Az ingóságok lízingje esetén az Erste Hungary járulékos hitelfelvételi kamatlábjának alapkamata az Euribor, ami módosul a gazdálkodó egység kockázati besorolásával, a felvett kölcsön összegével, a lízing futamidejével valamint a nyújtott biztosítékokkal. Az ingatlanok esetében megfelelő alapkamat lehet az ingatlan várható hozama, korrigálva a gazdálkodó egység valamint a lízingszerződés sajátosságaival (úgy, mint hitelképesség illetve futamidő).

A lízingbeadó oldaláról az elszámolás nem változik a korábbi IAS 17 standardhoz képest, tehát a lízingbeadó továbbra is elkülöníti a pénzügyi és operatív lízingeket.

Az Erste Hungary az IFRS 16 átálláskor az IFRS 16.C5 (b) alapján a részleges visszamenőleges módszert alkalmazza, mely szerint az összehasonlító adatok újbóli közzététele nem szükséges. A korábban operatív lízingként besorolt lízingszerződések esetében a használt diszkont-ráta a lízingbevevő kezdeti megjelenítéskor megállapított járulékos hitelfelvételi kamatlába. Az IFRS 16.C8 (b)(ii) alapján a megjelenített eszköz (RoU asset) értéke megegyezik a kalkulált lízingkötelezettség összegével. Ezzel összhangban az átállás várhatóan nem lesz hatással az Erste Hungary saját tőkéjére. A korábban az AS 17 és IFRIC 4 alapján lízingszerződésként besorolt összes szerződést az átállástól

kezdődően az új IFRS 16 standard alapján kell elszámolni. Nem tartoznak az IFRS 16 standard alá az Erste Hungary immateriális javakra kötött lízingszerződésai. Az Erste Hungary minden esetben él a kisértékű eszközökre és a rövidtávú lízingszerződésekre vonatkozó mentességgel. Az Erste Hungary a 2017-es és 2018-as években folyamatosan elemezte és tervezte az IFRS 16 követelményeinek megfelelő informatikai megoldásokat. Emellett a tervezés fő fókuszja a szerződésállomány áttekintése volt. A megfelelő informatikai megoldásról 2018 során született döntés.

Az előzetes becslések alapján az átállás időpontjában az IFRS 16 standard szerinti elszámolással körülbelül 14-15 milliárd forinttal fog emelkedni az Erste Hungary mérlegfőösszege. A bérleti szerződések túlnyomó többsége (több mint 95%-a) ingatlanbérlet. A lízingszerződés értékeinek meghatározása diszkontálással történik, és a 12 hónapnál rövidebb futamidejű szerződések nem kerülnek az IFRS 16 szerint megjelenítésre.

Az IFRS 3 módosításai: Az üzlet definíciója. Az IFRS 3 módosításait 2018 októberében adták ki és a 2020. január 1-je utáni időszakokra vonatkozóan hatályosak. A módosítások három elemet tisztáznak, inputokat, folyamatokat és outputokat az üzlet definíciója szempontjából. Ahhoz hogy valami üzletnek minősüljön a tevékenységeknek és eszközöknek minimum egy inputokkal és egy tényleges folyamattal jelentősen hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az üzlet egy outputot hozzon létre. Továbbá a módosítások tartalmazzák egy opcionális vizsgálatot annak egyszerűsített eldöntésére, hogy a megszerzett tevékenységek és eszközök csupán eszköz vásárlásnak, vagy üzleti kombinációnak minősülnek. A vizsgálat lényege annak meghatározása, hogy az eszközök valós értékének legnagyobb része egy egyedi eszközben, vagy hasonló eszközök csoportjában összpontosul-e. A változások alkalmazásának várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary pénzügyi beszámolójára.

Az IFRS 9 módosításai: Negatív ellentételezésű előtörlesztés

Az IFRS 9 módosításait 2017 októberében adták ki és a 2019. január 1-je utáni időszakokra vonatkozóan hatályosak. A módosítások tisztázzák, hogy egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentum szerződéses feltételei abban az esetben is tőke és kamatfizetésnek számítanak, ha az instrumentum idő előtti megszűnése miatti ellentételezés negatív, tehát a hitelezőnek kell fizetnie. Továbbá a módosítások elmagyarázzák, hogy a szerződésmódosításból adódó nyereség vagy veszteség könyvelésére vonatkozó követelmények azokra az esetekre is vonatkoznak, amikor a pénzügyi kötelezettségek módosulnak vagy átváltásra kerülnek és ez nem vezet kivezetéshez. A változások alkalmazásának várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary pénzügyi beszámolójára.

Az IAS 1 és IAS 8 módosításai: Lényegesség meghatározása

Az IAS 1 és IAS 8 módosításait 2018 októberében adták ki és a 2020. január 1-je utáni időszakokra vonatkozóan hatályosak. A módosítások tisztázzák, hogy az információ lényeges, amennyiben annak kihagyása, nem megfelelő bemutatása vagy elrejtése a pénzügyi beszámoló általános célú felhasználóinak a pénzügyi beszámoló alapján meghozott döntését befolyásolhatja. A változások alkalmazásának várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary pénzügyi beszámolójára.

Az IAS 19 módosításai: Juttatási program módosításai, korlátozása vagy rendezése (hatályos 2019. január 1-től az IASB szerint).

Az IAS 19 módosításait 2018. februárjában adták ki és a 2019. január 1-je utáni időszakokra vonatkozóan hatályosak. A módosítások megkövetelik, hogy ha juttatási program módosítás, korlátozás, vagy rendezés történik, akkor az aktuális juttatási kötelezettséget és annak módosítás utáni kamatát a módosításhoz használt feltételezések alapján kell újraértékelni. Továbbá a módosítások tisztázzák a juttatási program módosítás, korlátozás vagy rendezés hatását az eszközértékháttérre vonatkozóan. A változások alkalmazásának várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary pénzügyi beszámolójára.

Az IAS 28 módosításai: Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések (hatályos 2019. január 1-től az IASB szerint)

Az IAS 28 módosításait 2017 októberében adták ki és a 2019. január 1-je utáni időszakokra vonatkozóan hatályosak. A módosítások tisztázzák, hogy az IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok standard vonatkozik a társult és közös vállalkozásokban lévő befektetésekre, beleértve a társult vagy közös vállalkozásban lévő befektetések értékvesztésére vonatkozó követelményeit is, amelyek részei a társult vagy közös vállalatban lévő nettó befektetési értéknek. A változások alkalmazásának várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary pénzügyi beszámolójára.

IFRS-ek éves javításai a 2015 – 2017-es ciklusban (hatályos 2019. január 1-től az IASB szerint). 2017 decemberében az IASB módosításokat bocsátott ki különböző standardokhoz kapcsolódóan. Az IFRS 3-hoz, IFRS 11-hez, IAS 12-höz és IAS 23-hoz kapcsolódó módosítások a 2019 január 1-én, vagy ezt követően kezdődő üzleti évektől hatályosak. A változások alkalmazásának várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary pénzügyi beszámolójára.

IFRIC 23: A jövedelemadó számviteli elszámolásával kapcsolatos bizonytalanságok (hatályos 2018. január 1-től az IASB szerint). Az IFRIC 23-at 2017 júniusában adták ki és a 2019. január 1-je utáni időszakokra vonatkozóan hatályos. Az értelmezés az adóköteles nyereség (veszteség), adó alapok, fel nem használt elhatárolt veszteségek, fel nem használt adójóváírások és adó ráták meghatározására vonatkozik azokban az esetekben, ha a jövedelemadó IAS 12 szerinti kezelése bizonytalan. A társaságnak döntést kell hoznia annak meghatározása érdekében, hogy az adót önmagában, vagy más tételekkel együtt szükséges kezelni. Ha a társaság arra a következtetésre jut, hogy egy adott adóelszámolást valószínűleg nem fogad el az adóhatóság, akkor a társaságnak azt az összeget kell elszámolnia, amit nagy valószínűséggel elfogadna. Ellenkező esetben az adóbevallás szerint kell kezelni az adót. Az értelmezés alkalmazásának várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary pénzügyi beszámolójára.

IFRS 17: Biztosítási szerződések (kiadva 2017 május 18-án, hatályos a 2021. január 1-je utáni időszakokra vonatkozóan) Az IFRS 17 az IFRS 4 standardot váltja, ami felmentést adott a társaságoknak, hogy a meglévő gyakorlatok alapján számolják el számvitelileg a biztosítási szerződéseket. Emiatt a befektetők számára bonyolult volt hasonló biztosító társaságok pénzügyi teljesítményének összehasonlítása. Az IFRS 17 egy egységes elven alapú standard, amely minden biztosítási szerződés típusra vonatkozik beleértve a viszontbiztosítási szerződéseket is. A standard megköveteli biztosítási szerződés csoportok kialakítását és értékelését: (i) a jövőbeli cash flow-k kockázattal súlyozott jelenértékén (teljesített cash flow-k), ami magába foglalja az összes elérhető információt a teljesített cash flow-król oly módon, hogy az konzisztens a piaci információkkal; hozzáadva (ha ez az érték kötelezettség) vagy levonva (ha ez az érték eszköz) (ii) egy összeget ami a meg nem szolgált nyereséget számszerűsíti a szerződés csoportra vonatkozóan (a szerződéses szolgáltatás árérése). A biztosítók a biztosítási szerződés csoportból adódó nyereséget a teljes időszak alatt fogják elszámolni, amire az biztosítási fedezetet nyújt, addig amíg mentesülnek a kockázat alól. Ha egy biztosítási szerződés csoport veszteséggé válik, a társaságnak azonnal ki kell mutatnia a veszteséget. Az értelmezés alkalmazásának várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary pénzügyi beszámolójára.

E. MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓHOZ

1) Nettó kamatbevétel

millió forintban	2017	2018
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	13 759	x
Hitelek és követelések	54 809	x
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	66 743
Értékesíthető pénzügyi eszközök	2 509	x
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós érté- ken értékelt pénzügyi eszközök	x	2 933
Pénzügyi lízingkövetelések	-	776
Kamatbevétel	71 077	70 452
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	x	4 219
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	5 955	5 688
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	3 027	3 954
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	-	737
Egyéb kamatjellegű bevételek	5 955	10 644
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	77 032	81 096
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(8 423)	(7 513)
Kamatráfordítás	(8 423)	(7 513)
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(917)	(810)
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	(1 536)	(3 848)
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	(1 536)	(3 848)
Egyéb kötelezettségek	-	(42)
Pénzügyi eszközök negatív kamata	-	(145)
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	(2 453)	(4 845)
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	(10 876)	(12 358)
Nettó kamatbevétel	66 156	68 738

A nem teljesítő állományhoz kapcsolódó kamatbevétel 2018-ban 1 638 millió forint, 2017-ben pedig 1 682 millió forint.

Az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök" soron szereplő összegből 123 millió forint a Stage 1-es kitettségekhez kapcsolódó szerződés módosításból adódó veszteség.

2014 decembere óta több irányadó kamatláb - köztük az Euribor - is negatívra fordult át, ami az Erste Hungary kamatbevételei és kamatráfordításaira is hatással volt. A pénzügyi kötelezettségekhez és eszközökhöz tartozó negatív kamatok külön soron kerültek kiemelésre. Ezek az összegek kizárólag a bankközi ügyletekhez illetve a központi banknál elhelyezett betétekhez kapcsolódnak.

2) Nettó díj- és jutalékbevételek

millió forintban	2017		2018	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Értékpapírok	12 708	(2 343)	12 202	(2 110)
Kibocsátások	3 573	(243)	2 853	(154)
Transzfermegbízások	7 582	(2 100)	7 763	(1 956)
Egyéb	1 553	-	1 586	-
Eszközkezelés	8 109	(794)	9 601	(797)
Letétkezelés	35	(227)	29	(208)
Fizetési szolgáltatások	38 002	(8 195)	41 318	(7 824)
Kártya üzletág	13 529	(5 608)	14 713	(4 873)
Egyéb	24 473	(2 587)	26 605	(2 951)
Ügyfelek elosztott, de nem kezelt forrásai	3 360	(19)	3 158	(19)
Biztosítási termékek	3 052	(18)	3 104	(19)
Lakástakarékpénztári ügynöki tevékenység	234	(1)	(6)	-
Egyéb	74	-	60	-
Hitelszolgálati tevékenység	2 240	(2 267)	2 717	(2 458)
Adott és kapott garanciák	223	(1)	262	(53)
Adott és kapott hitelkötelezettség	-	-	6	-
Egyéb hitelszolgálati tevékenység	2 017	(2 266)	2 449	(2 405)
Egyéb	730	(2 656)	720	(2 040)
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	65 184	(16 501)	69 745	(15 456)
Nettó díj- és jutalékbevételek	48 683		54 289	

A Nettó díj- és jutalékbevételek között kerül kimutatásra 2 312 millió forint díjbevételek, ami a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódik. Ez az összeg azokat a tételeket tartalmazza, amelyek nem részei az effektív kamatláb kalkulációnak.

3) Osztalék bevételek

millió forintban	2017	2018
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	81	37
Összesen	81	37

4) Kereskedési tevékenység nettó eredménye

millió forintban	2017	2018
Értékpapírok és származékos ügyletek	(681)	19 696
Deviza műveletek	11 655	(3 630)
Összesen	10 974	16 066

Az MNB 2018. januárjától tette elérhetővé a monetáris politikai célú kamatcsere ügyletek programját (MIRS) a pénzügyi intézetek számára. Az MNB 6 havi BUBOR-t, míg cserébe a kapcsolt intézmény fix kamatot fizet. A programban való részvétel nincs feltételhez kötve, így a nyereség – a ‘kezdeti pillanatban létrejött nyereséget’ is beleértve – 2018-ban realizálódik, a ‘Kereskedési tevékenység nettó eredménye’ és a ‘Nettó kamatbevételek’ sorokon. A kezdeti pillanatban létrejött nyereség összege 4 milliárd forint volt, ami az ‘Értékpapírok és származékos ügyletek kereskedési tevékenysége’ soron került bemutatásra.

5) Valós értékelés nettó eredménye

millió forintban	2017	2018
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény	-	(1 995)
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek átértékeléséből/beszerzéséből származó eredmény	(793)	640
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek eredménye	(793)	(1 355)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény	x	(213)
Összesen	(793)	(1 568)

6) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

millió forintban	2017	2018
Befektetési célú ingatlanok	1 180	1 220
Összesen	1 180	1 220

A befektetési célú ingatlanokhoz közvetlenül hozzárendelhető egyéb működési ráfordítások 2018-ban 614 millió forint voltak (2017-ben 584 millió forint). A kapcsolódó értékcsökkenés 331 millió forint volt 2018-ban (2017-ben 298 millió forint).

7) Általános adminisztratív költségek

millió forintban	2017	2018
Személyi jellegű ráfordítások	(31 243)	(30 061)
Bérlőköltség	(24 213)	(23 409)
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók	(5 847)	(5 389)
Munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos céltartalékok	(253)	(80)
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	(930)	(1 183)
Egyéb általános adminisztratív költségek	(27 517)	(26 777)
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja	(2 682)	(2 380)
Informatikai költségek	(8 895)	(9 673)
Iroda bérleti díj ¹⁾	(6 603)	(6 226)
Irodai működési költségek	(2 385)	(2 245)
Reklám/marketing	(1 810)	(1 781)
Jogi és szakértői díjak	(2 607)	(1 431)
Egyéb általános költségek	(2 535)	(3 041)
Értékcsökkenés és amortizáció	(9 509)	(10 919)
Szoftverek és egyéb immateriális javak	(5 633)	(6 660)
Az Erste Hungary által használt ingatlan	(751)	(915)
Befektetési célú ingatlanok	(298)	(331)
Ügyfélkapcsolatok	(1 368)	(1 482)
Irodai berendezések, gépek, járművek	(1 459)	(1 531)
Általános adminisztratív költségek összesen	(68 269)	(67 757)

1) Az "Iroda bérleti díj" soron bérleti költségek jelennek meg a székházhoz és a fiók irodáihoz kapcsolódóan, amik a 42-es megjegyzésben, az 78-79. oldalon operatív lízingként szerepelnek.

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számoljuk)

Teljes munkaidőre számolva	2017 évvége	2017 átlag	2018 évvége	2018 átlag
Erste Bank Hungary	2 827	2 868	2 903	2 858
Teljeskörűen konszolidált leányvállalatok	220	229	220	223
Erste Befektetési Zrt.	139	147	143	144
Erste Ingatlan Kft.	26	27	22	25
Erste Lakástakarék Zrt.	40	42	37	38
Erste Jelzálogbank Zrt.	15	13	18	16
Összesen	3 047	3 097	3 123	3 081

8) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből származó nyereségek/veszteségek

millió forintban	2017	2018
Értékesíthető pénzügyi eszközök eladásából származó eredmény	(5753)	x
Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből származó nyereségek/veszteségek	(5753)	x

9) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye

millió forintban	2017	2018
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából	x	343
Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	x	343

10) Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan

millió forintban	2017	2018
Értékesíthető pénzügyi eszközök	448	x
Hitelek és követelések	(3 252)	x
Értékvesztés képzés	28 008	x
Értékvesztés visszaírás	(33 045)	x
Leírás	5 436	x
Eredménykimutatást nem érintő visszaírás	(3 651)	x
Pénzügyi eszközök értékvesztése	(2 804)	x

11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

millió forintban	2017	2018
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	(8)
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	6 424
Értékvesztés képzés	x	6 084
Leírás	x	(1 851)
Eredménykimutatást nem érintő visszaírás	x	2 572
Egyéb módosítás miatti nyerség/veszteség	x	(381)
Pénzügyi lízingek	x	301
Mérlegen kívüli tételek értékvesztése	x	63
Pénzügyi eszközök értékvesztése	x	6 780

12) Egyéb működési eredmény

millió forintban	2017	2018
Egyéb működési ráfordítások	(45 058)	(25 293)
Egyéb céltartalék képzés ⁴⁾	(20 881)	-
Céltartalék képzés a garanciákra és hitelkeretekre vonatkozóan	-	(458)
Banki működéshez kapcsolódó adók	(17 092)	(18 639)
Bankadó	(3 974)	(4 159)
Pénzügyi tranzakciós adó	(13 118)	(14 480)
Egyéb adók	(307)	(493)
Szanálási alap ³⁾	(1 251)	(824)
Tárgyi eszközökre és immateriális javakra képzett értékvesztés	(241)	(1 298)
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye	(3 496)	-
Egyéb ⁵⁾	(1 790)	(3 581)
Egyéb működési bevételek	38 523	8 459
Egyéb céltartalék felszabadítás	-	900
Céltartalék felszabadítás a garanciákra és hitelkeretekre vonatkozóan ⁴⁾	21 792	-
Állami támogatás ¹⁾	1 814	1 750
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	4 965	58
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye	-	963
Devizahitelek kiegyenlítése kapcsán az „upgrade”-ből származó bevételek ²⁾	8 053	4 788
Eredményben elszámolt negatív cégérték	374	-
Egyéb	1 525	-
Egyéb működési eredmény	(6 535)	(16 834)

1) Az Erste Hungary a számviteli politikájával összhangban (lásd D fejezet, Számviteli politika) halasztott bevételként mutatja ki a kapott állami támogatást, amíg megfelelő bizonyosságot nem nyer a teljesülése. Miután megfelelő bizonyosságot nyert a teljesülés, az állami támogatást az “Egyéb nettó működési eredmény” soron mutatja ki.

Az állami támogatáshoz kapcsolódó egyenlegeket lásd a 38-as megjegyzésben az 73. oldalon.

Az Erste Hungary a következőkhöz kapcsolódóan mutat ki állami támogatást:

- Magyar Nemzeti Bank (MNB) kamatcsere program

Az MNB 2014. júniusában 3 és 5 éves futamidővel, 2015. júliusában pedig 10 éves futamidővel változó kamatfizetésű forint kamatcsere-ügyletet vezetett be. A program preferenciális elemeket tartalmaz, melynek célja az IRS tenderekben való fokozott részvétel, valamint az állampapír vásárlás ösztönzése. A bankok akkor jogosultak a preferenciális elemekre, ha a meghatározott szint felett tartják

állampapír állományukat. Az IRS-hez kapcsolódóan a Bank 2018-ban 202 millió Ft állami támogatást mutatott ki. 2017-ben 266 millió forint volt ennek az összege.

- MNB Piaci Hitelprogram (PHP)

Az MNB 2016 februárjában 1-3 éves futamidőre a hitelezési aktivitáshoz kötött változó kamatfizetésű kamatsere-ügyletet (HIRS) vezetett be. Ennek keretében a bankok preferenciális nyereségre jogosultak, amennyiben a HIRS-igénybevétel negyedének megfelelő mértékben növelik kkv-hitelezési aktivitásukat. A HIRS-hez kapcsolódóan a Bank 2018-ban 1 548 millió Ft állami támogatást mutatott ki, 2017-ben 1 548 millió forint volt ennek összege.

2) A törvényileg előírt devizahitelek konverziója kapcsán érintett hitelek kivezetésre kerültek és új hitelként kerültek be a Bank a könyveibe. Értékvesztés nem lett elszámolva a kezdeti megjelenítéskor, tehát az ügyfelek „felminősítés”-ekor a várható pozitív cash flow-knak megfelelően növelve lett az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron a kitettség, az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredménnyel” szemben.

3) A "Szanálási alap" soron a Szanálási Alap felé fizetett 824 millió forintos hozzájárulás jelenik meg 2018-ban (2017-ben 1 251 millió forint). A hozzájárulást a Bank az európai unió helyreállítási és szanálási irányelve illetve az ezen alapuló magyar szanálási törvény alapján fizeti. Az irányelv alapján a bankok évente fizetnek hozzájárulást az Alap felé, ami első körben a nemzetállamok szintjén valósult meg. A szabályozás alapján 2024. december 31-ére az Alapban összegyűlt összegnek az összes európai uniós pénzügyi intézmény elhelyezett betétállomány 1%-kat kell fedeznie.

4) Az Erste Hungary egy jelentősebb ügylete áll a 2017-es egyenlegek változása mögött. A korábban mérlegen kívüli tételekre képzett céltartalékként megjelenített eseményből jogi ügy lett, így a két soron kimutatott összeg ugyanannak az ügyletnek de más fázisához tartoznak. A korábbi céltartalék feloldásra került, és az új céltartalékot az "Egyéb céltartalék képzés" soron jelenítette meg a Bank.

5) A sor egyenlege 614 millió forint befektetési célú ingatlanokhoz kapcsolódó költséget tartalmaz (2017-ben 348 millió forintot).

13) Nyereséget terhelő adók

A nyereséget terhelő adók az egyes társaságoknál az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereségadóiból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2017	2018
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	(5 226)	(6 215)
ebből helyi iparüzési adó	(4 101)	(4 118)
ebből innovációs járulék	(592)	(606)
Előző évi adó	-	(17)
Halasztott adórátfordítás / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	(54)	3 426
Összesen	(5 280)	(2 806)

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódó halasztott adó az átfogó jövedelemkimutatásban került megjelenítésre 2018-ban 552 millió forintos összegben, valamint az értékesíthető pénzügyi eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódóan 2017-ben (299) millió forintos összegben.

A következő táblázat az eredménykimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2017	2018
Adózás előtti eredmény	60 034	61 314
Számított nyereségadó	(5 403)	(5 518)
Adó alapját nem képező bevételek	1 125	1 748
Le nem vonható kiadások	(1 117)	(1 206)
Iparüzési adó és innovációs járulék	(4 693)	(4 724)
Elhatárolt veszteség felhasználás	3 716	2 109
FX elszámolás után járó adókedvezmény	2 712	-
IFRS átállás különbözete	-	656
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	(54)	3 426
Egyéb	(1 566)	703
Nyereségadó ráfordítás összesen	(5 280)	(2 806)

2018. december 31-én az elhatárolt veszteség összege 143 121 millió forint. (2017: 168 195 millió forint).

Az elhatárolt veszteség felhasználhatóságának szabályai a következők:

- A 2014. december 31-ig, illetve korábbi adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség egy 10 éves korlátozott időtartam alatt használható fel, azaz 2025. december 31-ig (94 859 millió forint),
- A 2014. december 31-e utáni adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség 5 éven belül használható fel, azaz 2020. december 31-ig (49 900 millió forint).

Az adott adóévben felhasznált elhatárolt veszteség értéke az adózás előtti eredmény 50%-a lehet. A felhasználás során a korábbi években keletkezett adóvesztéseket kell először elszámolni.

A le nem vonható kiadások alapvetően az értékcsökkenés valamint a céltartalék képzés és feloldás eltérő adó és számviteli kezeléséből adódnak. Az adó alapját nem képező bevételek esetében az értékcsökkenés és a céltartalékok mellett az osztalék kerül miatti különbözet kerül bemutatásra.

Az halasztott adóhoz kapcsolódó egyenlegeket lásd a 31-es megjegyzésben a 66-67. oldalon.

14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

millió forintban	2017	2018
Készpénz	19 793	21 690
A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	500	20 063
Egyéb látra szóló betétek	1 031	14 066
Összesen	21 324	55 819

A Bank köteles akkora minimális tartalékot tartani a jegybanknál, amely az egy évnél rövidebb lejáratú belföldi ügyfélbetétei, külföldi ügyfelei devizabetétei és külföldi ügyfelei forintbetétei 1 százalékát teszi ki. A kötelező minimum tartalék havi átlaga 2018. december 31-én 16,07 milliárd forint, 2017. december 31-én 14,35 milliárd forint volt. A kötelező minimum tartalék a „Készpénz és a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök” között jelenik meg. A tartalékot mérlegtelekből számolják, és hosszabb időn keresztül kell teljesíteni. Ezért a kötelező minimum tartalék betétre nincs korlátozás.

15) Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok

millió forintban	2017			2018		
	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték
Kereskedési könyvekben tartott	6 006 468	17 913	14 867	5 936 812	21 074	18 262
Kamat	1 196 809	11 763	4 941	1 015 767	7 973	5 536
Tőke	7 271	47	169	6 358	53	45
Deviza	4 802 193	6 103	9 757	4 914 687	13 048	12 681
Banki könyvekben tartott	195	-	-	-	-	-
Kamat	881 831	3 170	225	835 778	4 908	478
Tőke	527 300	2 394	101	710 029	4 908	344
Deviza	354 532	777	124	125 749	-	134
Bruttó érték összesen	6 888 300	21 083	15 092	6 772 590	25 982	18 740
Összesen	6 888 300	21 083	15 092	6 772 590	25 982	18 740

16) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök

millió forintban	2017	2018
Részesedést megtestesítő instrumentumok	1 778	3 563
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	120 844	91 099
Központi kormányzat	89 744	62 105
Hitelintézetek	31 100	28 994
Összesen	122 622	94 663

17) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	2017		2018	
	Megjelölt	Kötelezően értékelt	Megjelölt	Kötelezően értékelt
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	x	x	-	1 138
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	x	30 702	-
Központi kormányzat			30 702	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	x	x	-	41 732
Központi kormányzat			-	78
Nem pénzügyi vállalatok			-	668
Háztartások			-	40 986
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt és kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	x	30 702	42 870
Összesen	x	x		73 572

Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' sor olyan retail hiteleket tartalmaz, melyek célja nem kizárólag a fennálló tőketartozás utáni tőke- és kamatfizetés beszedése, ennek a felmérését részletesen lásd a 41. oldalon. A Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok állampapírokat tartalmaznak.

18) Értékesíthető pénzügyi eszközök

millió forintban	2017	2018
Részesedést megtestesítő instrumentumok	2 159	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	134 606	
Központi kormányzat	114 898	
Egyéb pénzügyi vállalatok	19 708	
Összesen	136 765	x

19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok

A Bank Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumainak a könyv szerinti értéke 2018. december 31-én 1 483 millió forint, és ez teljes mértékben a Visa Inc. tulajdonolt részvényeinek a piaci értéke. A Visa Inc. részvénye a Bank 2018-ban 18 millió forint összegben realizált osztalék bevételt.

A 2018-as év folyamán sem eladási, vagy beszerzési tranzakció nem történt ilyen tőke instrumentumból.

Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok

Bruttó érték és várható hitelezési veszteség alakulása kategóriák szerint

millió forintban	Bruttó érték				Várható hitelezési veszteség				Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen		
2018										
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	146 617	-	-	146 617	(28)	-	-	(28)	1 548	148 165
Központi kormányzat	136 547	-	-	136 547	(20)	-	-	(20)	1 496	138 043
Hitelintézetek	10 070	-	-	10 070	(8)	-	-	(8)	52	10 122
Összesen	146 617	-	-	146 617	(28)	-	-	(28)	1 548	148 165

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2018. december 31-én.

Várható hitelezési veszteség mozgástábla

millió forintban	2018.01.01	Képzés	Kivezetés miatti feloldás	Stage-ek közötti átsorolások	Egyéb változások a hitelezési kockázatban	Egyéb	2018.12.31
Stage 1	(19)	(19)	5	-	5	-	(28)
Összesen	(19)	(19)	5	-	5	-	(28)

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Kivezetés miatti feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2018.01.01 – 2018.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek

közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

20) Lejáratig tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	Bruttó érték		Értékvesztés		Könyv szerinti érték	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Központi kormányzat	583 356		-		583 356	
Hitelintézetek	68 544		-		68 544	
Összesen	651 900	x	-	x	651 900	x

21) Értékpapírok

millió forintban	2017					2018				
	Pénzügyi eszközök					Pénzügyi eszközök				
	Hitelek és követelések	Egyéb kereskedési célú eszközök	Értékesíthető pénzügyi eszközök	Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök	Kereskedési célú eszközök	Kötelezően való értéken értékelt eszközök	Valós értéken értékeltként megjelölt eszközök	Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök	
Kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok	3 288	120 844	134 606	651 900	736 784	91 099	-	30 702	148 165	
Tőzsdén jegyzett	-	48 614	114 899	600 159	703 876	64 438	-	30 702	148 165	
Tőzsdén nem jegyzett	3 288	72 230	19 708	51 741	32 909	26 661	-	-	-	
Részvények és egyéb részese- dések	-	1 778	1 331	-	x	3 563	1 138	x	1 483	
Tőzsdén jegyzett	-	1 775	-	-	x	3 560	-	x	-	
Tőzsdén nem jegyzett	-	3	1 331	-	x	3	1 138	x	1 483	
Részese- dések	-	-	828	-	x	x	x	x	x	
Összesen	3 288	122 622	136 765	651 900	736 784	94 663	1 138	30 702	149 648	

22) Hitelintézetekkel szembeni követelések

millió forintban	Bruttó érték	Egyedi értékvesztés	Kollektív értékvesztés	Nettó érték
2017. december 31.				
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	68 672	-	-	68 672
Magyar Nemzeti Bank	28 985	-	-	28 985
Hitelintézetek	39 687	-	-	39 687
Összesen	68 672	-	-	68 672

Hitelintézetekkel szembeni követelések értékvesztésének mozgástáblája

millió forintban	2017.01.01	Képzés	Leírt hitelek kamat-bevétele	2017.12.31
Egyedi értékvesztés	-	(3)	3	-
Hitelintézetekkel szembeni követelések	-	(3)	3	-
Hitelintézetek	-	(3)	3	-
Összesen	-	(3)	3	-

23) Ügyfelekkel szembeni követelések

millió forintban	Bruttó érték	Egyedi értékvesztés	Kollektív értékvesztés	Nettó érték
2017				
Ügyfelekkel szembeni követelést megtestesítő értékpapírok	3 505	-	(217)	3 288
Állami szféra	2 336	-	(30)	2 306
Nem pénzügyi vállalkozások	1 169	-	(187)	982
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	1 178 492	(38 857)	(19 226)	1 120 409
Állami szféra	9 221	-	(9)	9 212
Egyéb pénzügyi vállalkozások	21 838	(16)	(180)	21 642
Nem pénzügyi vállalkozások	466 952	(4 713)	(9 682)	452 557
Lakosság	680 481	(34 128)	(9 355)	636 998
Összesen	1 181 997	(38 857)	(19 443)	1 123 697

Ügyfelekkel szembeni követelések értékvesztésének mozgástáblája

millió forintban	2017.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Leírt hitelek kamatbevétel	Árfolyamhatás	2017.12.31	Leírt követelések	Leírt követelésekből származó megtérülés
Egyedi értékvesztés	(62 935)	(15 272)	13 960	23 568	1 680	142	(38 857)	(11 703)	5 436
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	(62 935)	(15 272)	13 960	23 568	1 680	142	(38 857)	(11 703)	5 436
Egyéb pénzügyi vállalkozások	(9)	(16)	-	8	-	-	(17)	(3)	4
Nem pénzügyi vállalkozások	(21 443)	(2 599)	7 366	11 764	115	83	(4 714)	(11 684)	1 541
Lakosság	(41 483)	(12 657)	6 594	11 796	1 565	59	(34 126)	(16)	3 891
Kollektív értékvesztés	(16 269)	(12 731)	-	9 477	-	80	(19 443)	-	-
Ügyfelekkel szembeni követelést megtestesítő értékpapírok	(266)	(33)	-	61	-	21	(217)	-	-
Állami szféra	(82)	-	-	46	-	6	(30)	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	-	-	0	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	(184)	(33)	-	15	-	15	(187)	-	-
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	(16 003)	(12 698)	-	9 416	-	59	(19 226)	-	-
Állami szféra	(4)	(5)	-	4	-	(4)	(9)	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	(126)	(115)	-	56	-	5	(180)	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	(8 510)	(5 904)	-	4 675	-	57	(9 682)	-	-
Lakosság	(7 363)	(6 674)	-	4 681	-	1	(9 355)	-	-
Összesen	(79 204)	(28 003)	13 960	33 045	1 680	222	(58 300)	(11 703)	5 436

24) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2018									
Állami szféra	696 935	-	-	696 935	(101)	-	-	(101)	696 834
Hitelintézetek	39 486	-	-	39 486	(19)	-	-	(19)	39 467
Nem pénzügyi vállalkozások	27	-	1 083	1 110	-	-	(627)	(627)	483
Összesen	736 448	-	1 083	737 531	(120)	-	(627)	(747)	736 784

A Bank mérlegében nem volt POCI hitelviszonyt megtestesítő értékpapír 2018.december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2018. január 01	Képzés	Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb változás	2018. december 31
Stage 1	(117)	(40)	29	8	-	(120)
Stage 2	(287)	-	112	175	-	-
Stage 3	-	-	-	(583)	(44)	(627)
Összesen	(404)	(40)	141	(400)	(44)	(747)

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Kivezetés miatti feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2018.01.01 – 2018.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugói a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között 2018. január 1-éről 2018. december 31-re:

millió forintban	2018
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között	1 083
Stage 2-ből Stage 3-ba	1 083

A 2018. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2018. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 249 363 millió forint. A 2018. január 1-jén a könyvekben lévő és 2018.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 183 716 millió forint.

25) Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés			Összesen	Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3		
2018									
Magyar Nemzeti Bank	23 489	-	-	23 489	(2)	-	-	(2)	23 487
Hitelintézetek	74 327	-	-	74 327	(37)	-	-	(37)	74 290
Összesen	97 816	-	-	97 816	(39)	-	-	(39)	97 777

A Bank mérlegében nem volt POCI Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelés 2018. December 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2018. január 01	Képzés	Kivezetés miatti feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb változás	2018. december 31
Stage 1	(15)	(39)	32	-	(19)	2	(39)
Stage 2	-	-	4	-	(4)	-	-
Stage 3	-	-	114	-	(239)	125	-

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Kivezetés miatti feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2018.01.01 – 2018.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

A 2018. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2018. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 80 686 millió forint. A 2018. január 1-jén és 2018.12.31-ig kivezetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 54 009 millió forint.

26) Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Összesen	Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen		
2018.12.31.												
Állami szféra	14 597	-	-	-	14 597	(1)	(0)	-	-	(1)	(1)	14 596
Egyéb pénzügyi vállalkozások	47 095	1	1	11	47 108	(112)	(0)	(1)	-	(113)	(113)	46 995
Nem pénzügyi vállalkozások	477 141	8 245	2 916	12 206	500 508	(1 396)	(485)	(2 262)	(544)	(4 687)	(4 687)	495 821
Lakosság	596 419	29 549	23 170	25 839	674 977	(3 023)	(4 667)	(17 680)	(10 509)	(35 879)	(35 879)	639 098
Összesen	1 135 252	37 795	26 087	38 056	1 237 193	(4 532)	(5 152)	(19 943)	(11 053)	(40 680)	(40 680)	1 196 510

millió forintban	2018.01.01	Képzés	Kivezetés miatti feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb változások	2018.12.31
Stage 1	(4 605)	(1 293)	809	679	(129)	(6)	37	(24)	(4 532)
Állami szféra	(2)	(1)	2	-	-	-	-	-	(1)
Egyéb pénzügyi vállalkozások	(45)	(95)	158	9	(136)	-	-	(2)	(112)
Nem pénzügyi vállalkozások	(1 347)	(359)	325	5	-	-	1	(22)	(1 396)
Lakosság	(3 211)	(838)	324	665	7	(6)	36	-	(3 023)
Stage 2	(6 829)	(544)	1 099	(1 535)	795	(19)	1 895	(14)	(5 152)
Nem pénzügyi vállalkozások	(2 162)	(54)	820	0	866	0	55	(9)	(485)
Lakosság	(4 667)	(490)	279	(1 535)	(71)	(19)	1 840	(5)	(4 667)
Stage 3	(23 315)	(671)	4 112	(623)	(36)	(170)	786	(26)	(19 943)
Egyéb pénzügyi vállalkozások	(10)	-	-	-	9	-	-	-	(1)
Nem pénzügyi vállalkozások	(2 760)	(157)	1 183	(533)	(11)	0	38	(21)	(2 262)
Lakosság	(20 545)	(514)	2 929	(90)	(34)	(170)	748	(5)	(17 680)
POCI	(17 043)	-	2 127	-	3 575	(71)	371	(12)	(11 053)
Nem pénzügyi vállalkozások	(2 676)	-	381	-	1 760	-	2	(11)	(544)
Lakosság	(14 367)	-	1 746	-	1 815	(71)	369	(1)	(10 509)
Összesen	(51 792)	(2 508)	8 147	(1 479)	4 205	(266)	3 089	(76)	(40 680)

A „POCI” kategóriába nem kerülnek besorolásra az értékvesztésként vásárolt pénzügyi instrumentumokat, ugyanakkor ezen a soron jeleníti meg a Bank a kivezetett és új eszközként felvett értékvesztett pénzügyi eszközöket. Ezeknél a pénzügyi eszközöknél a szerződéses feltételekben is történt változás (például a forintosított hitelek).

A ‘Képzés’ oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A ‘Kivezetés miatti feloldás’ oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A ‘Stage-ek közötti átsorolás oszlopban’ a 2018.01.01 – 2018.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a ‘Hitelkockázat változás’ soron szerepeltetjük. ‘Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változást a ‘Hitelkockázat változás’ oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt ügyletekkel szemben követeléseknél. A tárgyévi ‘unwinding’ hatás a 1 621 millió forint volt a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok esetében. Az unwinding kumulált hatása 2018 év végéig 3 694 millió forint volt, ami az ügyfélhiteleknek a nem realizált kamatbevételt jelenti. A ‘Nem jelentős szerződés módosítások hatásai’ oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A ‘Leírások’ oszlop az értékvesztett ügyletekkel szembeni követelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

Az értékvesztés visszairások elsősorban a javuló hitelportfóliónak és a jelentős hitelkockázattal bíró hitelek alacsony szintjének (Stage 2) köszönhetőek. Emellett a hitelek nemteljesítési rátája folyamatosan csökken - mind a vállalati mind a retail szektorban rekord alacsony szintet ért el - ami a szigorú hitelezési kritériumoknak köszönhető. A javuló portfólióminőségnek köszönhetően a meglévő portfólióban nem várható jelentős hitelkockázat növekedés.

A hitelportfólióban szereplő nem teljesítő hitelezési kitétségek csökkentése továbbra is a kockázat kezelési terület egyik fő fókuszpontja. A retail portfólióban bekövetkezett értékvesztés visszairás a nem teljesítő hitelportfólió csökkenő arányának volt köszönhető. Emellett a vállalati szektorban az Ingatlankezelési piac volt a javulás fő mozgatórugója. Több nagyobb ügyfél esetében is visszairás történt összesen

4 milliárd forintos értékben. A portfólió javulásának illetve az alacsony számú új nemteljesítő hitelnek köszönhetően az értékvesztés visszáírás magasabb, mint a képzés.

Az értékvesztés képzések és visszáírások fő mozgatórugói a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt követeléseket bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	Átsorolások Stage 1 és Stage 2 között			Átsorolások Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolások Stage 1 és Stage 3 között		POCI	
	Stage 2-be 1-ből	Stage 2-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2- be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Értékvesztett kategóriába nem értékvesztettből	Értékvesztett kategóriából át- sorolás nem értékvesztettbe
Állami szféra									
Egyéb pénzügyi vállalkozások		-	-	-	-	-	9	-	11
Nem pénzügyi vállalkozások	4 099		2 637	483	1	1 218	3	72	1
Lakosság	22 076		7 325	1 600	932	4 296	2 086	308	2 767
Összesen	26 175		9 962	2 083	933	5 514	2 098	380	2 779

A 2018. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2018. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 327 907 millió forint. A 2018. január 1-jén és 2018.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 219 631 millió forint. A tárgyévben keletkezett POCI eszközök értéke 3 576 millió forint.

27) Lízingkövetelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2018											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	35	1	-	-	36	-	-	-	-	-	36
Nem pénzügyi vállalkozások	33 363	787	94	41	34 285	(116)	(34)	(83)	(8)	(241)	34 044
Lakosság	3 247	185	316	81	3 829	(14)	(23)	(231)	(39)	(307)	3 522
Összesen	36 645	973	410	122	38 150	(130)	(57)	(314)	(47)	(548)	37 602

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2018.01.01	Képzés	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb változások	2018.12.31
Stage 1	(132)	(34)	27	-	-	9	(130)
Stage 2	(78)	(11)	26	-	-	6	(57)
Stage 3	(461)	-	112	-	9	26	(314)
POCI	(231)	-	184	-	-	-	(47)
Összesen	(902)	(45)	349	-	9	41	(548)

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt lízingkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Kivezetés miatti feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszáírásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt

váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2018.01.01 – 2018.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az 'unwinding' hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt lízingköveteléseknél. A 'Nem jelentős szerződés módosítások hatásai' oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A 'Leírások' oszlop a lízingkövetelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	2018
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	
Stage 2-be Stage 1-ből	802
Stage 1-be Stage 2-ből	275
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 2-ből	20
Stage 2-be Stage 3-ból	17
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 1-ből	57
Stage 1-be Stage 3-ból	93
POCI átsorolás	
Nem teljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	5

28) Vevő és egyéb követelések

Bruttó érték és várható hitelezési veszteség alakulása kategóriák szerint

millió forintban	Bruttó érték					Várható hitelezési veszteség					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2018											
Központi kormányzat	719	-	-	-	719	-	-	-	-	-	719
Hitelintézetek	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Egyéb pénzügyi vállalatok	2 104	-	-	-	2 104	-	-	-	-	-	2 104
Nem pénzügyi vállalatok	11 297	46	-	-	11 343	(56)	(1)	-	-	(57)	11 286
Háztartások	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Összesen	14 124	46	-	-	14 170	(56)	(1)	-	-	(57)	14 113

Várható hitelezési veszteség mozgástábla

millió forintban	2018.01.01	Képzések	Feloldások	Stage-ek közötti átsorolások	Egyéb változások a hitelezési kockázatban	Egyéb	2018.12.31
Stage 1	(59)	(65)	107	2	(41)	-	(56)
Stage 2	-	(1)	1	(1)	-	-	(1)
Összesen	(59)	(66)	108	1	(41)	-	(57)

29) Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

Az Erste Bank Hungary szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya (4 031 millió forint) amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2018. december 31-én. Az amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok közül 653 millió forintos állomány került átsorolásra Stage 2-be illetve Stage 3-ba, majd került visszasorolásra Stage 1-be.

Szerződésmódosítás hatása az eredményre

millió forintban	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség
Hitelek és előlegek	4 031	381
Lakosság	4 031	381
Összesen	4 031	381

30) Tárgyi eszközök alakulása

Tárgyi eszköz mozgástábla

BRUTTÓ ÉRTÉK							
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2018.01.01	44 969	11 441	9 528	5 273	10 684	81 895	11 824
Növekedés	7 927	3	629	384	1 715	10 658	811
Értékesítés	(1 726)	(427)	(33)	(542)	(1 404)	(4 132)	-
Átsorolás	(1)	298	(298)	-	1	-	-
Egyenleg 2018.12.31	51 169	11 315	9 826	5 115	10 996	88 421	12 635

ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok²⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Összesen	Befektetési célú ingatlanok¹⁾
Egyenleg 2018.01.01	27 404	3 441	4 471	4 082	8 332	47 730	1 478
Növekedés	6 648	1 494	915	367	1 164	10 588	331
Értékesítés	(1 726)	(426)	(18)	(318)	(1 401)	(3 889)	-
Átsorolás	(1)	294	(293)	11	1	12	(12)
Értékvesztés	1 303	-	-	-	-	1 303	-
Egyenleg 2018.12.31	33 628	4 803	5 075	4 142	8 096	55 744	1 797

1) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

2) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

NETTÓ ÉRTÉK millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2018.01.01	17 565	8 000	5 058	1 191	2 352	34 166	10 347
Egyenleg 2018.12.31	17 541	6 512	4 751	973	2 900	32 677	10 838

BRUTTÓ ÉRTÉK millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2017.01.01	41 065	2 860	9 786	5 650	9 880	69 241	11 811
Növekedés	5 921	8 566	525	439	1 289	16 740	13
Értékesítés	(2 010)	(2)	(783)	(816)	(476)	(4 085)	-
Átsorolás	(7)	17	-	-	(9)	-	-
Egyenleg 2017.12.31	44 969	11 441	9 528	5 273	10 684	81 895	11 824

ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok²⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Összesen	Befektetési célú ingatlanok¹⁾
Egyenleg 2017.01.01	23 552	2 063	4 219	4 308	7 798	41 940	1 191
Növekedés	5 862	1 380	751	454	1 005	9 452	298
Értékesítés	(2 010)	(2)	(499)	(680)	(471)	(3 662)	-
Átsorolás	-	-	-	-	-	-	(11)
Egyenleg 2017.12.31	27 404	3 441	4 471	4 082	8 332	47 730	1 478

1) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

2) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

NETTÓ ÉRTÉK millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2017.01.01	17 513	797	5 567	1 342	2 082	27 301	10 620
Egyenleg 2017.12.31	17 565	8 000	5 058	1 191	2 352	34 166	10 347

millió forintban	2017	2018
Immateriális javak	25 565	24 053
Szoftverek	17 565	17 541
Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	8 000	6 512
Tárgyi eszközök	8 600	8 624
Ingatlanok	5 058	4 751
Irodai berendezések, járművek, egyéb	1 190	973
Informatikai eszközök (hardver)	2 352	2 900
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	34 165	32 677
Befektetési célú ingatlanok	10 347	10 838

Az Erste Hungary a teljes mértékben amortizált, de még használatban lévő eszközök között szoftvereket tart nyilván 2018-ra bruttó 5 726 millió forint, 2017-re pedig 4 948 millió forint értékben.

31) Adókövetelések és adókötelezettségek

Halasztott adókövetelések és ráfordítások összetétele

millió forintban	Adókövetelések		Adókötelezettségek		Nettó különbözet 2018		
	2017	2018	2017	2018	Összesen	eredményki mutatóson keresztül	egyéb átfogó jövedelemen keresztül
Halasztott adó	-	3 362	585	167	3 780	3 476	305
Átmeneti különbözete:			-	-	-		
Kereskedési célú eszközök / Kötelezettségek és Eredménnyel szemben valós értéken értékeltek megjelölt pénzügyi eszközök	3 340	-	158	8	(3 190)	(3 189)	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	66	-	-	193	(259)	-	(259)
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök, Vevő és egyéb követelések	2 562	-	-	-	(2 562)	(2 562)	-
Értékesíthető pénzügyi eszközök	-	-	564	-	564	-	564
Tárgyi eszközök	34	82	-	-	48	48	-
Részesedések értékvesztése	-	-	421	-	421	421	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	3 723	-	3 723	3 723	-
Egyéb céltartalékok	375	2	1	-	(372)	(372)	-
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	465	1 984	-	-	1 519	1 519	-
IFRS átállás	-	1 536	-	-	1 536	1 536	-
Egyéb	318	98	210	304	(313)	(313)	-
Értékvesztés	(2 667)	(2)	-	-	2 665	2 665	-
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	(4 493)	(338)	(4 493)	(338)	-	-	-
Tárgyévi adók	704	1 490	-	46	(6 233)	(6 233)	1 490
Összesen	704	4 852	584	213	(2 453)	(2 757)	1 795

Az Erste Hungary konszolidált szinten 3,4 milliárd forint halasztott adó eszközt mutatott ki 2018. december 31-el, az alábbiak szerint:

- 1,55 milliárd forint a következő két adóév során egyenlő részletekben felhasználható pozitív áttérési különbözettel kapcsolatban került megképzésre (az első harmad már a 2018-as adóév során felhasználásra került, így már nem része a halasztott adó eszköz alapjának); az áttérési különbözet annak köszönhető, hogy a hitelintézetek számára kötelező volt az áttérés 2018. január 1-el a helyi számviteli sztenderdről (HAS) az EU által befogadott IFRS-ekre.
- 1,85 milliárd forint az IAS12 sztenderddel összhangban került megképzésre, amely szerint halasztott adó eszköz olyan mértékig képzendő, amilyen mértékben azt a valószínűsíthető jövőbeni profit várakozásoknak megfelelően a gazdálkodó fel tudja használni az elhatárolt veszteséget. Figyelembe véve a felhasználásra vonatkozó jogi szabályozást, mely szerint a first-in-first-out logika szerint vehető igénybe az elhatárolt veszteség, az elhatárolt veszteség 142 milliárd forintos elméleti maximuma 94 milliárd forintra mérséklődik konszolidált szinten, amely az elsőként felhasználandó 2025-ben lejárató elhatárolt veszteségnek felel meg (a sorban következőként felhasználható elhatárolt veszteségek lejáratási ideje rövidebb). Az Erste Hungary egy a jövőbeni profitvárakozásokat azok megvalósulási valószínűségével súlyozó, az idő előrehaladtával 45%-tól 100% felé tartó harcut elemet is tartalmazó modellt állított fel, melynek során figyelembe vette a gazdasági trendeket, valamint a különösen a banki szektort érintő jogi szabályozási változásokat, mind az elmúlt öt év, mind pedig a közelmúlt tekintetében.

Az Erste Hungary konszolidált szinten 0,2 milliárd forint halasztott adó kötelezettséget mutatott ki 2018. december 31-el, amelyből 0,14 milliárd forintot azok a leányvállalatok képviselnek, amelyek szintén kötelező jelleggel áttértek a helyi számviteli sztenderdről az EU által befogadott IFRS-ekre (lásd mint fent), amely negatív áttérési különbözetet eredményezett.

32) Értékesítésre tartott eszközök

millió forintban	2017	2018
Értékesítésre tartott eszközök	1	1 405

Az 'Értékesítésre tartott eszközök' egyenlege 2017-ben az Erste Hungary lízing tevékenységéhez kapcsolódóan visszavett személygépjárműveket tartalmaz. 2018-ban az Erste Lakáslízing Zrt. átsorolásra került az értékesítésre tartott eszközök közé, ami részletesen a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK részben kerül kifejtésre.

33) Egyéb eszközök

millió forintban	2017	2018
Adókövetelések	640	805
Egyéb elszámolások	3 112	5 916
Egyéb pénzügyi eszközök ²⁾	3 304	3 975
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	3 096	3 344
Készletek	470	774
Visszavett eszközök ¹⁾	8 113	6 397
Költségek aktív időbeli elhatárolása	1 831	2 011
Egyéb	7 225	8 043
Összesen	27 791	31 265

1) A visszavett eszközök elsődlegesen ingatlanokat tartalmaznak, amelyek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek kimutatásra. Az ingatlanok átvétele általában ingatlanfejlesztési kölcsönszerződésekhez kapcsolódóan, illetve korábban biztosítékként szolgáló ingatlanok esetében fordul elő. Ezek az eszközök nem válthatók azonnal készpénzre, az Erste Hungary elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése. Az Erste Hungary ezeket az eszközöket nem veszi saját használatba.

A visszavett eszközök értékvesztése 0,3 millió forint (2017-ben: 862 millió forint).

2) Az "Egyéb pénzügyi eszközök" egyenlege teljesítő, rövid lejáratú vevőköveteléseket tartalmaz.

34) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek

millió forintban	2017	2018
Rövid pozíciók	70	622
Részesedést megtestesítő instrumentumok	70	622
Összesen	70	622

35) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek

	Könyv szerinti érték		Visszafizetendő összeg		Differencia	
millió forintban	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Kibocsátott értékpapírok	37 584	36 945	35 982	35 982	1 602	963
Összesen	37 584	36 945	35 982	35 982	1 602	963

Hitelezési kockázat változásához kapcsolódó piaci érték változás

	Tárgyévi érték		Kumulált érték	
millió forintban	2017	2018	2017	2018
Kibocsátott értékpapírok	-	(1)	-	(1)
Összesen	-	(1)	-	(1)

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2017	2018
Egyéb kibocsátott értékpapírok	37 584	36 945
Jelzálog fedezetű kötvények	37 584	36 945
Összesen	37 584	36 945

Az eredménnyel szemben valóban értékelt kategorizálás akkor használatos, amennyiben olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, amelyek az eszközök illetve források eltérő értékeléséből adódnak, amelyek megjelenhetnek az eredmény eltérő elszámolásában is.

Az eredménnyel szemben valós értékelésre kijelölt opció alapján értékelt jelzálogkötvények könyv szerinti értéke az Erste Hungary kimutatásaiban 35.156 millió forint 2018-ban (2017: 36.339 millió forint).

A jelzálogbankokra vonatkozó szabályozás szerint a kamatkockázat fedezése szükséges. Ez IRS-ek útján történik. Főszabályként az IRS-ek valós értéken, míg a kibocsátott kötvények amortizált bekerülési értéken kerülnek elszámolásra, ennek a számviteli elszámolásból adódó eltérésének a kiküszöbölését szolgálja az egyes jelzálogkötvények eredménnyel szemben valós értéken való értékelésre történő kijelölése.

36) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek**Hitelintézeteket által elhelyezett betétek**

millió forintban	2017	2018
Belföldi bankok betétei	138 929	201 391
Külföldi bankok betétei	63 632	67 486
ebből osztrák bankok betétei	62 350	64 209
ebből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	50 666	52 512
Összesen	202 560	268 877

Hitelintézetek által elhelyezett betétek – Hátrasorolt kötelezettségek

Lejárat	Névérték 2017		Névérték 2018		Kamatfizetés módja
	ezer EUR-ban	millió forintban	ezer EUR-ban	millió forintban	
2024. március 1.	100 000	31 014	100 000	32 151	3M EURIBOR + 3,92%, negyedévente ¹⁾
2024. március 1.	28 312	8 781	28 312	11 253	3M EURIBOR+ 4,11%, negyedévente ¹⁾
2024. március 1.	35 000	10 855	35 000	9 102	3M EURIBOR+ 3,83%, negyedévente ¹⁾
Összesen	163 312	50 650	163 312	52 506	

1) A 3 havi EURIBOR szintje 0,00%.

2) A bank a hátrasorolt kötelezettségeiből nem törlesztett vissza 2017. és 2018. folyamán.

Ügyfelek által elhelyezett bankbetétek

millió forintban	2017	2018
Takarékbetétek	2 383	2 352
Egyéb betétek	1 538 515	1 728 116
Állami szektor	52 479	35 074
Kereskedelmi szektor	452 862	473 971
Lakossági ügyfelek	828 479	990 867
Egyéb pénzügyi szervezetek	204 695	228 204
Összesen	1 540 898	1 730 468

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2017	Névérték 2017	2018	Névérték 2018
Kötvények	6 036	6 248	7 647	4 227
amelyből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	4 043	4 215	4 307	4 215
Jelzáloglevelek	37 263	37 296	95 073	105 736
Letéti jegyek	784	784	824	824
Összesen	44 083	44 328	103 544	110 787

A jelzáloglevelek 68 440 millió forinttal növekedtek, ami a két tárgyévi kibocsátásnak köszönhető.

Kibocsátott kötvények – nem hátrasorolt kötelezettségek

A Bank jogelődje letéti jegyeket bocsátott ki, amelyek állománya évről évre csökken.

Kibocsátott értékpapírok 2018. december 31-én	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió fo- rintban	Deviza	Kamatozás módja
Kötvények						
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.3 2018-2021	HU0000358460	2018. október 2.	2021. október 1.	3	HUF	fix 2,30% éves kamatfi- zetés
ERSTE USD KÖTVÉNY II 2.3 2018-2021	HU0000358510	2018. november 5.	2021. november 4.	2	HUF	fix 2,30% éves kamatfi- zetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.40 2018-2021	HU0000358536	2018. december 4.	2021. december 3.	4	HUF	fix 2,40% éves kamatfi- zetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.00 2018-2019	HU0000358544	2018. december 4.	2019. december 4.	3	HUF	fix 2,00% éves kamatfi- zetés
Összesen				12		
Jelzáloglevelek						
EJBFN21B	HU0000653092	2018. március 14.	2021. április 21.	10 000	HUF	fix 0,50% éves kamatfi- zetés
EJBFN28A	HU0000653100	2018. március 14.	2028. október 22.	35 175	HUF	fix 2,50% éves kamatfi- zetés
EJBFN21A	HU0000652920	2016. október 19.	2021. október 27.	19 314	HUF	fix 2,50% éves kamatfi- zetés
EJBFN23A	HU0000653159	2018. június 20.	2023. november 24.	23 655	HUF	fix 1,50% éves kamatfi- zetés
EJBFN19A	HU0000652912	2016. október 19.	2019. október 30.	17 592	HUF	fix 2,00% éves kamatfi- zetés
Összesen				105 736		
Letéti jegyek	AT2222222222	1990. január 1.	2017. november 25.	824	HUF	
Összesen				824		

Kibocsátott értékpapírok 2017. december 31-én	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió fo- rintban	Deviza	Kamatozás módja
Kötvények						
ERSTE TARTÓS KÖTVÉNY 20181116	HU0000356688	2015. november 17.	2018. november 16.	161	HUF	zéró-kupon
ERSTE TARTÓS KÖTVÉNY 20180817	HU0000356522	2015. augusztus 19.	2018. augusztus 17.	599	HUF	zéró-kupon
ERSTE TARTÓS KÖTVÉNY 20181008	HU0000356605	2015. október 7.	2018. október 8.	648	HUF	zéró-kupon
ERSTE TARTÓS KÖTVÉNY 20180102	HU0000356423	2015. június 24.	2018. január 2.	625	HUF	zéró-kupon
Összesen				2 033		
Jelzáloglevelek						
EJBFN21A	HU0000652920	2016. október 19.	2021. október 27.	19 315	HUF	fix 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN19A	HU0000652912	2016. október 19.	2019. október 30.	17 592	HUF	fix 2,00% éves kamatfizetés
Összesen				36 907		
Letéti jegyek	AT2222222222	1990. január 1.	2016. november 25.	784	HUF	
Összesen				784		

Kibocsátott kötvények - hátrasorolt kötelezettségek

2018. december 31.

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatfizetés módja
Erste Bank Hungary Zrt.	389	2008. december 1.	2020. december 1.	rögzített, 122,22%, lejáratkor fizetendő
Erste Bank Hungary Zrt.	474	2009. április 30.	2019. április 30.	rögzített, 119,7802%, lejáratkor fizetendő
Erste Bank Hungary Zrt.	3 352	2014. március 28.	2024. március 28.	rögzített, kamat: 0,9%, kamatfizetés évente, kibocsátva 49,92%
Összesen	4 215			

2017. december 31.

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatfizetés módja
Erste Bank Hungary Zrt.	389	2008. december 1.	2020. december 1.	rögzített, 122,22%, lejáratkor fizetendő
Erste Bank Hungary Zrt.	474	2009. április 30.	2019. április 30.	rögzített, 119,7802%, lejáratkor fizetendő
Erste Bank Hungary Zrt.	3 352	2014. március 28.	2024. március 28.	rögzített, kamat: 0,9%, kamatfizetés évente, kibocsátva 49,92%
Összesen	4 215			

37) Céltartalékok

millió forintban	2017	2018
Céltartalék peres ügyekre	2,422	1,616
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	3,560	2,470
Garanciákra képzett céltartalékok - mérlegen kívüli (nemteljesítő ügyfelek)	569	x
Garanciákra képzett céltartalékok - mérlegen kívüli (teljesítő ügyfelek)	2,991	x
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 1)	x	917
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 2)	x	181
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 3)	-	1,372
Egyéb céltartalékok	2,709	3,207
Hátrányos szerződésekre képzett céltartalékok	-	-
Egyéb	2,709	3,207
Céltartalékok	8,691	7,293

Céltartalék várható kötelezettségekre, Céltartalékok peres ügyekre

A céltartalék várható kötelezettségekre a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos peres ügyekhez kapcsolódik. A peres ügyekre képzett céltartalék olyan peres ügyekre biztosít fedezetet, amelyek nem tartoznak közvetlenül a társaság alaptevékenységéhez, mint pl. munka- és foglalkoztatás ügyi kérdések. Erste Hungary-nek sem 2017-ben sem 2018-ban nem volt adójogi ügye.

Ebben a kategóriában kerül megjelenítésre egy 0.8 milliárd forintos összeg (1.7 milliárd forint 2017-ben) a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) egy döntéshez kapcsolódóan:

A Gazdasági Versenyhivatal 2013. november 19-én hozott döntést 11 magyarországi vezető bank megbírságolásáról, amiért – a döntés értelmében – összehangolt tevékenységet folytattak a “végtörlesztési” rendszer esetében 2011. szeptember 15-e és 2012. január 30-a között. A döntést megfellebbezték, így az ügy a Legfelsőbb Bíróságon (Kúria) folytatódott. A Kúria döntése értelmében a jogi eljárás pontatlansága miatt az eredeti döntés törlésre került, a kifizetett büntetési összeg visszafizetésre került a Banknak és új eljárás rendeltek el. A Bank az új jogi ügyre céltartalékot képzett 2017-ben az eredeti bírság 1,7 milliárd forintos összege erejéig, mely 2018-ra pedig 826 millió forintra csökkent.

Egyéb céltartalékok

Az egyéb céltartalékok sor egyenlegének jelentős részét olyan, már 2017 előtt megképzett céltartalékok teszik ki, mint az 1,78 milliárd forintos garanciális kötelezettségre megképzett céltartalék, ami a követelésállomány értékesítéséhez (Large Debt Sale) kötődik, az 551 millió forintos visszavett ingatlanokhoz köthető illetékfizetési kötelezettségre megképzett céltartalék, valamint 160 millió forintos összegben az FX 1 és 2 elszámolás során lezárt hitelekre képzett céltartalék.

Céltartalék mozgástáblák:

millió forintban	2018.01.31	Képzés	Feloldás	Stage-ek közötti át-sorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2018.12.31
Stage 1	1,154	302	(74)	(465)	-	-	917
Stage 2	167	-	(46)	59	-	1	181
Nem teljesítő	1,421	334	(1,323)	1,013	(73)	-	1,372
Összesen	2,742	636	(1,443)	607	(73)	1	2,470

millió forintban	2018.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	2018.12.31
Céltartalék peres ügyekre	2422	1113	(154)	(1765)	-	1616
Garanciára és a lehívható hitelke-retre képzett céltartalék	-	1162	0	(704)	200	658
Egyéb céltartalék	2709	3204	(3270)	(248)	154	2549
Céltartalék hátrányos szerződésekre	-	-	-	-	-	-
Egyéb céltartalék	2709	3204	(3270)	(248)	154	2549
Céltartalékok	5131	5479	(3424)	(2717)	354	4823

millió forintban	2017.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	2017.12.31
Garanciákra képzett céltartalék	21,664	3,054	-	(21,090)	(68)	3,560
Céltartalék peres ügyekre	561	20,334	(15,196)	(5,016)	(332)	351
Egyéb céltartalék	2,931	9,287	(3,292)	(4,146)	-	4,780
Total	25,156	32,675	(18,488)	(30,252)	(399)	8,691

38) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2017	2018
Bevételek passzív időbeli elhatárolása ¹⁾	2 414	545
Elszámolási számlák	9 774	16 236
Adófizetési kötelezettségek	1 575	1 050
Egyéb pénzügyi kötelezettségek ²⁾	1 869	1 458
Vevőktől kapott előlegek	5	1 518
Költségek passzív időbeli elhatárolása	12 239	12 330
Egyéb kötelezettségek	2 352	2 981
Összesen	30 228	36 118

1) Az Erste Hungary a következőkhöz kapcsolódóan mutat ki állami támogatást:

- Magyar Nemzeti Bank (MNB) kamatsere program

Az MNB 2014. júniusában 3 és 5 éves futamidővel, 2015. júliusában pedig 10 éves futamidővel változó kamatfizetésű forint kamatsere-ügyletet vezetett be. A program preferenciális elemeket tartalmaz, melynek célja az IRS tenderekben való fokozott részvétel, valamint az állampapír vásárlás ösztönzése. A bankok akkor jogosultak a preferenciális elemekre, ha a meghatározott szint felett tartják állampapír állományukat. Az IRS-hez kapcsolódóan a Bank 2018-ban 202 millió Ft állami támogatást mutatott ki (2017-ben 266 millió forint). A passzív időbeli elhatárolás egyenlege 116 millió forint volt (2017-ben 318 millió forint).

MNB Piaci Hitelprogram (PHP)

Az MNB 2016 februárjában 1-3 éves futamidőre a hitelezési aktivitáshoz kötött változó kamatfizetésű kamatsere-ügyletet (HIRS) vezetett be. Ennek keretében a bankok preferenciális nyereségre jogosultak, amennyiben a HIRS-igénybevétel negyedének megfelelő mértékben növelik kkv-hitelezési aktivitásukat. A HIRS-hez kapcsolódóan a Bank 2018-ban 1 548 millió Ft állami támogatást mutatott ki (2017-ben 1 548 millió forint). A passzív időbeli elhatárolás egyenlege 144 millió forint volt (2017-ben 1 692 millió forint).

Állami támogatás 2017-től kezdődően kerül kimutatásra:

2018 január 1-én	2 010 millió forint
Év közben kapott	0 millió forint
Eredménykimutatásban elszámolt	1 750 millió forint
2018 december 31-én	260 millió forint
2017 január 1-én	3 824 millió forint
Év közben kapott	0 millió forint
Eredménykimutatásban elszámolt	1 814 millió forint
2017 december 31-én	2 010 millió forint

2) Az "Egyéb pénzügyi kötelezettségek" egyenlege rövid lejáratú szállítói kötelezettségeket tartalmaz.

39) Saját tőke összesen

millió forintban	2017	2018
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	75 786	94 372
Összesen	339 278	357 864
Anyavállalatra jutó saját tőke	339 278	357 864

Jegyzett tőke és tőketartalék

2016-ban az Erste Group AG úgy döntött, hogy a társaság alaptőkéjét zártkörben, új részvények kibocsátásával történő alaptőke emelés keretében 44 000 000 000 forinttal, 102 000 000 000 forintról 146 000 000 000 forintra emeli fel. Kibocsátásra került 44 000 000 000 darab, az Alapszabályban meghatározott jogokkal rendelkező, 1 forint névértékű, névre szóló dematerializált törzs-részvény.

A kibocsátási érték és a névérték különbözete, 33 998 800 000 forint, a tőketartalék növekedéseként került kimutatásra.

2018. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 146 000 000 000 forint (száznegyvenhat milliárd forint). A jegyzett tőke 146 000 000 000 (száznegyvenhat milliárd) darab 1 forint névértékű dematerializált törzsrészvényből áll.

A Bank tulajdonosai

2018. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata - 70%-os tulajdonrészrel - az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, a 1100 Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Tulajdonos	2017 december 31		2018 december 31	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
European Bank for Reconstruction and Development	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron mutatja ki a Bank az „Általános tartalékot”. A 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 83. szakasza előírja a Bank számára, hogy az adózás utáni eredményének 10%-áig képezzen „Általános tartalékot” nem kiosztható jövedelem formájában. Az így képzett tartalék felhasználása csakis a Bank alaptevékenységének veszteségeivel függhet össze. Az általános tartalék teljes összege 2018 végén 17 373 millió forint (2017-ben 11 623 millió forint).

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron kerül bemutatásra 75 022 millió forint eredménytartalék, 2 170 millió forint értékelési tartalék, és az ehhez kapcsolódó (193) millió forint halasztott adó. 2017 végén az eredménytartalék egyenlege 58 288 millió forint, az értékelési tartalék egyenlege 6 430 millió forint és az ehhez kapcsolódó halasztott adó (555) millió forint volt.

40) Szegmens riport

A Bank szegmensek szerinti beszámolója az alábbi operációs szegmensekre épül: „Lakosság”, „Vállalatok” (beleértve „Kis-és Középvállalatok”, „Helyi nagyvállalatok”, „Csoportszintű nagyvállalatok”, „Állami szektor”, „Kereskedelmi Ingatlanok”), illetve „Csoportszintű piacok” (beleértve „Kereskedelmi és Piaci szolgáltatások”, „Csoportszintű piacok – Pénzügyintézetek”, Eszköz- Forrás menedzsment és helyi vállalati központ” (ami tartalmazza a következőket: „Eszköz- Forrás menedzsment”, „Vállalati központ”, valamint „Szabad tőke”).

Az Erste Hungary nem készít földrajzi megbontást, mert üzleti tevékenységét elsődlegesen Magyarországon végzi és nincs jelentős külföldi tevékenysége.

A szegmensek eredménye tartalmazza a közvetlenül az adott szegmenshez köthető bevételeket és ráfordításokat, valamint a bevételek és ráfordítások vonatkozó részét, amely egy szegmenshez rendelhető, akár külső tranzakciókból, akár az Erste Hungary más szegmenseivel folytatott tranzakciókból származnak. A szegmenshez nem rendelt tételek főként adminisztrációs ráfordításokat tartalmaznak. Az adott szegmens eszközei és forrásai azokat a forgóeszközöket és forrásokat tartalmazzák, amelyek vagy közvetlenül hozzá tartoznak, vagy ésszerűségi alapon hozzá kapcsolhatók.

Az Erste Hungary szegmensek szerinti beszámolója az IFRS bemutatási és értékelési követelményei szerint készült. Irányítási szempontból a Bank a termékek és szolgáltatások alapján négy operációs szegmensre és egy technikai szegmensre osztható fel a következőképpen.

Lakossági szegmens

A lakossági üzletágat a fiókhálózat alkotja, ahol az Erste Hungary főként privát és mikrovállalati (maximum 1,0 millió euro GDP-vel súlyozott árbevétel) ügyfelek számára értékesíti termékeit. Az Erste Hungary lakossági üzletága 2018-ban 5 régióra és 112 fiókra (2017-ben 5 régióra és 115 fiókra) oszlott.

A lízingség (Erste Lakáslízing Zrt.), a lakástakarék-pénztár (Erste Lakás-takarékpénztár Zrt.), a befektetési vállalkozás (Erste Befektetési Zrt.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak, együtt a három workout tevékenységet végző vállalkozás eredményével (Collat-real Kft és az Erste Ingatlan Kft.).

Vállalati szegmens

A vállalati szegmenshez a különböző méretű (KKV, Helyi nagyvállalatok, Csoportszintű nagyvállalatok) vállalatok, valamint a kereskedelmi ingatlanokkal foglalkozó ügyfelek illetve az állami szervezetek tartoznak.

A kis- és közepes vállalkozások (SME) olyan ügyfelek, amelyek a helyi vállalati kereskedelmi központ hálózatának felelősségi körébe tartoznak, és főként olyan társaságokból állnak, amelyek éves árbevétele 1 millió EUR és 50 millió EUR közé esik.

Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft. és Sió Ingatlan Invest Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

A helyi nagyvállalatok (LLC) olyan ügyfelek, amelyek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió EUR küszöbértéket (és nem haladja meg az 500 millió eurót), és amelyek a Csoportszintű nagyvállalati ügyfelek listája szerint nem tartoznak a Csoportszintű nagyvállalati ügyfelek közé.

A Csoportszintű nagyvállalatok (GLC) olyan nagyvállalati ügyfelek/ügyfélcsoportok, amelyek jelentős tevékenységet fejtenek ki az Erste Group fő piacain/kibővített fő piacain, és amelyek indikatív konszolidált éves árbevétele legalább 500 millió EUR. A GLC ügyfelek szerepelnek azon a Csoportszintű GLC ügyféllistán, amelyet a Group GLC vezet.

A Kereskedelmi ingatlan üzletágba tartoznak olyan ingatlan befektetők, akiknek a célja az egyes ingatlanok vagy ingatlan portfóliók bérbeadásából való bevételsszerzés, olyan fejlesztők, akik egyes ingatlanokat vagy ingatlan portfóliókat fejlesztenek tőkenyereség termelése céljával értékesítés, eszközkezelési szolgáltatások, üzleti célú saját fejlesztések útján.

Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

Az állami szektor három típusú ügyfelet takar: a közszférát, az állami tulajdonban levő társaságokat és non-profit szervezeteket. Az önkormányzatok többsége is jellemzően az Állami szektor szegmensbe tartozó ügyfelek.

Csoportszintű Piacok (GM)

A Csoportszintű Piacok (GM) szegmensbe kereskedelmi és piaci szolgáltatások, valamint pénzügyi intézményekkel folytatott üzleti tevékenységek tartoznak.

A Kereskedelmi és Piaci szolgáltatások közé tartozik az EBH felügyeleti kereskedési könyveiben szereplő aktív kockázatvállaláshoz és kockázatkezeléshez tartozó minden tevékenység, valamint az ügyletek piac ellenében való végrehajtása az EBH kereskedési könyveinek használatával árjegyzés, rövid lejáratú likviditáskezelés céljára. Emellett ide tartoznak a pénzügyi intézmények ügyfélként való kiszolgálásához kapcsolódó üzleti tevékenységek, beleértve a letéti őrzést, a letétkelői szolgáltatásokat, kereskedelmi üzleti tevékenységet (hitelek, készpénzkezelés, kereskedelem- és exportfinanszírozás) és tőkepiacokat. A Bank saját kereskedelmi és értékesítési tevékenységei mellett idetartozik a brókervállalat (Erste Befektetési Zrt.) intézményi ügyfelei (jellemzően alapok és vagyionkezelő cégek) által generált vonatkozó költségek is.

Eszköz - és forrás menedzsment (ALM) szegmens és Vállalati Központ (LCC)

Az ALM (Eszköz-Forrás Menedzsment) és Corporate Centre (CC) szegmens egyrészt a banki eszközök és források kezelését jelenti a cash-flow, finanszírozási költségek és a megtérülés bizonytalansága ismeretében, célja pedig a kockázat, megtérülés és likviditás előnyök és hátrányok mérlegelésen alapuló optimális kompromisszumának meghatározása. Továbbá ide tartoznak a finanszírozási ügyletek, fedezeti ügyletek, nem kereskedési célú értékpapír-befektetések, saját kibocsátású értékpapírok kezelése és a devizapozíciók.

Másrészt ide tartozik minden leányvállalat olyan fennmaradó lokális vállalati központja, amelybe a fő banküzemi tevékenységekhez nem tartozó tevékenységek tartoznak, mint pl. non-profit szolgáltatási részesedések (pl. IT, Üzemeltetés), csoporton belüli konszolidációs tételek, osztalékok, részesedések refinanszírozási költségei, minden olyan nem banki mérlegpozíció (pl. befektetett eszközök, immateriális eszközök), amely más üzleti szegmensekhez nem allokálható, valamint az ilyen mérlegtételekből eredő eredménypozíciók.

Ezekon túl, a Vállalati Központokhoz tartoznak a számviteli eredményhez történő kiigazítások. Ebbe a szegmensbe tartozik a jelzálogbanki/refinanszírozási tevékenység (Erste Jelzálogbank Zrt.) teljes eredménye is. A konszolidáció hatásai, az allokációba be nem vont vállalkozások, például az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft., Sió Ingatlan Invest Kft., Collat-real Kft.) általános bevételei és ráfordításai szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

A szegmensek közötti tranzakciók az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügylet keretében történtek.

Szegmensek szerinti beszámoló

	Lakossági	Vállalati	Csoport-szintű pia-cok	ALM&LCC	ÖSSZESEN
millió forintban	2018	2018	2018	2018	2018
Nettó kamatbevétel	50 532	17 354	2 334	(1 482)	68 738
Nettó díj- és jutalékbevétel	41 325	8 216	5 679	(931)	54 289
Osztalék bevételek	0	0	0	37	37
Kereskedési tevékenység	5 040	2 831	5 223	2 972	16 066
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	(387)	5	0	(1 186)	(1 568)
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bevételi díj bevételei	0	1 220	0	0	1 220
Általános adminisztratív költségek	(54 668)	(9 313)	(3 966)	190	(67 757)
ebből értékcsökkenés	(8 747)	(1 483)	(567)	(122)	(10 919)
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	358	0	0	(15)	343
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	1 974	4 858	67	(119)	6 780
Egyéb működési ráfordítások	(7 639)	(4 343)	(736)	(4 116)	(16 834)
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	(12 066)	(5 293)	(726)	(554)	(18 639)
Adózás előtti eredmény	36 535	20 828	8 601	(4 650)	61 314
Jövedelemadók	(3 515)	(858)	(642)	2 209	(2 806)
Nem megszűnt tevékenységek adózott eredménye	33 020	19 969	7 960	(2 441)	58 508
Adózott eredmény	33 020	19 969	7 960	(2 441)	58 508
Anyavállalatra jutó eredmény	33 020	19 969	7 960	(2 441)	58 508
Működési bevételek	96 510	29 626	13 236	(590)	138 782
Működési ráfordítások	(54 668)	(9 313)	(3 966)	190	(67 757)
Működési eredmény	41 842	20 313	9 270	(400)	71 025
Költség/bevétel arány	57%	31%	30%	32%	49%
Eszközök összesen	894 022	620 582	200 695	848 208	2 563 507
Források összesen tőke nélkül	1 079 749	475 500	472 236	178 158	2 205 643
Értékvesztés	1 975	4 857	67	(1 417)	5 482
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése	1 713	4 734	102	(125)	6 424
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése	0	0	(6)	(2)	(8)
Pénzügyi lízingkövetelések értékvesztése	118	183	0	0	301
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	144	(60)	(29)	8	63
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	0	0	0	(1 298)	(1 298)

	Lakossági	Vállalati	Csoport-szintű pia-cok	ALM & LCC	ÖSSZESEN
millió forintban	2017	2017	2017	2017	2017
Nettó kamatbevétel	48 531	15 088	4 589	(2 052)	66 156
Nettó díj- és jutalékbevétel	37 621	7 587	4 907	(1 432)	48 683
Osztalék bevételek	0	0	0	81	81
Kereskedési tevékenység	3 143	3 043	3 829	959	10 974
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	0	0	0	(793)	(793)
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bevételi díj bevételei	0	1 180	0	0	1 180
Általános adminisztratív költségek	(55 620)	(9 511)	(3 375)	237	(68 269)
ebből értékcsökkenés	(7 607)	(1 347)	(456)	(99)	(9 509)
Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye	0	0	0	5 753	5 753
Értékvesztés képzés nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközökre vonatkozóan	7 634	3 793	(5)	(8 618)	2 804
Egyéb működési ráfordítások	(11 565)	1 831	(38)	3 237	(6 535)
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	(9 541)	(3 692)	(179)	(3 680)	(17 092)
Adótás előtti eredmény	29 744	23 011	9 907	(2 628)	60 034
Jövedelemadók	(2 427)	(812)	(615)	(1 426)	(5 280)
Nem megszűnt tevékenységek adózott eredménye	27 316	22 200	9 292	(4 054)	54 754
Adózott eredmény	27 316	22 200	9 292	(4 054)	54 754
Anyavállalatra jutó eredmény	27 316	22 200	9 292	(4 054)	54 754
Működési bevételek	89 295	26 898	13 325	(3 237)	126 281
Működési ráfordítások	(55 620)	(9 511)	(3 375)	237	(68 269)
Működési eredmény	33 675	17 387	9 950	(3 000)	58 012
Költség/bevétel arány	62%	35%	25%	7%	54%
Eszközök összesen	831 915	504 473	210 453	672 228	2 219 069
Források összesen tőke nélkül	961 049	473 537	327 721	117 484	1 879 791
Értékvesztés	6 502	22 111	(17)	(8 865)	19 731
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelésekre képzett értékvesztés	7 634	3 793	(5)	(8 170)	3 252
Egyéb pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	0	0	0	(448)	(448)
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	(1 067)	19 115	(12)	0	18 036
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	(65)	(797)	0	(247)	(1 109)

Földrajzi szegmentálás nem került alkalmazásra, mivel az Erste Hungary üzleti tevékenysége Magyarország területére koncentrálódik (az árbevétel 95%-a belföldön realizált).

41) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források

A nem forintban nyilvántartott eszközök és források a következőképpen alakultak:

millió forintban	2017	2018	ebből a Magyarországon kívüliek	
			2017	2018
Eszközök	409 782	473 872	23 900	32 994
EUR	329 188	406 252	15 695	8 984
CHF	15 986	11 511	175	154
USD	61 806	54 286	5 388	22 348
JPY	227	96	215	53
Egyéb	2 575	1 727	2 427	1 455
Források	532 342	520 557	72 584	76 084
EUR	391 634	421 118	64 925	67 595
CHF	6 323	6 441	1 041	1 078
USD	116 050	81 970	5 896	6 257
JPY	1 549	1 418	3	23
Egyéb	16 786	9 610	719	1 131

További információkat a nyitott deviza pozíciókról lásd a 47-es Megjegyzés a "Piaci kockázat" fejezetében.

42) Lízingek

Annak megállapítása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, vagy tartalmaz-e lízing ügyletet, az ügylet tartalma alapján történik, és ehhez azt kell felmérni, hogy az ügylet teljesülése egy adott eszköz vagy eszközök használatától függ-e, és hogy az ügylet keretén belül az eszköz használati joga átszáll-e.

a) Pénzügyi lízingek

Az Erste Hungary, mint lízingbe adó, ingóságot és ingatlant egyaránt lízingel ügyfelei számára pénzügyi lízingkonstrukciók keretében. A jelen tétel alatt szereplő pénzügyi lízingkövetelések esetében a lízing tárgyába való bruttó befektetés és a minimum lízingdíj fizetések jelenértéke közötti egyeztetés a következőképpen alakul:

millió forintban	2017	2018
Fennálló minimum lízingdíj fizetés	37 678	40 573
Nem garantált maradványérték	6 901	8 936
Bruttó befektetés	44 579	49 509
Nem realizált pénzügyi jövedelem	2 979	2 424
Nettó befektetés	41 600	47 085
Nem garantált maradványérték jelenértéke	6 901	8 936
Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	34 699	38 149
A fennálló minimum lízingdíj fizetésekre képzett értékvesztés	(750)	(547)

A bruttó lízingbefektetések és a lízingszerződés keretében teljesített minimum lízingdíj fizetések jelenértékeinek lejárat szerinti elemzését az alábbi táblázat szemlélteti (hátralévő futamidő):

	Bruttó befektetés		Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	
millió forintban	2017	2018	2017	2018
Éven belüli	8 478	12 082	7 835	10 365
1-5 év	29 427	33 307	22 404	24 991
5 éven túli	6 674	4 120	4 460	2 793
Összesen	44 579	49 509	34 699	38 149

b) Operatív lízingek

December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Az Erste Hungary, mint lízingbeadó nem rendelkezik operatív lízinggel.

December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Erste Hungary, mint lízingbevevő:		
millió forintban	2017	2018
Éven belüli	4 046	4 033
1-5 év	13 967	9 527
5 éven túli	18 618	4 550
Összesen	36 631	18 110

Az operatív lízing díjak, ahol Erste Hungary a lízingbevevő, a székház és a fiókok irodaépületéhez, valamint informatikai eszközökhöz kapcsolódó lízingdíjakat tartalmaznak, melyek az „Általános adminisztratív ráfordítások” között szerepelnek. A székházra vonatkozóan 5 éves, a fiókokra pedig 1-5 éves szerződés hosszabbításra van lehetőség.

43) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A fő részvényes mellett az Erste Hungary más gazdálkodó szervezeteket és olyan társult vállalkozásokat határoz meg kapcsolt félként, amelyek az Erste Group tagjai. A kapcsolt felek közé tartoznak továbbá az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai, valamint olyan társaságok is, amelyek felett ezek a személyek ellenőrzéssel vagy jelentős befolyással bírnak. A Bank és teljes körűen konszolidált vállalatai közötti tranzakciók kiszűrésre kerülnek a konszolidált éves beszámolóból. A kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók a szokásos piaci feltételek között teljesültek.

Az alábbi táblázatban a következő kifejezéseket alkalmaztuk:

Anyavállalat: a legvégső ellenőrzést gyakorló anyavállalat az „Erste Group Bank AG” mindkét bemutatott időszakra

Társvállalatok: minden olyan társaság, amelyet az Erste Group konszolidál, kivéve az Erste Hungary leányvállalatait, amelyek egymás közötti tranzakciói kiszűrésre kerülnek.

Kisebbségi részvényesek: A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val 2016-ban, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben.

Kapcsolt feleknek nyújtott hitelek és előlegek és kapcsolt felek felé fennálló kötelezettségek

millió forintban	2017	2018
Egyéb látra szóló betétek	1 031	11 814
Anyavállalat	1 031	11 814
Bankközi kihelyezések¹⁾	7 684	28 652
Anyavállalat	7 676	28 428
Társvállalatok	8	224
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	13 167	12 349
Társvállalatok	13 167	12 349
Származékos pénzügyi eszközök	14 119	11 809
Anyavállalat	12 885	10 814
Társvállalatok	1 234	995
Egyéb eszközök	3 457	3 707
Anyavállalat	3 130	2 625
Társvállalatok	327	1 082
Bankközi betétek	12 832	14 805
Anyavállalat	11 549	11 682
Társvállalatok	1 283	3 123
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 855	2 444
Társvállalatok	2 855	2 444
Származékos pénzügyi kötelezettségek	8 335	11 405
Anyavállalat	8 335	11 405
Egyéb kötelezettségek	1 809	2 726
Anyavállalat	553	295
Társvállalatok	1 256	2 431
Hátrasorolt kötelezettségek	50 666	52 512
Anyavállalat	50 666	52 512

¹⁾ Átlagos éves szerződéses kamat:

- 2018: 1.49%

- 2017: 1.57%

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

millió forintban	2017	2018
Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	929	3 378
Anyavállalat	769	2 938
Társvállalatok	160	440
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	(2 425)	(3 647)
Anyavállalat	(2 425)	(3 646)
Társvállalatok	-	(1)
Kapott jutalék- és díjbevételek	1 404	1 238
Anyavállalat	565	571
Társvállalatok	839	667
Fizetett jutalék- és díjráfordítások	(222)	(211)
Anyavállalat	(74)	(96)
Társvállalatok	(148)	(115)
Egyéb bevételek/ráfordítások	344	319
Anyavállalat	287	201
Társvállalatok	57	118

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

Vezetőség juttatásai

millió forintban	2017	2018
Fix javadalmazás	368	376
Teljesítmény alapú javadalmazás	354	338
Egyéb juttatások	59	35
Összesen	781	749

A vizsgált évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankcsoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

A fentiek kizárólag a munkaviszonnyal kapcsolatos javadalmazást tartalmazzák, a végkielégítések nélkül.

Az „Egyéb juttatások” között egyéb szerződéses juttatások szerepelnek.

Az Erste Hungary javadalmazási politikákról szóló IV. uniós tőkekövetelmény-irányelven (CRD IV.) és a magyar banktörvényen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait 2011-től a CRD IV. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Hungary pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-k) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-k: a kockázattal korrigált pénzügyi eredmény-mutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig három évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. A halasztott összegek újraértékelésre kerülnek és annak eredményképpen akár csökkenthető is az összeg.
- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések 50 százalékat nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Hungary az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

2010-es pénzügyi év óta az Igazgatóság javadalmazásának változó része, beleértve mind a készpénzes kifizetéseket, mind a fantom részvény (részvény-egyenérték), a jogi követelményeknek megfelelően öt évre kerül elosztásra, és csak bizonyos feltételek mellett kerülnek kifizetésre. A fantom részvények nem tőzsdei kereskedésű részvények, hanem olyan fantom részvény, amelyet készpénzben fizetnek ki egy meghatározott kritériumokon alapuló egyéves tartási időszak után.

2018-ra vonatkozóan a teljesítmény alapú javadalmazást a következő megosztásban tervezzük kifizetni a készpénz, illetve fantom részvény tekintetében:

Tervezett teljesítmény alapú javadalmazás

millió forintban	2017	2018 terv
Azonnali készpénz kifizetés 2018-as évre vonatkozóan	59	68
Halasztott készpénz kifizetés a következő teljesítmény időszakokra	85	102
Halasztott fantom részvénykifizetés a következő teljesítmény időszakokra	144	169
Összesen	288	339

A Felügyelő Bizottság és az Igazgatóság javadalmazásának bontása:

millió forintban	2017	2018
Felügyelő Bizottság javadalmazása	37	39
Igazgatóság javadalmazása	804	775
Összesen	841	814

A Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazása csak a felügyeleti testületben ellátott feladatok ellentételezését tartalmazza, a végkielégítéseket nem.

Az Igazgatósági tagok kompenzációja csak azokat a munkaviszonyból származó jövedelmeket tartalmazza, amelyeket a helyi munkavállalók pozíciójuk betöltéséért kapnak. Tagságukért további javadalmazásban nem részesülnek.

A Bank Felügyelő Bizottság három helyi munkavállalóból és öt külső tagból áll, akik funkcionális tisztséget nem töltenek be a Bankban. 2018-ban a külső felügyelőbizottsági tagok a tagságukért 39 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,7 2016-ban 23, 2017-ben 37 millió forint volt).

A Bank Igazgatósága a vezetőségi tagokból és öt külső tagból áll, akik vezető tisztséget nem viselnek a Bankban. A külső tagok 2018-ben 26 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben 7,1, 2016-ban 12, 2017-ben 24 millió forintnyi javadalmazásban részesültek).

Az Erste Bank Hungary Zrt. szervezeti felépítése:

- (i) a Közgyűlés
- (ii) az Igazgatóság;
- (iii) az Ügyvezetőség;
- (iv) a Javadalmazási és Jelölő Bizottság;
- (v) a Felügyelő Bizottság;
- (vi) az Audit Bizottság (mint a Felügyelő Bizottság albizottsága) és
- (vii) a Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság.

A Közgyűlés a Bank legfőbb szerve. A Közgyűlést az Igazgatóság hívja össze egy vagy több Részvényes vagy a Felügyelőbizottság bármely tagjának írásbeli kérelmére az ésszerűen lehetséges legrövidebb időn belül. A vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben a Közgyűlés döntéshozatalát kezdeményezheti az illetékes hatóság, a Könyvvizsgáló, valamint a cégbíróság is.

Az Igazgatóság tagjai

A Bank ügyvezető szerve az Igazgatóság, amely a jogszabályok, az Alapszabály, és a Bank közgyűlése által hozott határozatok keretei között, valamint a Felügyelőbizottság ajánlásainak figyelembevételével irányítja a Bank működését, vezeti a Bank gazdálkodását.

Az Igazgatóság legalább 3 (három) tagból áll. Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja legfeljebb 5 (öt) évre. Az Igazgatóság tagjai a Közgyűlés által bármikor újraválaszthatók és visszahívhatók. Az Igazgatóság tagjává olyan személy választható, aki a Ptk.-ban és a Hpt.-ben, illetve az egyéb jogszabályokban, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. alapszabályában meghatározott feltételeknek megfelel.

A Felügyelő Bizottság tagjai

A Felügyelő Bizottság legalább 3 (három) és legfeljebb 9 (kilenc) tagból áll, akiket legfeljebb 5 (öt) évre a Közgyűlés választ meg. A Felügyelő Bizottság tagjai a Közgyűlés által újraválaszthatók és visszahívhatók.

A Felügyelőbizottság tagjai vezető tisztségviselők és felügyelőbizottsági tagok lehetnek (többek között) a Bankéval azonos tevékenységet végző más gazdálkodó szervezetben. Amennyiben azonos tevékenységet is végző más gazdálkodó szervezet nem az Erste csoport tagja, a más gazdálkodó szervezetben történő vezető tisztségviselői tisztség betöltéséhez a Közgyűlés hozzájárulása szükséges.

A Közgyűlés a Felügyelőbizottság elnökét annak tagjai közül választja meg.

Az Igazgatóság üléseire a Felügyelőbizottság elnökét tanácskozási joggal meg lehet hívni.

A Javadalmazási és Jelölő Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság bizottsági elnököt választ a Bizottság tagjai közül.

Az Ügyvezetőség

Az ügyvezetőség a Bank operatív irányítását végző, a mindennapi működéshez szükséges döntéseket, elveket megfogalmazó szervezet, amelyet az Igazgatóság hoz létre, saját testületén belül. Az Ügyvezetőség tagjai az Igazgatóság elnöke, a Bank vezérigazgatója és az igazgatósági tagsággal rendelkező vezérigazgató-helyettesek.

44) Biztosítékok

A következő eszközök kerültek biztosítékként zárolásra az Erste Hungary kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2017	2018
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	249 526
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	x	178 878
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	70 648
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	11 264
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	278 653	x
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 682	x
Értékesíthető pénzügyi eszközök	15 094	x
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	51 949	x
Összesen	347 378	260 790

A biztosítékul szolgáló pénzügyi eszközök közé hitelkövetelések, kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak.

Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz, származékos ügyletekhez, kártya tranzakciókhoz és refinanszírozási ügyletekhez kapcsolódnak.

Az ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések refinanszírozott jelzáloghitelek tartalmaznak, melynek értéke 2018-ban 133 147 millió forint értékben (2017-ben 82 692 millió forint), valamint a Magyar Nemzeti Bankkal kötött növekedési hitel program keretében KKV-nak nyújtott hitelek tartalmaznak, melynek értéke 6 086 millió forint (10 203 millió forint 2017-ben). A programmal kapcsolatos részletesebb információk a 12-es sorszámmal ellátott megjegyzésben, „Az egyéb működési eredmény”, 1) kommentjében találhatóak, 51. oldal.

A fenti kategória emellett még származékos ügyletekhez és kártya tranzakciókhoz kapcsolódó az Erste Hungary által elhelyezett betéteket is tartalmaz.

45) Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók

Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók

millió forintban	2017		2018	
	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	1 614	1 654	15 377	15 024
Értékesíthető pénzügyi eszközök	346	347	x	x
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	1 268	1 307	x	x
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	x	15 377	15 024
Összesen	1 614	1 654	15 377	15 024

Az átadott pénzeszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az átadott pénzügyi eszközök teljes összege a pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét képviseli a megfelelő mérlegpozíciókban, amelyeket a fogadó félnek joga van eladni vagy megterhelni. Az amortizált bekerülési értéken értékelt visszavásárlási ügyletből származó kötelezettségek, kölcsönzött pénzeszközök visszafizetéséről szóló kötelezettséget képviselnek.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átadott eszközök valamint a kapcsolódó kötelezettségek valós értékét.

millió forintban	2017			2018		
	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció
Értékesíthető pénzügyi eszközök	346	347	(1)	x	x	x
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	1 288	1 307	(19)	x	x	x
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	x	x	15 104	15 024	(81)
Összesen	1 634	1 654	-20	15 104	15 024	(81)

Az Erste Hungary által eladási és visszavásárlási megállapodások keretében kapott és átadott eszközök főként értékpapírokból állnak.

46) Nettó módon történő bemutatás

A lenti táblázatok tartalmazzák az összes visszavásárlási megállapodást, valamint minden származékos ügyletet, ahol ISDA megállapodás teszi lehetővé a nettó módon történő bemutatást.

Az Erste Bank Hungary a visszavásárlási megállapodásokat és a nettósítási megállapodásokat alkalmazza a származékos és finanszírozási ügyletek hitelkockázatának csökkentésére. Ezek potenciális ellentételezési megállapodásoknak minősülnek. A nettósítási megállapodások olyan partnerek esetében relevánsak, amelyekkel szemben a bank több származékos szerződéssel is rendelkezik. Ezek a megállapodások biztosítják a szerződések nettó elszámolását bármelyik fél fizetéseképtelensége esetén. A származékos ügyletek esetében a nettósítási megállapodások eredményeként elszámolt eszközök és kötelezettségek értéke a „Pénzügyi instrumentumok” oszlopban kerül bemutatásra. Ha a nettó készpénzes vagy nem pénzbeli pénzügyi biztosítékkal is biztosítják, ezek hatása a „Kapott készpénz biztosíték” és a „Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték” oszlopokban kerül bemutatásra.

A visszavásárlási megállapodások elsősorban finanszírozási ügyletek, amelyek értékpapírok eladását, majd egy későbbi előre meghatározott időpontban és előre meghatározott áron történő visszavásárlását jelentik. Az ügylet lényege, hogy az átadott értékpapír a kölcsönt nyújtó félnél marad és biztosítékként szolgál, amennyiben az adós nem tudja teljesíteni a kötelezettségeit. A visszavásárlási megállapodások nettósításának hatása a "Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték" oszlopban jelenik meg. A biztosíték az átadott értékpapírok valós értékén kerül bemutatásra. Abban az esetben, ha a biztosíték valós értéke meghaladja a visszavásárlási ügylethez kapcsolódó követelés/kötelezettség könyv szerinti értékét, a kimutatott értéket a könyv szerinti értékre kell csökkenteni. A fennmaradó pozíció készpénzzel biztosítható. Az ilyen tranzakciókban részt vevő készpénz és nem pénzbeli fedezet felhasználása nem megengedett, amíg az biztosítékként van megjelölve.

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök – 2018

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Származékos pénzügyi eszközök	25 982	-	25 982	10 686	-	-	15 296
Összesen	25 982	-	25 982	10 686	-	-	15 296

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2018

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Adott készpénz biztosíték	Adott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Származékos termékek	18 740	-	18 740	10 686	-	-	8 054
Fordított visszavásárlási megállapodások	15 024	-	15 024	-	-	15 021	3
Összesen	33 764	-	33 764	10 686	-	15 021	8 057

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2017

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Származékos termékek	21 083	-	21 083	8 612	-	-	12 471
Összesen	21 083	-	21 083	8 612	-	-	12 471

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2017

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Adott készpénz biztosíték	Adott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Származékos termékek	15 092	-	15 092	8 612	-	-	7 369
Visszavásárlási megállapodások	1 654	-	1 654	-	-	1 634	20
Összesen	16 746	-	16 746	8 612	-	1 634	7 389

47) Kockázatkezelés

47.1 Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzintézet egészséges működéséhez.

AZ Erste Bank Hungary egy előrettekintő és az üzleti és kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkori kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Biztosít stratégiai határértékeket a szignifikáns pénzügyi és nem-pénzügyi kockázattípusokra, ahogy ezt megfogalmazza a Kockázati Értékelés (RMA). A kockázati stratégia kivitelezése egy pontosan definiált struktúrában zajlik. Ez magában foglalja a kockázatvállalási hajlandóság és további metrikák monitorozását és a határértékek túllépések esetén az eskalációs folyamatokat.

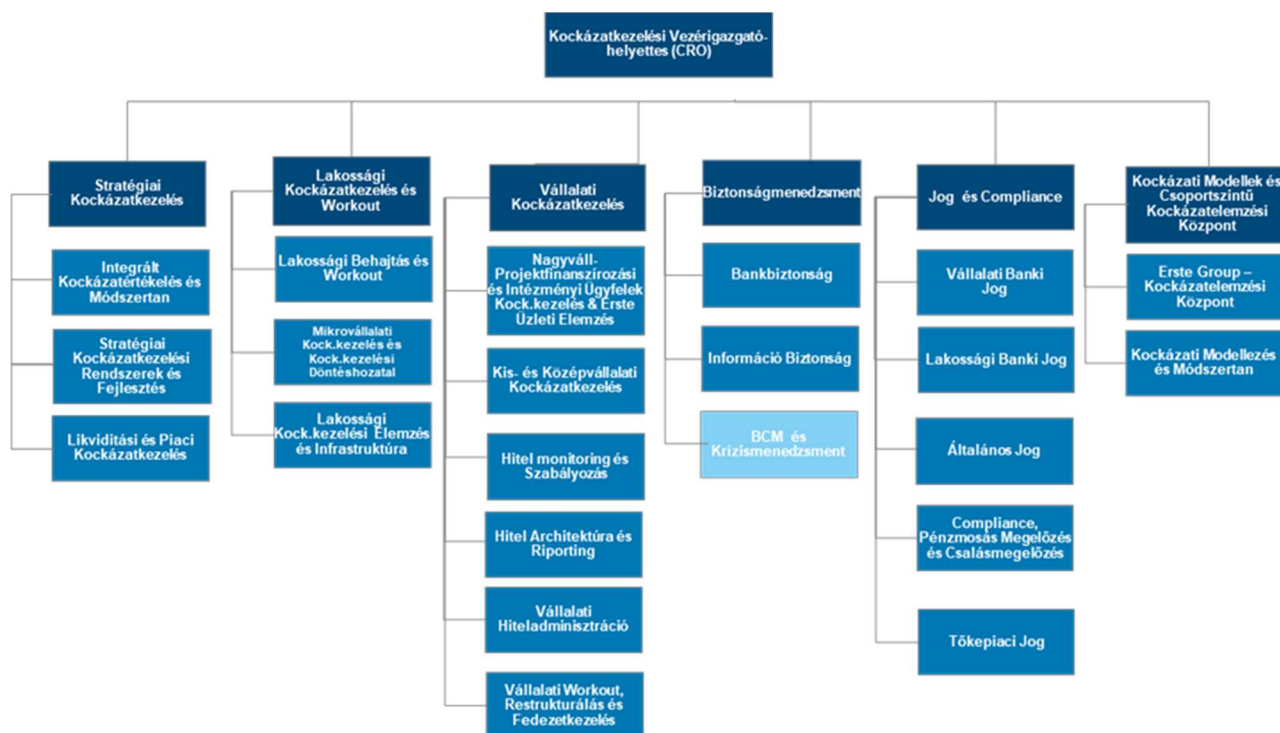
2018-ban, a bankvezetés továbbra is különös figyelmet fordított a kritikus portfóliók, különösen a nemteljesítő kitettségek gondozására. Ennek eredményességét igazolja a hitelminőség folyamatos javulása, a nemteljesítő állomány és a kockázati költség csökkenése.

A 2013. évi CCXXXVII. hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény (továbbiakban: Hpt.) 122 cikke és az 575/2013 számú Európai Parlament és Tanács által kibocsátott a hitelintézetek prudenciális működéséről szóló szabályozás által meghatározott közzétételi kötelezettségek bankszinten implementálásra kerültek 2007 január 1-től. Az EBH jelenlegi Pillér 3-as jelentése a tőkefelelési rendelet (CRR) és a magyar törvényi szabályozás, különösen a Hpt. követelményei alapján készült. A közzétételi jelentés (Disclosure Report) teljes körű tájékoztatást nyújt a kockázat és tőkekezelés kérdéskörében. A jelentést az interneten keresztül évente közzéteszi az EBH mind magyar mind angol nyelven.

47.2 Kockázatkezelési szervezet felépítése

A kockázatkezelés egyértelmű szervezeti struktúrán keresztül valósul meg, amelyhez meghatározott szerepek, felelőségek, delegált jogkörök és kockázati limitek tartoznak. A kockázatkezelési szervezeti egységek teljesen elkülönülnek az egyes üzleti területektől. A multifunkcionális felügyelet (szakmai területek együttes részvételének) biztosítása érdekében a Kockázatkezelési Bizottságon (RGC) kívül a Bank belső bizottságai is együttműködnek a hatékony döntéshozatali folyamatban. A bizottságok feladata a kockázatkezelés, a kapcsolódó alapelvek, a kockázati stratégia kialakítása és annak az üzleti stratégiával történő összehangolása, nyomon követése, monitorozása, valamint a kockázattudatosság növelése. A bizottságok fő céljai közé tartozik a kölcsönös koordináció megvalósítása a vállalati és lakossági hitelezési tevékenységek, a belső vezetői, valamint a kockázatellenőrzési, megfelelési (compliance) és belső ellenőrzési funkciók között.

A kockázatkezelési terület szervezeti felépítését 2018 december 31-én az alábbi ábra szemlélteti:

Kockázatkezelési rendszer

A Bank annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer az intézmény profiljával és stratégiájával összhangban álljon, egy átfogó Integrált Kockázatértékelési (a továbbiakban: ERM) keretrendszer implementált, amely a kockázatkezelési szabályzatokban került rögzítésre. Ennek a keretrendszernek a fő komponensei a következők:

- a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS);
- a Kockázati Értékelés (RMA)
- a Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC);
- valamint az ezeket összefogó Kockázati Stratégia

A fent említett Integrált Kockázatértékelési keretrendszer elemein túl a Bank kockázatkezelési területe az alábbi funkciókat is ellátja:

- Kockázattervezés és előrejelzés
- Stressz tesztek
- Helyreállítási terv készítése
- Kockázati jelentéskészítési rendszerek

A Bank alapvető célja, hogy a stratégiai céljait prudens és kockázattudatos módon valósítsa meg. A Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos alapelveit a Kockázati Stratégiájában fekteti le. Az Erste Hungary proaktív kockázatkezelési és kontroll rendszere illeszkedik az üzleti és kockázati profiljához. A rendszer alapja a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS), amely összhangban van a kockázatok és trendek korai felismerésére és menedzselésére fókuszáló Kockázati Stratégiájával. Ezen túl a hatékony és eredményes kockázatkezelési célok elérése érdekében a Bank kockázatkezelési és kontroll rendszerét a külső – és különösen a felügyeleti – elvárásoknak való megfelelés alapján alakította ki. Az Erste Hungary kockázati stratégiáját és kockázatvállalási hajlandóságát az éves tervezési folyamaton keresztül állítja be. Ez a folyamat biztosítja a kockázatok, a limitrendszer, a tőke, a likviditási, valamint a teljesítménybeli célok megfelelő összehangolását.

A Bank mindig is kiemelt hangsúlyt fektetett a megbízható kockázati kultúrára. Ennek keretében minden munkavállalótól elvárt a proaktív viselkedés és az erős kockázatkezelési kultúrához való hozzájárulás. Az egyéni viselkedés és döntéshozatal tekintetében a személyi integritás és magas szintű szakmai színvonal elengedhetetlen.

Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS)

A Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) kifejezi azt a maximális kockázati szintet, amelyet a Bank hajlandó vállalni üzleti céljai elérése érdekében, és a kockázati limitrendszer implementálásához is kiindulási pontként szolgál. A kockázati étvágy így alapvető része a tervezési folyamatnak, iránymutatást ad a fő kockázati mutatók tűréshatárai és a kockázatkezelés fő elveinek tekintetében. Megszabja a limitek és célok felállításának határait, és kulcsfontosságú inputként szolgál az éves stratégiai tervezési folyamathoz, egységes eszközként kezeli a tőke, likviditás és a kockázat - megtérülés dimenzióit.

Kockázati Értékelés (RMA)

A Kockázati Értékelés (RMA) a kockázatok azonosítását és a kockázatok materialitásának meghatározásához szükséges módszertant és vizsgálatot tartalmazza. A kockázati értékelés fő célja a materiális kockázatok azonosítása és értékelése, következésképpen pedig az Erste Bank Hungary Zrt. kockázati profiljának elemzése. A fő eredmények alapját képezik a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) limitrendszerének, figyelembe vételre kerülnek a kockázatkezelési keretrendszer elemeinek tervezésekor, valamint az átfogó stressz teszt során a forgatókönyvek kiválasztásánál.

Kockázati Stratégia

Az Erste Bank Hungary Zrt. Kockázati Stratégiája az ERM keretrendszerének szerves részét képezi. A Kockázati Stratégia meghatározza a kockázatkezelés általános elveit, illetve a kockázatkezelési keret kulcsfontosságú elemeit, így biztosítva a kockázati stratégia megfelelő és következetes végrehajtását. A Stratégiában együttesen jelennek meg a prudens kockázatvállalásra, illetve kockázati kultúrára vonatkozó alapelvek, a Kockázati Értékelés (RMA) és a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) eredményei, valamint a stratégiai célok eléréséhez szükséges kezdeményezések az egyes kockázattípusok, illetve fő üzletágak szintjén.

Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC)

A Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC) keretén belül rendszeresen megtörténik minden lényeges kockázat számszerűsítése, összesítése és összehasonlítása a rendelkezésre álló tőkével, illetve a kockázatvállalási hajlandóságban felállított limitekkel. A kalkuláció eredménye és értékelése a vezetés számára készített rendszeres riportok részét képezi, támogatva a felsővezetést a döntéshozatali folyamataik során, a prudens kockázatvállalás és a kockázati limiteknek történő megfelelés érdekében. Az értékelés által generált megállapításokat a kockázatkezelési gyakorlatok javítására és az EBH-n belüli kockázatok további mérséklésére használja a Bank.

Kockázati Jelentéskészítési rendszerek

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelynek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőke megfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Az ICAAP-ból és az ellenőrzési folyamatokból származó megállapítások felhasználásra kerülnek a tőkeallokáció során, ahol a Bank figyelembe veszi a kockázat - megtérülés szempontjait is.

Kockázattervezés és előrejelzés

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelynek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőkemegfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Helyreállítási tervek

A Hpt. 114.§ értelmében az Erste Bank Hungary Zrt.-nek helyreállítási tervet kell készítenie a lehetséges válsághelyzetekre. A Bank évente felülvizsgált Helyreállítási tervet nyújtott be a Felügyelethez.

A Helyreállítási terv lehetőségeket vázol fel a tőkeerő és pénzügyi életképesség helyreállításának arra az esetére, ha az Erste Bank Hungary Zrt. súlyos gazdasági stressz alá kerülne. A terv potenciális lehetőségeket határoz meg a Bank tőke-, és likviditási forrásainak helyreállítására, melyek célja az egyéni és piaci stresszt tartalmazó forgatókönyvbeli helyzet kezelése.

Stressz Tesztek

A Bank a kockázatkezelési keretrendszer részeként évente - a szabályozói stressz-tesztelésen túl - végez saját hatásbecsléseket is, amely a Bank konszolidált portfólióján az egyes kockázattípusok mentén felméri ellenálló képességét a különböző stressz helyzetekben. Az alkalmazott szcenáriók a lehetséges makrogazdasági/üzleti sokkokat foglalják magukba, a megfelelő döntési fórum résztvevőinek elfogadása után. A stressz-tesztelés továbbá kiegészítésre kerül adott célspecifikus érzékenységi-vizsgálatokkal, a Bank által készített eszközök segítségével. Az elemzés által feltárt eredmények szerves részei a Bank kockázati stratégiájának, és a Bank kockázati étvágának egyik kiindulópontjai.

47.3 Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat a bankoknak alapvető kockázata, amely azt jelenti, hogy a hiteladósok nem tudják visszafizetni a hitelt és a kamatokat lejáratkor, illetve egyáltalán nem fizetnek. A hitelezés az Erste Bank Hungary Zrt. az egyik fő tevékenysége.

A lakossági, vállalati, ingatlan projekthitel portfóliókhoz tartozó hitelezési kockázatok kezelésekor a Bank gondoskodik a szabályozói előírásoknak megfelelő kockázatkezelési gyakorlatokról, valamint arról, hogy az ügyfeleket kezelhető, pénzügyi kapacitásuknak megfelelő hitel lehetőségekkel lássa el. A speciális kockázatkezelési szabályzatok és eljárásrendek általánosságban az alábbiak:

- lakossági ügyfelekre vonatkozó kockázatkezelési sztemderdek és lakossági kockázatvállalási szabályzatok;
- kis-, és középvállalatokra nagyvállalatokra vonatkozóan a vállalati kockázatvállalási és döntési hatásköri szabályzat és vállalati kockázatvállalási folyamat eljárásrendje;
- az önkormányzatokra az önkormányzati kockázati politika; és
- ingatlan- és projektügyletekre vonatkozóan pedig az Ingatlanprojekt Kockázatvállalási Szabályzat.

Kvantitatív portfólió-limitek és kvalitatív kockázati alapelvek kerülnek meghatározásra annak biztosítása érdekében, hogy a kockázati profil összhangban maradjon a kockázatkezelési stratégiával. A Bank kockázatkezelése gondoskodik arról is, hogy minden új termék vagy hitelezési kritérium-változás összhangban álljon a csoportszintű hitelezési keretrendszer követelményeivel. Ezt a meglévő kockázatkezelési infrastruktúra támasztja alá. Az Erste Hungary arról is gondoskodik, hogy megfelelően figyelembe vegye a helyi (piaci, verseny-, gazdasági, politikai és jogszabályi / szabályozói) környezetet. A főbb fejlemények vezetői összefoglalóját legalább negyedévente a Menedzsment és a kulcsfontosságú döntéshozók rendelkezésére bocsátják.

Felépítés és szervezet

Mivel a hitelezés a Bank profiljának központi eleme, a Bank rendszeresen azonosítja, értékeli, kezeli és monitorozza a hitelezési kockázatot, amelyet a következő kockázatkezelési egységek végeznek el:

- Stratégiai Kockázatkezelés;
- Lakossági Kockázatkezelés és Workout;
- Vállalati Kockázatkezelés;
- Kompetenciaközpontok.

A belső szabályzatok az eljárásokra vonatkozó szabályok kialakításával határozzák meg a teljes lakossági hitelezési ciklust, amely lefedi a hiteljegyzést, a portfóliókezelést, valamint a korai és a késői behajtást. A csoportszintű lakossági hitelezési és elemzési keretrendszer jelenti a Bank lakossági hitelezési gyakorlatainak alapját, valamint segít időben azonosítani a kockázati profil esetleges romlását.

Új termékek vagy alternékek esetében a megfelelő kockázatkezelési szabályok biztosítása érdekében a Lakossági Kockázatkezelés és Workout szintén elkészít egy javaslatot a hitelezés minimumkritériumairól, a score zárásról, az adósságteher százalékban kifejezett kritériumairól, a dokumentációs előírásokról, az ellenőrzés lépéseiről és egyéb, kockázattal kapcsolatos paraméterekről ahhoz, hogy az adott termék vagy alternék jóváhagyása megtörténjen, és megfelelő legyen a bevezetése.

A Vállalati Kockázatkezelés értékeli a kis, közép és nagyvállalati, projekt- és ingatlanfinanszírozási illetve önkormányzati ügyfelekhez kapcsolódó hitelkockázatokat, hiteldöntési javaslatokat tesz, valamint ellenőrzi a hiteljavaslatokat kockázatkezelés és a szabályoknak való megfelelés szempontjából.

A portfóliószintű kockázati analitikákat a Kompetenciaközpontok működtetik és kezelik a 'vezetői információs rendszeren' (MIS) keresztül. A MIS lakossági kockázatkezelési döntéseket különféle rendszeres, specifikus elemzésekkel támogatja, és analitikai háttérként szolgál. Gondoskodik a prudens hitelezésről, miközben előmozdítja 'MIS-en keresztüli irányítás' szemléletét, és a lakossági hitelportfóliók proaktív, analitikára épülő kezelését az egész Bank szintjén.

A hitelkockázat-kezelés és –ellenőrzés

Hitelnyújtás előtt a Bank megállapítja a lakossági ügyfél hitelképességét, és a kockázattal korrigált térülés alapján elemzi. Hitel nyújtására csak akkor kerülhet sor, ha a hitelfelvevő törlesztési képessége elegendő a rendszeres törlesztések teljesítéséhez. A kockázattal kiigazított árazás gondoskodik arról, hogy kiegyensúlyozott legyen a viszony a kockázat és a megtérülés között.

A rendszeres hitelkockázati jelentések az Ügyvezetőség és a Kockázatkezelési Bizottság számára tartalmaznak információt a hitelezési kitétségek alakulásáról az egyes főbb szegmensekben, a portfólió minőségéről minősítési kategóriák szerint, valamint részletes kockázati információt adnak az olyan ügyfelekről, akiknél fennáll a nemteljesítés kockázata, vagy a nemteljesítés már be is következett. A rendszeres hitelkockázati jelentések szolgálnak alapul az üzleti területek hitelezési és a kockázatkezelési területek stratégiájához.

A Lakossági Kockázatkezelés és Workout gondoskodik a kockázatkezelési szabályok változásával kapcsolatos adatok gyűjtéséről. A kockázatkezelési szabályok változását rendszeresen jelenti a Csoportszintű (Erste Group AG) Lakossági Kockázatkezelés (GRRM) felé, hogy aktualizált portfólió-monitoring technikákra építhessen (évjáratelemzés, nemfizetési trendek, szegmenselemzések stb.), valamint kimutathassa az egyes portfóliók alakulása mögött meghúzódó főbb tényezőket. A jelentés lefedi az újonnan nyújtott hitelezés alakulását és a fő mozgásokat.

A hiteldöntések és hitelfeldolgozás a vállalati üzletág számára az aktuálisan érvényes engedélyezési mátrix és a munkavégzési utasítások szerint kerülnek elvégzésre.

A kockázat mérséklésére vonatkozó szabályok

A Bank a követelések megtérülésének biztonsága érdekében, biztosíték mellett vállal kockázatot. A Bank a kockázatvállalási döntés előtt meggyőződik a fedezetek, biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt folyamatosan monitorozza ezeket. A kamatláb fedezését a szükséges mértékig biztosítja.

A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra

A szabályzó hatóságok által jóváhagyott megközelítések és keretek

Az Erste Csoport felügyeleti hatósága, az osztrák FMA (határozatlan időre) felhatalmazta a Csoportot, és ezen keresztül az Erste Hungary-t, hogy az IRB módszer alkalmazásával, 2008. április 1-től kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel számoljon hitelezési kockázatra. (IRB hivatalos értesítés: 2008. március 28. Az IRB hivatalos értesítés egyes banki szervezetek számára és konszolidált szinten külföldi intézmények számára) A Bank hitelkockázati modelljeit évente validálja a vonatkozó szabályozásoknak megfelelően.

A következő szegmensek tartoznak az fejlett IRB módszer alá:

.

- Lakosság
- A következő szegmensek tartoznak az alapszintű IRB alapmódszer alá:
- Vállalatok
 - Intézmények
 - Központi kormányzat és központi bank
 - Vállalati / Speciális hitelezés (Ingatlanfinanszírozás)

Minősítési rendszerek és a külső hitelminősítők (ECAI-k) alkalmazása

A minősítési rendszerek magukban foglalnak minden olyan modellt, folyamatot, ellenőrzést, adatgyűjtést és adatfeldolgozást, amely a hitelezési kockázatok felmérését, a kitettségek minősítési kategóriákba sorolását, valamint a nemteljesítési valószínűségek számszerűsítését szolgálják, bizonyos kitettség-típusokra.

Az Erste Bank Hungary által használt minősítési rendszerek eleget tesznek az IRB módszer alkalmazásához szükséges követelményeknek. A szuverén ügyfelekre külső minősítők értékelésének felhasználásával történik (Moody's besorolás alkalmazásával), saját modell alapján.

Minősítési modellek és módszerek

A belső minősítési modellek és a kockázati paraméterek becsült értékei kulcsszerepet töltenek be a hitelezési kockázatok kezelésében, a döntéshozatali folyamatokban és a hitelezési műveletekben. Továbbá, a tőkekövetelmény felmérési folyamatához ezekből származnak a fő meghatározó elemek.

Az Erste Bank Hungary Zrt. empirikus - statisztikai és szakértői alapú modell típusokat alkalmaz. Az időszakos validálás biztosítja a minősítési modellek és kockázati paraméterek minőségét.

Az ügyfélminősítés célja az ügyfelekkel kapcsolatos kockázatok lehető legjobb megbecslése, vagyis a nemteljesítés egy éven belüli valószínűségének megállapítása (nemteljesítés valószínűsége 'PD').

A kockázat felmérése elsősorban az ügyfélminősítésen alapszik, azonban az egyedi hitelkockázatokkal kapcsolatos döntések nem kizárólag az ügyfélminősítésen alapszanak, hanem a kockázati tényezők értő figyelembe vétele mellett születnek meg. Ezen a keretrendszeren belül az ügyfeleken és az ügyfélkockázatokon túl az ügyletben részt vevő minden potenciális harmadik fél és egyes esetekben a fedezet szintén felülvizsgálat tárgyát képezi.

Az alkalmazandó minősítési módszert az ügyfél besorolásától függően kell meghatározni:

- Lakosság
- Vállalatok
- Bankok
- Szuverén

Minden ügyfélhez egy bizonyos minősítési módszert rendel a Bank az alábbiak szerint:

Kitettségi osztályok	STATISZTIKAI MODEL	SZAKERTŐI MODEL
Lakosság, kiskereskedelem	✓	
Vállalatok	✓	✓
KKV	✓	
Speciális hitelezés (IPRE)		✓
Intézmények		✓
Központi kormányzat és központi bank		✓
Ország		✓
Részesedések	✓	✓

A minősítési módszerek a bankok az országok minősítése esetében az Erste Group AG szinten központosítva kerülnek meghatározásra, regionális módosítások nélkül és a Group társaságainak rendelkezésére bocsátja.

A többi minősítési módszer (magánszemélyek minősítése, KKV-k minősítése, vállalatok minősítése és speciális hitelezés minősítése) egy-egy modellezési iránymutatásokat követnek. Az Erste Hungary-nél a modellstruktúrák az adott portfólióknak megfelelő regionális adaptációkkal rendelkeznek. 2011 óta a modelleket kompetencia központokban fejlesztik modellezési szakértők együttműködésével, a jobb minőség, a hatékonyság és konzisztencia elérésének érdekében.

A minősítési rendszerek megbízhatóságának ellenőrzését szolgáló eljárások

A minősítési rendszereket legalább évente egyszer felül kell vizsgálniuk az Erste Group AG kompetenciaközpontjainak, a felülvizsgálat csoportszintű előírásoknak megfelelően.

Lakossági portfóliók esetén egyaránt ellenőrzik az alkalmazási és a magatartási scorecardokat. Visszamérés során a Bank - a kompetencia-központokkal együtt - megvizsgálja, többek között a minősítés eloszlását, kalibrálását és diszkriminatív erejét.

Amennyiben a felülvizsgálat alapján szükséges, a modelleket kiigazításra vagy újrakezlesztésre kerül. A vállalati hitelezés során használt minősítések felülvizsgálata hasonló, mint a lakossági minősítések felülvizsgálata.

A belső minősítési rendszer szerkezete

Az ügyféltípustól és a terméktől függően, a Bank olyan rendszereket használ, amelyek ügyfél- és termékadatokat használnak fel a minősítés megállapításához. Ahol ez nem elérhető, a minősítést egy külön szabályzatban foglalt eljárás alapján állapítják meg.

A Bank által alkalmazott minősítési rendszereket az Erste Group AG leányvállalataira érvényes standardok alapján és a magyar szabályozásokkal összhangban alakították ki. A Bank minősítési rendszerét az Erste Group AG Validációs egysége validálja éves gyakorisággal.

A Bank vezetése rendszeresen kap tájékoztatást a validálás eredményéről. Amennyiben a validációs folyamat hiányosságokat tár fel a Bank minősítési rendszerére és a kapcsolódó folyamatokra vonatkozóan, a Banknak kockázatmérséklési intézkedéseket kell meghatároznia és végrehajtania a kockázatkezeléshez kapcsolódó területein.

A külső hitelminősítő ügynökségek által adott minősítéseket az egyes ügynökségek esetében összerendelik a belső minősítési rendszerből származó minősítésekkel.

A CRR 4 (98) cikke értelmében a külső hitelminősítő intézmény (ECAI) olyan hitelminősítő ügynökséget jelent, amely a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK Rendelet szerint bejegyzett vagy tanúsított.

A Bank által használt külső hitelminősítők és hitelminőségi kategóriák az alábbiak:

Moody's	OECD Országkockázati Minősítések	Hitel minőségi kategóriák
Aaa - Aa3	0 - 1	1
A1 - A3	2	2
Baa1 - Baa3	3	3
Ba1 - Ba3	4 - 5	4
B1 - B3	6	5
Caa1 és alatta	7	6

CRR 444. cikk d) pontja - Külső minősítések hozzárendelése hitelminőségi lépésekhez

A minősítési folyamat leírása

A Bank, különböző minősítési rendszereket használ, a központi kormányzatok és jegybankok, hitelintézetek, önkormányzatok, lízingcégek, biztosító társaságok, gazdálkodó szervezetek, projektársaságok, lakossági ügyfelek és egyéb szervezetek esetén.

Minden ügyfél minősítésekor a Bank objektív és számszerűsíthető, valamint szubjektív és nem számszerűsíthető szempontokat alkalmaz. A portfólió felülvizsgálatára támaszkodva, a minősítési eljárásból származó információt folyamatosan korábbi adatokkal mérjük össze.

A Bank az IRB minősítési rendszereit és minősítési módszereit a szabályozói előírásoknak megfelelően évente visszaméri és validálja.

Központi kormányzatok és jegybankok minősítése

A központi kormányzatok és jegybankok (vagy nemzeti bankok) az Erste Holding szintjén kerülnek minősítésre egy 1993-ban bevezetett és rendszeresen felülvizsgált speciális minősítési rendszer használatával. A minősítés különösen a külföldi devizában való eladósodottság rövid-, közép- és hosszú távú kockázatára koncentrál. Az országkockázatot egyenlőnek tekinti a központi kormányzat által hordozott kockázattal, beleértve magát a kormányt, a jegybankot (MNB) és azokat az intézményeket, amelyeket a kormány egyetemleges kezessége támogat. A Bank a minősítést negyedévenként aktualizálja a gyorsan változó környezet torzító hatásainak mérséklése érdekében. A kockázati modell kétféle országot különböztet meg: iparosodott és fejlődő (feltörekvő) piacokat.

Hitelintézetek és befektetési vállalkozások minősítése

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások minősítéséhez az Erste Holding saját, dedikáltan kifejlesztett modelljét használja.

Ez a minősítési rendszer egy szakértői modell, amely a kvantitatív, kvalitatív és országhoz tartozó kritériumokra is épül annak érdekében, hogy a transzfer kockázat lefedésre kerüljön.

Vállalkozások minősítése

Gazdálkodó szervezetek minősítésekor a Banknak vizsgálnia kell a tőkeellátottságot, a tőkeszerkezetet, a likviditást, a jövedelmezőséget és az adósságszolgálatot. Az előzőeken túlmenően, az alkalmazott mérlegelemző rendszer más mutatókat is kiszámít az értékeléshez. A múltira vonatkozó adatokon kívül, a Bank a minősítés során figyelembe veszi még a jövőre vonatkozó várakozásokat is. Kötelezően felülvizsgált szubjektív szempontok: tulajdonosi szerkezet, a vezetés szakmai imázsa, a piaci helyzet és várható alakulása, a megrendelések összeállítása, szektorinformációk, jövőbeli kilátások értékelése és a tervezés minősége.

A Bank egy 13+R szintű hitelfelvevő-minősítési rendszert használ vállalkozásokhoz: 1 – Lényegében kockázatmentes; 2 – Minimális kockázatú; 3 – Alacsony kockázatú; 4a, 4b, 4c – Átlag alatti kockázatú; 5a, 5b, 5c – Átlagos kockázatú; 6a – 6b Átlagos szint feletti kockázatú; 7 – Kitértési limit; 8 – Korai figyelmeztetés; R1-5 – Nemteljesítő.

Lakossági ügyfelek minősítése

A Bank lakossági portfólióján belüli kitértiségek minősítésének megállapítására a Bank ügyfélspecifikus scorecardokat használ. Az ilyen ügyfélspecifikus scorecardokat, az ügyfélszintű információkon alapuló scorecarddal kiegészítve egy ügyfélszintű minősítési rendszerbe integrálja.

A lakossági portfólión belül a magánszemélyekre alkalmazott minősítési skála (amelyet a tőkeszámításnál is bemutatunk) 8+R fokozatból áll. A mikrovállalkozói ügyfeleket a vállalati ügyfelekhez hasonlóan 13+R fokozatból álló skálán minősítjük.

Részesedések

A Bank részesedéseit negyedévente minősíti. A részesedésekre vonatkozó minősítési kategóriák és céltartalékképzési ráták megállapítása a Bank nyilvántartásaiban szereplő könyv szerinti értékük és valós piaci értékük alapján történik. Részesedés minősítésekor figyelembe kell venni, hogy a társaság gazdasági tevékenysége milyen tendenciákat mutat az előző évekkal összehasonlítva, és milyen változások várhatóak rövid- és középtávon. A Bank nem vesz részt nyereségrészesedések megszerzésében.

A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazása

Kibocsátók minősítése ugyanúgy történik, mint más ügyfelek esetében. A szuverén ügyfelekre külső minősítők értékelésének felhasználásával történik (Moody's besorolás alkalmazásával), saját modell alapján.

Más ügyfelek esetében belső minősítés történik.

Nemteljesítés valószínűsége (PD)

A PD az ügyfeleket jellemző nemteljesítési valószínűséget becsüli meg.

EBH két módszert használ az IFRS 9 alapján a nemteljesítési valószínűség megbecsülésére.

R3:

Átlagos bedőlési ráta analízis

Ez a módszer az ügyfél besorolása után eltelt t időben való megfigyelést veszi alapul. Minden ügyfél megfigyeléshez megvizsgáljuk az összes azonos ügyfélhez tartozó megfigyelést, amíg be nem dől, vagy el nem tűnik a mintából. A bedőlési határvalószínűséget (MPD) t időpillanatban a következőképpen becsüljük meg.

$$MPD_i(t) = \frac{n_{iR}(t)}{\sum_j n_{ij}(t)}$$

ahol az $n_{ij}(t)$ jelöli az összes migrációt i besorolásból j besorolásba (teljesítő és nemteljesítő) t időegység eltelte után, feltéve, hogy az ügyfél teljesítő maradt t-1 időpillanatig. R jelöli a bedőlt besorolást.

C2:

Külső Mátrix Megközelítés

Az MPD (nemteljesítés határvalószínűség) és a kumulatív nemteljesítés (CPD) külső forrásokból származik – egy éves vagy több éves, hitelminősítő intézetek által közzétett tranzíciós mátrixokból. Belső minősítéseket gyakran rendelünk külső minősítésekhez, a külső minősítés egy éves bedőlési valószínűségét s az adott portfólióhoz egy éves PD-skáláját alapul véve.

A validálást magát évente az Erste Holding Validation független szakértőkből álló team-je végzi. A validáció magában foglalja mind a portfólió szintű PD utólagos ellenőrzését, mind a rating kategóriákra egyenként becsült hosszú távú PD-t, a megfigyelt portfólió bedőlési rátáival való összehasonlítást és a hosszú távú, bedőlés alapján meghatározott rating kategóriákat.

A felügyeleti hatóság által jóváhagyott metodológia szerint, ha a validációs analízis egy alulbecsült értéket mutat ki, akkor az újra ellenőrzés indokoltá válik.

Nemteljesítéskori veszteségráta (LGD)

Az LGD annak a veszteségnek a volumenbecslésére használatos, amelyet a Bank átlagosan elszenved, ha egy ügylet nemteljesítővé válik, figyelembe véve a követelések behajtásához kapcsolódó költségeket és a pénz időértékét is. A veszteség abszolút nagyságát az adott ügylet kapcsán fennálló követelések összértékére (= nemteljesítéskori kitettség vagy EAD) vetítik a nemteljesítési esemény bekövetkezése időpontjában. A Bank a saját becsült nemteljesítéskori veszteségrátáját (LGD) alkalmazza a lakossági szegmensben.

Az LGD-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a poolok felülvizsgálata, a workout folyamat változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, a becslések makro-kiigazításának áttekintése, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz. Ha a validáció visszamérése tényleges empirikus adatok alapján bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a becsült LGD paraméterek nem elég konzervatívak, vezetői beavatkozás és újrabecslés szükséges. A bank megtérülési adatokat használ termékszinten az LGD becslésére, és ez a folyamat a belső adatbázisra épül.

Hitel-egyenértékesítési tényező (CCF)

A CCF azt mutatja meg, hogy a referencia időpontban még ki nem használt mérlegen kívüli kitettség mekkora hányadának lehívása várható az ügyféltől a nemteljesítés dátumáig. A tőkeszámítás során ezt az összeget még hozzá kell adni a mérlegen kívüli kitettség már lehívott részéhez, hogy megkapjuk a nemteljesítéskori kitettség becsült értékét (EAD).

A Bank becslést ad a hitelegenértékesítési tényezőre (CCF) a lakossági szegmens rulírozó terméktípusai esetén (folyószámlahitelek és hitelkártyák).

2009 óta a preferált módszer az úgynevezett „változó időhorizont módszer” (amely az úgynevezett „fix időhorizont” módszert váltotta fel), amely azt veszi figyelembe, hogy a nemteljesítési esemény bármikor bekövetkezhet a tőkeszámítás napjától számított 12 hónapon belül (és nem pontosan 12 hónap múlva).

A CCF-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a poolok felülvizsgálata, a vonatkozó banki folyamatok (pl. folyószámla-monitorozás) változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, annak áttekintése, hogy szükséges-e a becslések makro-kiigazítása, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz.

Ellenőrzési mechanizmus a minősítési rendszerhez

Minden kifejlesztett új IRB modellt használat előtt felül kell vizsgálnia a Független Csoportszintű Validációs osztálynak (Erste Group AG). A fejlesztési standardoknak való megfelelést és az eredmények minőségét a dokumentált validációs standardok alapján értékeli ki.

A validációs eljárásokat és módszereket az Erste Group Bank AG Közzétételi beszámolója részletesen tárgyalja: <https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/regulatory-reports>.

A hitelezési kockázat kvantitatív közzététele

Az IRB módszer alá tartozó kitettségek tekintetében a Függelék tartalmazza a központi kormányzatok és jegybankok, intézmények, vállalatok, lakosság, és saját tőke lebontását PD osztályok, kitettség, fennálló hitelek, le nem hívott kötelezettségek, EAD és EAD-vel súlyozott átlagos RW-k. A lakossági kitettségi osztályhoz - amely az egyetlen olyan kitettségi osztály, amelyhez LGD becsléseket végzünk - egy további dimenzió az EAD-vel súlyozott átlagos LGD.

Hitelkockázati kitettség

A hitelkockázati kitettség a pénzügyi mérleg következő elemeinek összességét jelenti:

- készpénz és készpénzegyenlegek – látra szóló betétek más pénzügyintézeteknél és a jegybankban
- kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- nem kereskedelmi céllal, az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok
- egyéb átfogó bevétellel szemben valós éréken nyilvántartott értékpapírok (FVTOCI)
- amortizált bekerülési értékű hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, kivéve vevő-, és egyéb követelések
- elidegenítési csoportokban eladásra szánt pénzügyi instrumentumok
- pénzügyi lízing követelések
- vevő-, és egyéb követelések
- pozitív valós értékű derivatívák
- mérlegen kívüli hitelkockázatok (elsősorban pénzügyi garanciák és le nem hívott és visszavonhatatlan hitelkötelezettségek).

A hitelkitettség megfeleltethető a bruttó könyv szerinti értéknek (vagy mérlegen kívüli tételek esetében a nominális értéknek), kivéve a következőket:

- kölcsönökkel és az előlegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségek nyilvántartására szolgáló értékvesztési számlák
- céltartalékok a garanciákhoz
- bármilyen kapott fedezet (beleértve a kockázati transzfert a kezesek esetében)
- nettó elszámolások/hatások
- egyéb hitelminőség-javulás
- hitelkockázat romlását megelőző tranzakciók.

Hitelkockázati kitettségek és pénzügyi eszközök közötti különbségek levezetése

millió forintban	Hitelkockázati kitettségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Egyéb változás	Könyv szerinti érték
2018				
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	14 068	2	-	14 066
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	117 082	-	-	117 082
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	72 434	-	-	72 434
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	30 702	-	-	30 702
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	41 732	-	-	41 732
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	146 617	28	1 548	148 165
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	146 617	28	1 548	148 165
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 072 538	41 467	-	2 031 071
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	737 531	747	-	736 784
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	97 816	39	-	97 777
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	1 237 191	40 680	-	1 196 510
Vevőkövetelések	14 171	58	-	14 113
Lízing követelések	38 149	547	-	37 602
Mérlegen kívüli tételek	449 350	3 129	-	-
Összesen	2 924 408	45 230	1 548	2 434 533

A hitelkitettségek értékvesztése magában foglalja az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (beleértve a lízing és vevőköveteléseket) értékvesztését, egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékvesztését és a mérlegen kívüli tételek értékvesztését. Az 'egyéb változás' az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós érték változását foglalja magában.

A mérlegen kívüli tételeknél a bruttó könyv szerinti érték alatt a nominális értéket értjük, míg az értékvesztés alatt a garanciákra képzett értékvesztést. A könyv szerinti érték nem kerül bemutatásra a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében.

A hitelkockázati kitettség típusai:

A következő oldalakon a hitelkockázati volument az alábbi kategóriákba soroljuk:

- Basel 3 kitettségi osztályok és pénzügyi instrumentumok
- partnerintézmény szektora és pénzügyi instrumentumok
- mérlegen kívüli kitettség termékek szerinti felosztása
- iparág és pénzügyi instrumentum
- iparág és IFRS9 besorolás
- kockázati kategória
- iparág és kockázati kategória
- régió és IFRS9 besorolás
- üzleti szegmens és kockázati besorolás
- üzleti szegmens és IFRS9 besorolás
- földrajzi szegmens és IFRS9 besorolás
- nemteljesítő hitelkitettség üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés
- értékvesztés összetétele
- hitelkockázati kitettség, átstrukturált kitettség és értékvesztés
- átstrukturált hitelkitettség típusai
- átstrukturált kitettség hitelminőség földrajzi régiók szerinti bontásban

- üzleti szegmens és fedezet
- pénzügyi instrumentum és fedezet
- nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitettség, pénzügyi eszközönként és kockázati kategóriánként
- nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitettség, pénzügyi eszközönként fedezettség szerint

Hitelkockázati kitettség Basel 3 kitettségi osztályok és pénzügyi instrumentumok szerint

A kötelezettek Basel 3 kitettségi osztályokhoz való hozzárendelése jogi követelményeken alapul. Az egyértelműség kedvéért, az egyéni kitettségi osztályok aggregálva jelennek meg az alábbi táblázatban. A központi kormányokat, nemzeti bankokat, nemzetközi szervezeteket, nemzetközi fejlesztési bankokat, az összevont kitettségi osztály „Sovereign” tartalmazza, csakúgy, mint a helyi és regionális önkormányzatokat és közigazgatási szerveket. Az „Intézmények” kategória magában foglalja a bankokat és az elismert befektetési vállalatokat.

Hitelkockázati kitettség Basel 3 kitettségi osztályok és pénzügyi instrumentumok szerint

millió forint-ban	Kész-pénz és pénzeszköz egyenértékesek	Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értékben értékelte pénzügyi instrumentumok	Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelte pénzügyi instrumentumok	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok			Vevőkövetelések	Lízingkövetelések	Mérlegen kívüli tételek	Összesen
					Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések				
2018											
Szuverén	-	68 509	30 702	136 547	696 935	23 489	-	719	-	-	956 902
Intézmények	14 068	42 255	78	10 070	24 475	74 320	14 901	2 105	-	56 255	238 528
Vállalatok	-	6 317	604	-	16 121	7	540 233	11 345	35 398	262 063	872 087
Lakosság	-	1	41 050	-	-	-	682 056	1	2 751	131 032	856 891
Összesen	14 068	117 082	72 434	146 617	737 531	97 816	1 237 191	14 171	38 149	449 350	2 924 408

millió forint-ban	Kész-pénz és pénzeszköz egyenértékesek	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok				Pozitív valós értékű származékos eszközök	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkockázati kitettségek Összesen
				Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	Kereskedési célú pénzügyi eszközök	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Értékesíthető (AFS) pénzügyi eszközök			
		Amortizált bekerülési értéken				Valós értéken				
2017										
Szuverén	-	28 985	3 643	583 356	91 522	-	117 057	1 602	30 000	856 165
Intézmények	1 031	39 687	21 838	68 544	31 100	-	-	15 440	16 143	193 784
Vállalatok	-	-	475 952	-	-	-	19 708	4 041	149 077	648 778
Lakosság	-	-	680 564	-	-	-	-	-	104 713	785 276
Összesen	1 031	68 672	1 181 997	651 900	122 622	-	136 765	21 083	299 933	2 484 003

Hitelkockázati kitettség partnerintézmény szektora és pénzügyi instrumentumok típusa szerint

millió forint-ban	Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelte pénzügyi instrumentumok	Egyéb átfogó jóvávalóval szemben értékelte pénzügyi instrumentumok	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi instrumentumok			Vevőkövetelések	Lizingkövetelések	Mérlegen kívüli tételek	Összesen
					Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések				
2018											
Magyar Nemzeti Bank	-	6 404	-	-	-	23 489	-	-	-	-	29 893
Állami szféra	-	62 105	30 780	136 547	696 935	-	14 597	719	-	37 992	979 676
Hitelintézetek	14 068	39 895	-	10 070	39 486	74 327	-	1	-	18 250	196 096
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	3 378	-	-	-	-	47 107	2 104	36	21 446	74 071
Nem pénzügyi vállalkozások	-	5 300	668	-	1 110	-	500 507	11 343	34 284	245 731	798 943
Háztartások	-	-	40 986	-	-	-	674 980	3	3 829	125 932	845 730
Total	14 068	117 082	72 434	146 617	737 531	97 816	1 237 191	14 171	38 149	449 350	2 924 408

millió forintban	Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			Értékesíthető (AFS) pénzügyi eszközök	Pozitív valós értékű származékos eszközök	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkockázati kitettségek Összesen
				Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	Kereskedési célú pénzügyi eszközök	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				
				Amortizált bekerülési értéken		Valós értéken				
2017										
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-	-	34 482	-	-	-	-	-	487	34 970
Bányászat	-	-	12 235	-	-	-	-	-	687	12 921
Gyártás	-	-	124 782	-	-	-	-	235	81 029	206 046
Villamosenergia és vízellátás	-	-	13 707	-	-	-	-	21	6 480	20 208
Építőipar	-	-	6 389	-	-	-	-	1	9 153	15 544
Kereskedelem	-	-	56 938	-	-	-	-	98	9 963	66 999
Szállítás és kommunikáció	-	-	31 325	-	-	-	-	1 734	1 149	34 208
Vendéglátás	-	-	10 296	-	-	-	-	-	1 352	11 648
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 031	68 672	19 279	68 544	31 100	-	-	15 568	16 143	220 338
Ingatlan forgalmazás	-	-	150 204	-	-	-	-	2 022	36 509	188 734
Egyéb szolgáltatások	-	-	42 031	-	-	-	-	1 391	2 334	45 757
Közigazgatás	-	-	3 824	583 356	91 522	-	136 765	-	30 000	845 467
Oktatás egészségügy és művészet	-	-	3 310	-	-	-	-	-	35	3 344
Lakosság	-	-	673 195	-	-	-	-	-	104 611	777 806
Egyéb	-	-	-	-	-	-	-	12	-	12
Összesen	1 031	68 672	181 997	651 900	122 622	-	136 765	21 083	299 933	2 484 003

Mérlegen kívüli kitettség termékek szerinti felosztása

millió forintban	2017	2018
Pénzügyi garancia	31 710	308
Hitelkeretek	347 252	402 747
Egyéb mérlegen kívüli tételek	2 538	46 295
Összesen	381 499	449 350

Hitelkockázati kitettség iparág és pénzügyi instrumentumok szerint

millió forintban	Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	Amortizált bekerülési értéken			Vevőkövetelések	Lizingkövetelések	Mérlegen kívüli tételek	Összesen
					Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések				
2018											
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-	20	39	-	-	-	34 598	262	4 800	12 975	52 694
Bányászat	-	-	-	-	-	-	96	-	16	1 129	1 241
Gyártás	-	301	101	-	-	-	115 703	2 218	2 118	89 380	209 822
Villamosenergia és vízellátás	-	747	20	-	1 083	-	13 164	1 909	288	18 333	35 544
Építőipar	-	41	-	-	-	-	19 733	56	534	16 970	37 333
Ingatlanfejlesztés	-	41	-	-	-	-	10 216	-	-	929	11 186
Kereskedelem	-	157	76	-	-	-	57 351	6 250	3 066	27 834	94 733
Szállítás	-	1 250	222	-	-	-	18 206	46	19 960	10 687	50 372
Vendéglátás	-	167	166	-	-	-	8 969	13	325	2 169	11 808
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	14 068	49 677	-	10 070	39 486	97 816	84 572	2 106	53	78 694	376 542
Holding cégek	-	1	-	-	-	-	36 963	-	8	38 983	75 955
Ingatlan forgalmazás	-	2 613	-	-	27	-	163 157	-	227	20 224	186 248
Egyéb szolgáltatások	-	4	27	-	13 127	-	39 156	588	3 622	8 762	65 287
Közigazgatás	-	62 105	30 780	136 547	683 808	-	14 597	719	-	37 992	966 548
Oktatás egészségügy és művészet	-	-	38	-	-	-	1 943	-	501	865	3 347
Lakosság	-	-	40 966	-	-	-	665 853	3	2 639	123 333	832 794
Egyéb	-	-	-	-	-	-	93	-	-	2	95
Összesen	14 068	117 082	72 434	146 617	737 531	97 816	237 191	14 171	38 149	449 350	2 924 408

millió forintban	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok									
	Készpénz és pénzeszköz egyenértékei	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	Kereskedési célú pénzügyi eszközök	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Értékesíthető (AFS) pénzügyi eszközök	Pozitív valós értékű származékos eszközök	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkockázati kitétségek Összesen
	Amortizált bekerülési értéken			Valós értéken						
2017										
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-	-	34 482	-	-	-	-	-	487	34 970
Bányászat	-	-	12 235	-	-	-	-	-	687	12 921
Gyártás	-	-	124 782	-	-	-	-	235	81 029	206 046
Villamosenergia és vízellátás	-	-	13 707	-	-	-	-	21	6 480	20 208
Építőipar	-	-	6 389	-	-	-	-	1	9 153	15 544
Kereskedelem	-	-	56 938	-	-	-	-	98	9 963	66 999
Szállítás	-	-	31 325	-	-	-	-	1 734	1 149	34 208
Vendéglátás	-	-	10 296	-	-	-	-	-	1 352	11 648
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 031	68 672	19 279	68 544	31 100	-	-	15 568	16 143	220 338
Ingatlan forgalmazás	-	-	150 204	-	-	-	-	2 022	36 509	188 734
Egyéb szolgáltatások	-	-	42 031	-	-	-	-	1 391	2 334	45 757
Közigazgatás	-	-	3 824	583 356	91 522	-	136 765	-	30 000	845 467
Oktatás egészségügy és művészet	-	-	3 310	-	-	-	-	-	35	3 344
Lakosság	-	-	673 195	-	-	-	-	-	104 611	777 806
Egyéb	-	-	-	-	-	-	-	12	-	12
Összesen	1 031	68 672	1 181 997	651 900	122 622	-	136 765	21 083	299 933	2 484 003

Hitelkockázati kitettség régió és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitettség	Céltartalék*	Összesen
2018							
Elsődleges piacok	2 571 113	41 081	29 864	38 626	2 680 684	233 884	2 914 568
Ausztria	40 969	9	5	1	40 984	10 859	51 842
Horvátország	28	-	1	9	39	-	39
Románia	896	21	10	53	980	41	1 020
Szerbia	41	4	1	-	46	-	46
Szlovákia	658	9	22	3	693	21	714
Csehország	16	2	-	-	18	1 742	1 760
Magyarország	2 528 505	41 036	29 825	38 559	2 637 924	221 222	2 859 147
Egyéb EU országok	4 368	104	94	70	4 637	1 879	6 515
Egyéb országok	2 629	27	5	-	2 662	-	2 662
Feltörekvő piacok	444	33	49	90	616	47	663
Dél-Európa	148	13	14	68	243	11	254
Ázsia	124	12	22	17	175	-	175
Latin Amerika	56	1	1	-	58	3	61
Közel-Kelet/Afrika	115	7	13	5	140	34	174
Összesen	2 578 553	41 246	30 013	38 786	2 688 598	235 810	2 924 408

*Az IAS 37 standard hatókörébe esnek.

Hitelkockázati kitettség iparág és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati ki-tettség	Céltartalék	Összesen
2018							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 726	1 507	36	9	52 277	417	52 694
Bányászat	346	1	-	-	347	894	1 241
Gyártás	201 184	748	63	363	202 358	7 464	209 822
Villamosenergia és vízellátás	31 324	267	1 089	248	32 929	2 615	35 544
Építőipar	25 224	322	1 470	618	27 633	9 701	37 333
Ingatlanfejlesztés	10 689	30	5	332	11 056	130	11 186
Kereskedelem	85 100	1 680	1 423	198	88 402	6 332	94 733
Szállítás	42 639	834	18	403	43 894	6 477	50 372
Vendéglátás	11 188	235	25	17	11 465	343	11 808
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	314 896	934	1	11	315 843	60 699	376 542
Holding cégek	66 552	554	-	-	67 106	8 849	75 955
Ingatlan forgalmazás	166 524	2 992	974	10 549	181 039	5 209	186 248
Egyéb szolgáltatások	62 088	1 068	173	186	63 514	1 740	65 254
Közigazgatás	873 663	-	-	-	873 663	92 885	966 548
Oktatás egészségügy és művészet	3 201	69	4	5	3 279	68	3 347
Lakosság	710 362	30 588	24 733	26 177	791 860	40 966	832 826
Egyéb	88	2	3	3	95	-	95
Összesen	2 578 553	41 246	30 013	38 786	2 688 598	235 810	2 924 408

Hitelkockázati kitettség kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő*	Összesen
2018	2 515 934	255 774	99 498	53 202	2 924 408
Hitelkockázati kitettség	86.0%	8.7%	3.4%	1.8%	100.0%
2017	2 240 682	144 139	32 480	66 704	2 484 005
Hitelkockázati kitettség	90.20%	5.80%	1.31%	2.69%	100.00%

*Nem teljesítő kitettségek:

Az Európai Bankfelügyelet (EBA) irányelvei alapján a nem teljesítő kitettségek magukba foglalják a default-ban lévő (értékvesztett) kitettségeket és az átstrukturált (forborne) megfigyelési időszakban lévő kitettségeket, melyek hitelkockázati szempontból folyamatos romlást mutatnak. Előbbi egy szélesebben értelmezett definíció, mint a CRR-ben megfogalmazott. A nem teljesítő – nem értékvesztett kategóriába tartoznak a forborne hitelekkel rendelkező azon ügyfelek, akiknél ismét szükség van átstrukturálásra illetve meghaladták a 30 napos fizetési késedelmet, de nem felelnek meg a default kritériumoknak. Ez azt jelenti, hogy a korábban alkalmazott átstrukturálási intézkedések nem

javítottak az ügyfél helyzetén, így a nem teljesítő – nem értékvesztett besorolás szükségszerűen azt jelenti, hogy az ügyfélnél már sor került korábban átstrukturálásra.

A nem teljesítő besorolás az alábbiakat jelenti

- 1) minden default (értékvesztett) kitettség
 - a) 90 napot meghaladó fizetési késedelem
 - b) a valószínűsíthetően visszafizetésre nem kerülő kitettség
- 2) valamint a további esetek
 - a) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, amelyek meghaladták a 30 napos fizetési késedelmet, a forborne tételek tekintetében
 - b) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, amelyek esetében ismételt átstrukturálási intézkedés szükséges, ha teljesítik az E3 feltételeit, vagy
 - c) azok az esetek, amelyeknél 18 hónapon belül nem történt meg a végső forborne intézkedés (ld a fenti elpzetes forborne intézkedések fejezetet, 3.2 Pénzügyi nehézségek).

Hitelkockázati kitettség iparág és kockázati kategória

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2018					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	45 218	5 425	2 009	42	52 694
Bányászat	165	1 073	4	-	1 241
Gyártás	191 036	14 405	4 108	273	209 822
Villamosenergia és vízellátás	29 654	4 176	376	1 338	35 544
Építőipar	27 903	4 954	1 946	2 531	37 333
Ingatlanfejlesztés	10 568	63	218	337	11 186
Kereskedelem	75 964	13 969	3 128	1 672	94 733
Szállítás	39 518	10 019	812	22	50 372
Vendéglátás	10 055	1 121	590	42	11 808
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	355 145	7 929	13 095	373	376 542
Holding cégek	73 771	1 116	1 067	-	75 955
Ingatlan forgalmazás	161 746	9 305	14 216	980	186 248
Egyéb szolgáltatások	50 190	11 949	2 816	331	65 287
Közigazgatás	966 548	-	-	-	966 548
Oktatás egészségügy és művészet	1 720	919	703	4	3 347
Lakosság	561 007	170 517	55 679	45 591	832 794
Egyéb	65	13	15	3	95
Összesen	2 515 934	255 774	99 498	53 202	2 924 408

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelembe	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2017					
Mezőgazdaság és erdő-gazdálkodás	26 958	7 590	2	421	34 970
Bányászat	12 357	564	-	-	12 921
Gyártás	189 941	15 068	286	751	206 046
Villamosenergia és vízelátás	15 050	2 159	1 116	1 884	20 208
Építőipar	12 316	3 069	9	150	15 544
Kereskedelem	58 366	7 218	157	1 258	66 999
Szállítás	31 348	2 633	40	187	34 208
Vendéglátás	10 480	668	450	50	11 648
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	220 333	4	-	1	220 338
Ingatlan forgalmazás	161 109	9 431	14 732	3 463	188 734
Egyéb szolgáltatások	42 405	2 859	117	375	45 757
Közigazgatás	845 275	11	-	181	845 467
Oktatás egészségügy és művészet	908	1 024	1 411	1	3 344
Lakosság	613 834	91 830	14 161	57 982	777 806
Egyéb	-	12	-	-	12
Összesen	2 240 680	144 139	32 480	66 704	2 484 003

Hitelkockázati kitettség földrajzi szegmens és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitettség	Céltartalék	Összesen
2018							
Elsődleges piacok	2 571 113	41 081	29 864	38 626	2 680 684	233 884	2 914 568
Ausztria	40 969	9	5	1	40 984	10 859	51 842
Horvátország	28	-	1	9	39	-	39
Románia	896	21	10	53	980	41	1 020
Szerbia	41	4	1	-	46	-	46
Szlovákia	658	9	22	3	693	21	714
Csehország	16	2	0	-	18	1 742	1 760
Magyarország	2 528 505	41 036	29 825	38 559	2 637 924	221 222	2 859 147
Egyéb EU országok	4 368	104	94	70	4 637	1 879	6 515
Egyéb országok	2 629	27	5	-	2 662	-	2 662
Feltörekvő piacok	444	33	49	90	616	47	663
Dél-Európa	148	13	14	68	243	11	254
Ázsia	124	12	22	17	175	-	175
Latin Amerika	56	1	1	-	58	3	61
Közel-Kelet/Afrika	115	7	13	5	140	34	174
Összesen	2 578 553	41 246	30 013	38 786	2 688 598	235 810	2 924 408

Az első (Stage 1) és második (Stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitétséget, míg a harmadik értékelési kosár (Stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot. Könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszközök (POCI) vásárlással vagy származtatással kerülnek a mérlegbe.

Hitelkockázati kitétség jelentési szegmens és kockázati kategória szerint

A riporting kategóriák mátrixa magában foglalja a földrajzi és az üzleti szegmenseket is. A szegmentáció megmutatja azokat az országokat ahol az Erste Bank Hungary jelen van és az egyéb releváns bankok és pénzintézetek lokációit.

Hitelkockázati kitétség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelembe	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2018					
Lakosság	669 316	188 425	70 148	46 361	974 249
Vállalatok	798 036	65 223	27 111	6 842	897 211
Csoportszintű vállalatok	1 021 962	2 125	2 192	-	1 026 279
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	26 621	-	47	-	26 668
Összesen	2 515 934	255 774	99 498	53 202	2 924 408

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelembe	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2017					
Lakosság	758 022	92 558	14 459	58 614	923 652
Vállalatok	604 274	48 734	18 021	8 090	679 119
Csoportszintű vállalatok	865 385	22	-	-	865 408
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	13 001	2 825	-	-	15 826
Összesen	2 240 682	144 139	32 480	66 704	2 484 005

Hitelkockázati kitétség üzleti szegmens és IFRS 9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkitétség	Céltartalékok	Összesen
2018							
Lakosság	822 470	32 901	25 379	26 346	907 096	67 154	974 249
Vállalatok	821 607	8 345	4 634	12 439	847 025	50 186	897 211
Csoportszintű vállalatok	907 809	-	-	-	907 809	118 470	1 026 279
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	26 668	-	-	-	26 668	-	26 668
Összesen	2 578 553	41 246	30 013	38 786	2 688 598	235 810	2 924 408

Nemteljesítő hitelkitettség és céltartalék elkülönítés

A nemteljesítő kitétségi ráta a nemteljesítő hitelkitettség és a teljes hitelkitettség arányaként számolódik, míg a nemteljesítő lefedettség (kivéve fedezetek) ráta az értékvesztés osztva a nemteljesítő hitelkitettséggel. Fedezet vagy más biztosítékok ebben az esetben figyelmen kívül maradnak

Nemteljesítő hitelkitettség üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés

millió forintban	Nem teljesítő		Hitelkitettség		Értékvesztés AC és FVOCI	Fedezett NPE		NPE arány		NPE fedezettség		NPE fedezettségi arány	
	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI		Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI
2018													
Lakosság	46 361	45 965	974 249	907 096	38 482	25 296	24 983	4.76%	5.07%	83.01%	83.72%	54.56%	54.35%
Vállalatok	6 842	6 366	897 211	847 025	5 887	2 770	2 765	0.76%	0.75%	85.05%	92.48%	40.49%	43.44%
Csoportszintű vállalatok	-	-	1 026 279	907 809	200	-	-	0.00%	0.00%				
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	-	-	26 668	26 668	2	-	-	0.00%	0.00%				
Összesen	53 202	52 330	2 924 408	2 688 598	44 571	28 066	27 748	1.82%	1.95%	85.02%	85.17%	52.75%	53.02%

Teljes hitelkockázati kitétség							
millió forintban	Nem teljesítő		Hitelkockázati kitétség	Teljes értékvesztés	Egyedi értékvesztés	Csoportos értékvesztés	NPE arány
2017							
Lakosság		58 614		923 652	46 072	34 599	11 473 6.35%
Vállalatok		8 090		679 119	15 661	4 449	11 212 1.20%
Csoportszintű vállalatok		-		865 408	11	-	11 0.00%
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ		-		15 826	116	-	116 0.00%
Total		66 704		2 484 005	61 861	39 048	22 813 2.69%

A várható hitelvesztés (ECL) mérése

Az általános értékvesztési sztemerdekert belső irányelvek szabályozzák az EBH-ban. Az IFRS9 szerint, az értékvesztés a hitelvesztés a kitétség minden elemére számolunk, legyen akár amortizált bekerülési értéken (AC) vagy egyéb átfogó bevétellel szemben való értéken nyilvántartott (FVTOCI), beleértve más látra szóló betéteket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt, kölcsönöket vagy előlegeket, csakúgy, mint a pénzügyi lízingeket és a kereskedelmi követeléseket. Céltartalékok kölcsönökre és garanciákra akkor kell elkülöníteni, ha az alábbi IFRS9 szerinti meghatározás alá esnek.

Az IFRS 9 szerint amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó bevétellel szemben való értéken nyilvántartott, illetve a mérlegen kívüli, eredménnyel szemben való értéken nyilvántartott pénzügyi eszközöket négy különböző ún. értékelési kosárba sorolja a Bank a következők szerint:

- könyvekbe kerüléskor és aktuálisan is teljesítő, a hitelkockázat könyvekbe kerülés óta jelentősebb megnövekedése nélküli (1-es kosár). Itt a várható veszteségszámítás a következő 12 hónap potenciális nemteljesítés eseményeit veszi alapul.
- könyvekbe kerüléskor és aktuálisan is teljesítő, a könyvekbe kerülés óta jelentősen megnövekedett hitelkockázati (2-es kosár). Itt a várható veszteség az eszköz egész élettartamára számolódik.
- aktuálisan értékvesztett (3-as kosár)

- könyvekbe kerüléskor értékvesztett (POCII) Ezek már a bekerüléskor értékvesztettnek számító ügyletek, mindig az egész élet-tartamra számolja a várható veszteségeket.

A hitelkockázat romlásának megítéléséhez mennyiségbeli és minőségbeli ügyfél- és ügyletszintű információkat használ fel a Bank.

Jelentős növekedés a hitelkockázatban (SICR)

Az IFRS9 által megkövetelt várható hitelvesztés (ECL) modell alkalmazásának egyik fő hozadéka a jelentős hitelkockázat növekedés megállapítása az IFRS9 kezdeti bevezetésekor nem értékvesztett (retrospektív alkalmazás) vagy az IFRS9-re áttérés után bármilyen hitel-kitettségre vonatkozóan (prospektív alkalmazás). Portfólió szinten kvantitatív és kvalitatív követelmények határozzák meg, hogy mivel határozható meg pontosan a jelentős növekedés a hitelkockázatban (például a 30 nap késedelem is ilyen).

Kvantitatív kritérium

Kvantitatív indikátorok magukban foglalják mind az élettartami, mind az egy évre vetített nemteljesítés valószínűségében bekövetkezett változást, a relatív és abszolút küszöböt egyszerre figyelembe véve. Ahhoz, hogy a változás a hitelkockázatban megállapításra kerüljön, mind az abszolút, mind a relatív értelemben limitsértésnek kell történnie. A relatív érték az arányszám a jelenlegi annualizált nemteljesítési valószínűség (PD) és az bekerüléskori PD között. Ezeket az arányokat előre meghatározott limitekhez hasonlítjuk: ha a mért érték magasabb vagy egyenlő, mint a küszöbérték megállapítható a SICR, vagyis akkor hitelkockázat lényeges romlása

A relatív küszöbértéket PD szegmens vagy ügyfél szinten határozza meg az EBH, minden konszolidált banki entitás esetében, és a továbbiakban folyamatosan monitorozza és újraértékeli.

Az abszolút küszöbérték, nem más, mint a bekerüléskor megállapított élettartami nemteljesítési valószínűség és a jelenlegi élettartami PD különbsége. Értéke 50 bázispont és a legjobb minősítések közötti migrációt megelőző óvintézkedési mechanizmusként szolgál. Ilyen esetekben, noha a relatív küszöbérték átlépésre kerül, a teljes PD nagyon alacsony ezért nincs ok a SICR megállapítására.

millió forintban	Threshold		Érzékenység elemzés			
	Min	Max	Threshold change +/- 0.5		Threshold változás +/- 1	
			ECL hatás növekedés	ECL hatás csökkenés	ECL hatás növekedés	ECL hatás csökkenés
2018						
Magyarország	1.13	3.57	(301)	+321	(476)	+1045

Kvalitatív kritériumok

A jelentős hitelkockázat növekedésének kvalitatív indikátorai az átstrukturálás, a követelés behajtásra való átkerülése, információ a korai figyelmeztető rendszerből (EWS, feltéve, ha a rating nem rendelkezik elég információ tartalommal) és a csalás gyanúja. A kvalitatív jelzések helyes működésének feltétele, hogy a kockázatkezelési döntések pontosan és időszerűen kerülnek meghozatalra. A kapcsolódó kockázatel-lenőrzési szttenderdek és folyamatok (az IFRS9-re való áttérés eredményeképpen) biztosítják a szükséges irányítási keretrendszert. Ezek a „jelzőberendezések” elsősorban belső használatra készültek, annak érdekében, hogy az esetleges fizetéseképtelenség vagy az ügyfél poten-ciális csődje minél hamarabb látható és kezelhető legyen a bank számára. A kvalitatív kritériumok ügyfélszintű megállapítása mellett, a SICR-t portfólió szinten is vizsgálja az EBH, ha az ügyfélszintű indikátorok nem érhetőek el valós időben, vagy csak portfólió szinten lennének értelmezhetőek.

Ha kvalitatív jelző hatására került az ügyfél SICR besorolás alá, akkor nincs konkrét gyógyulási kritérium megállapítva az első értékelési kosárba való visszakerüléshez, mint a fentebb említett indikátorok folyamatos monitorozása.

Óvintézkedési mechanizmus

Ha a késedelmes napok száma meghaladja a 30-at, akkor életbe lép óvintézkedési mechanizmusként a kintlévőség SICR kategóriába helye-zése. Az ezt követő validálás állapítja meg, hogy szükséges-e a kintlévőség a második értékelési kosárba való elhelyezése vagy sem.

A várható veszteség számítása

Az összes nem default-os ügyfélre, tekintet nélkül az ügyfél fontosságára kollektívan számolódik az értékvesztés a szabályos megközelítés szerint. Ezek alól kivételt képeznek a nem default-os ügyfelek által kibocsájtott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amikhez egy egyéni számítási módszert rendel az EBH.

¹ Az angol purchased or originated credit impaired (vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett) rövidítése

Azonos kockázati profilú ügyfelek homogén klaszterekbe kerülnek csoportosításra, az értékvesztés kollektív számításakor. A csoportosítás szempontok ügyfélszegmensként változnak, és a következőkre vonatkozhatnak: terméktípus, fedezettípus stb.

Az értékvesztés kitettségenként havonta kerül kiszámításra, a kitettség pénznemében. A várható hitelvesztesség számolásának három fő eleme a (1) kitettség nemteljesítés esetén (EAD), a (2) nemteljesítés valószínűsége (LGD) és a (3) nemteljesítéskori veszteségráta (PD).

A nemteljesítés valószínűsége (PD) az ügyfél bedőlésének valószínűsége a következő 12 hónapos időszakra vagy az egész fennmaradó élettartamra számítva.

A kitettség nemteljesítés esetén (EAD) az ügyfél nemteljesítés esetén az EBH felé fennálló tartozását jelenti, a következő 12 hónapra vagy a fennmaradó élettartamra számítva.

A nemteljesítéskori veszteségráta (LGD) vagyis a bedőlés esetén várható veszteség; mértéke jelentősen függ az ügyfél típusától, a követelés besorolásától, a fedezet típusától stb. Ez az egységnyi kitettségre jutó százalékos veszteség, a default időpillanatában.

Élettartami paraméterek

A nemteljesítés valószínűsége (PD) historikusan megfigyelt értékek alapján kerül kiszámításra, a bekerüléskor. Ezek portfólió szerinti és minősítési sávok tekintetében is ugyanazok.

Az egy éves és az élettartami EAD –ot a fizetési profil határozza meg, ami terméktípusonként változik. Az élettartami EAD visszafizetési ütemtervet vagy másfajta visszafizetési konstrukciót használ (annuitásos, lineáris vagy a futamidő végén egy összegben visszafizetendő).

A le nem hívott ígervényeket a hitel-egyenértékesítési faktorról (CCF) konvertálja, annak érdekében, hogy a valódi kitettséget tükrözze.

Az LGD a futamidő bármely időpillanatában az egész élettartamra becsült értéket mutatja, historikus megfigyelések alapján.

Az ECL számításban használt kockázati paraméterek figyelembe veszik a bekerüléskor rendelkezésre álló információkat a múlt eseményeiről, a jelenlegi körülményekről és a jövőbeli előrejelzésekről. Ha az IFRS9 sztenderd megköveteli, a kollektív/ portfólió szintű értékvesztés számításakor használt kockázati paraméterek eltérhetnek a tőkeegyelelés által követelt kockázati paraméterektől.

Előretekintő információ („forward-looking information-FLI”) beépítése

A felhasznált paraméterek az egy időpillanatra számított kockázati értéket mutatnak, az előre tekintő információ (FLI) beépítésével: ez egy alap („baseline”) előrejelzést és az ehhez tartozó különböző alternatív scenáriókat tartalmazza. A scenáriók a hozzájuk tartozó valószínűségekkel az alapesettől való eltérésként értelmezendők. A bedőlési valószínűségek makro modellek segítségével kerülnek kiigazításra, amely modellek makrogazdasági változókat kötik a kockázati tényezőkhöz. Ugyanezeket a makro modelleket használja az EBH külső és belső stressz teszteléshez. Az előretekintő információ a ráható hitelvesztesség-mérés első három éves periódusában használatos. A fennmaradó élettartamban már az ECL számítás az eddig megfigyelt értékekre támaszkodik, nem alkalmaz többet FLI típusú információkat.

Az ECL az egyes makrogazdasági események bekövetkezési valószínűségével súlyozott. Ilyen tipikus makrogazdasági változók lehetnek a GDP, a munkanélküliségi és az inflációs ráta, termelési index, csakúgy, mint a kamatláb-index. A felhasznált változók függenek az adott piacra vonatkozó megbízható helyi indikátorok elérhetőségétől. Mindazonáltal, a gazdasági fejlődés legfontosabb ilyen célra használt pro-xyja a GDP.

GDP scenárió elemzés

	Szcenário	Súlyozott valószínűség	2018	2019	2020	2021
Hungary	Növekedés	41%	4.7	4.6	3.8	3.8
	Stagnálás	50%	4.1	3.3	2.5	2.5
	Csökkenés	9%	3.0	1.1	0.3	0.3

A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök

Az IFRS9 által megszabott értékvesztési követelmények szerint a pénzügyi eszközök három csoportra („értékelési kosárba”) válnak szét, ez alól kivételt képez a POCI („könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszköz”), ami önálló kategória. Az értékvesztési státuszról függően és a megállapított hitelkockázat alapján, minden eszköz a három értékvesztési kategória egyikébe kerül.

Az értékelési kosarakra épülő megközelítés azt jelenti, hogy amennyiben a pénzügyi eszköz nem vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközként (POCI) van nyilvántartva, vagyis olyan pénzügyi eszközként, amely bekerüléskor értékvesztett, akkor az értékvesztés státuszától és a hitelezési kockázat romlásának értékelésétől függően a pénzügyi eszközt a következő értékelési kosarak egyikébe kell sorolni:

1. értékelési kosár (Stage 1)

Ide tartoznak:

- a) Pénzügyi eszközök bekerüléskor, kivéve:
 - i) POCI eszközök
 - ii) Olyan eszközök, amelyek (mérlegen belüli) bekerülését olyan partner felé vállalt kötelező érvényű hitelnyújtási elkötelezettség váltja ki, amelynél jelentős hitelminőség romlás történt az adott hitelnyújtási elkötelezettség elvállalása (bekerülése) óta, de amely nem vált nemteljesítővé az első ilyen használat időpontjában.
 - b) Olyan pénzügyi eszközök, amelyek megfelelnek az alacsony hitelkockázat feltételeinek;
 - c) Olyan pénzügyi eszközök, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a bekerülés óta, hitelminőségüktől függetlenül
- A 1. értékelési kosárnál a hitelkockázati értékvesztés számítása 12 havi ECL-ként történik.

2. értékelési kosár (Stage 2)

Ide olyan pénzügyi eszközök tartoznak, amelyek hitelkockázata jelentősen romlott, de a beszámolási fordulónapon nem értékvesztettek

A 2. értékelési kosárnál a hitelkockázati értékvesztés számítása élettartami ECL-ként történik.

3. értékelési kosár (Stage 3)

Ide tartoznak az értékvesztett pénzügyi eszközök a beszámolási fordulónapon. Általánosságban, egy pénzügyi eszköz érték akkor értékvesztett, amikor az ügyfél nemteljesítővé válik. A nemteljesítés definícióját az EBA/GL/2016/07 178 cikke és az MNB's 39/2016 –os definíciója szabályozza. A szabályozás kiterjed az ügyfélcsoportokon belül tovagyrűző nemteljesítésre és tisztázza a technikai default fogalmát. Az EBH a nemteljesítést ügyfélszinten vizsgálja, ami azt jelenti, hogy ha az ügyfél csak egyetlen kintlévősége is default-os az összes többi ugyanahhoz az ügyfélhez tartozó követelés is értékvesztettnek számít. Hasonlóképpen, az esetleges felminősítés upgrade az egyes ügyfélhez tartozó teljes kitettségre vonatkozik, nemcsak a felminősített kitettségre.

A 3. értékelési kosárnál (Stage 3) a hitelkockázati értékvesztés számítása élettartami ECL-ként történik.

A POCI eszközök nem részei az értékelési kosarak közötti áthelyezésnek. Az Erste Csoport IFRS számviteli kézikönyve c. dokumentumban továbbiakban foglaltak szerint a POCI eszközre élettartami várható hitelezési veszteséget kell számítani a bekerülésétől a teljes kivételéig, az ügyfél hitelkockázatának a POCI eszköz bekerülését követő megváltozásától függetlenül. Továbbá, a POCI eszköz bekerülésekor várható élettartami hitelezési veszteségeket figyelembe kell venni az eszköz akkori valós értékének kiszámításakor, és nem kell hitelkockázati értékvesztésként nyilvántartani (míg az eredeti várható értékek későbbi változásai csak akkor eredményezik hitelkockázati értékvesztés ki-mutatását, ha a kezdeti dátumhoz képest alacsonyabb várható értékeket eredményeznek, míg azokat, amelyek a bekerülés dátumához képest jobb várható értékeket eredményeznek a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékének növekedéseként kell nyilvántartani.) Ezen okokból a POCI-t önmagában egy „értékelési kosárként” határoztuk meg, mivel a POCI eszközök soha nem viselkednek teljes mértékben úgy, mint a 3. értékelési kosárba tartozó eszközök, sem úgy, mint a 2. vagy 1. értékelési kosárba tartozó eszközök, az ügyfél hitelkockázatának a POCI eszköz bekerülését követő megváltozásától függetlenül.

A pénzügyi eszközök csoportosítása

A Stage 3 vagy POCI minősítésű értékvesztett eszközöket egyénileg vagy kollektívan számolja az EBH. Az egyéni megközelítés a jelentős nemteljesítések esetében alkalmazandó, és a könyv szerinti érték és a várható pénzáramok jelenlegi értékének különbségeként számolódik. A pénzáramokat mindig az effektív kamatláb szerint kerülnek diszkontálásra.

A nemteljesítő ügyfél akkor számít egyénileg jelentősnek vagy szignifikánsnak, ha a mérleg szerinti és a mérlegen kívüli kitettség meghaladja a lényegességi határértéket. („Materiality limit”). A többi esetben, ha nem egyénileg fontos ügyfélről van szó, a szabály szerinti megközelítés alkalmazandó az értékvesztés kiszámításához. Eszerint a megközelítés szerint az értékvesztést a könyv szerinti érték és a nemteljesítéskori veszteség (LGD) szorzataként számoljuk, ahol az LGD olyan tényezőknek a függvénye mint például a defaultban eltöltött idő vagy a behajtási folyamat

Értékvesztés összetétele

millió forintban	2017	2018
Egyedi értékvesztés	5 276	-
Csoportos értékvesztés	33 826	-
Garanciákra képzett céltartalék	22 964	-
Értékvesztés		42 101
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett értékvesztés		2 470
Összesen	62 066	44 571

Átstrukturálás (Forbearance)

Az Erste Hungary az (EU) 2015/227 szabályozással és 39/2016-os MNB rendelettel összhangban a lenti forbearance definíciót használja. Átstrukturálás alatt értjük azt, amikor egy ügyfél ügyleteinek módosítására kerül sor (pénzügyi nehézségek miatt), a szerződéses feltételek módosulnak, melynek eredményeképpen az ügyfél kedvezőbb helyzetbe kerül, mint a szerződésmódosítást megelőzően. Az ügyfél akkor számít pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfélnek, amennyiben az alábbi kritériumok egyike teljesül:

- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelmre van (30 DPD) bármelyik számláján az elmúlt 3 hónapban, vagy
- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelembe kerülne átstrukturálás nélkül,
- az ügyfél nemteljesítő státuszt kapott,
- az ügyfél az átstrukturálás nélkül nemteljesítővé válna,
- a szerződéses módosítás az ügyfélhitel teljes vagy részleges törlesztését (felmondását) vonná maga után a továbbra is fennálló hitelköttség mellett.

A forborne kitettségek hitelszerződés szinten értendők, ami azt jelenti, hogy a forborne-nal kapcsolatos intézkedések (mérések) alkalmazandók lesznek az ügyfél többi kitettségére is amennyiben az bekövetkezik egy hitelkitettségénél. Forbearance intézkedések azon ügyfeleknek adott szerződéses engedmények, akiknek nehézséget okoz, hogy eleget tegyenek pénzügyi kötelezettségeiknek.

Kedvezményes feltételnyújtás alatt a következőket értjük:

- a szerződés módosítása / refinanszírozás nem történt volna meg, ha az ügyfél nem került volna pénzügyi nehézségbe,
- előnyös különbség van az ügyfél módosított és nem módosított szerződése között,
- a módosított / refinanszírozott szerződés kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint a többi hasonló kockázati profilú ügyfél esetében,
- díjak csökkentése.

Az átstrukturálást a bank illetve az ügyfél is kezdeményezhet. Átstrukturálást eredményező módosító szerződéses feltételek az alábbiak lehetnek:

- kamat csökkentése,
- törlesztőrészlet csökkentése,
- végső lejárat hosszabbítása,
- rendelkezésre tartási idő hosszabbítása,
- tartozás elengedése,
- kamat tartozás elengedése.

A forborne kitettségek továbbcsoportosíthatóak teljesítő és nem teljesítő forborne kitettségekre.

Egy forborne kitettség akkor tekinthető teljesítőnek, ha:

- a kitettség nem tartozott a nem teljesítő kategóriába abban az időpontban, amikor az átstrukturálás kérelme jóváhagyásra került,

- az átstrukturálás nem vezetett nem teljesítő kategóriába történő besoroláshoz.

A teljesítő forborne kitettségek akkor kapnak nem teljesítő forborne státuszt, ha:

- a forborne intézkedések meghosszabbításra kerülnek és az ügyfél nem teljesítő forborne státuszban volt,
- az ügyfél 30 napos késedelembe esik a forborne kitettségére és nem teljesítő forborne kitettségben volt,
- az ügyfélre teljesülnek a szabályzatban meghatározott 'default' kritériumok, illetve
- azoknál az ügyfeleknél ahol az átstrukturálási megegyezés nem záródott le 18 hónapon belül az első forborne mérés óta.

A teljesítő forborne kitettség megszüntethető, és a kitettségek kiesnek a forborne státusz alól amennyiben:

- legalább két év telt el attól a naptól, amikor a kitettség teljesítő forborne státusszá minősítették (próbaidő),
- a forborne fizetési ütemezési tervben a törlesztőrészletek 50%-a rendszeresen befizetésre került minimum a próbaidő feléig (retail ügyfelek esetében),
- rendszeres törlesztés történt minimum a próbaidő felénél (vállalati ügyfelek esetében),
- a próbaidő alatt nem esik az ügyfélkitettség 30 napos késedelembe.

A nem teljesítő forborne kitettség megszüntethető és átminősíthető teljesítővé a próbaidő alatt az alábbiak teljesülése esetén:

- egy év eltelt a kitettség nem teljesítő forborne státuszba kerülése óta,
- a forbearance intézkedés nem vezet a kitettség nem teljesítő forborne kitettséggé válásához,
- lakossági ügyfelek esetében: az ügyfél bizonyította, hogy képes betartani az alábbi feltételeket:
 - o az ügyfélnek az elmúlt 6 hónapban nem volt több mint 30 napot meghaladó késedelme illetve nincs lejárt tartozása;
 - o az ügyfél visszafizette a teljes lejárt (illetve leírt) tartozását (amennyiben volt az ügyfélnek);
- vállalati ügyfelek esetében: a pénzügyi elemzés alapján megállapítható, hogy az ügyfél teljesíteni tudja a meghatározott feltételeket, továbbá az ügyfél nem esett 30 napot meghaladó késedelembe a monitoring időszak alatt és nincs lejárt tartozása.

A vállalati szegmensben a forbarance intézkedések megkövetelik a workout osztály bevonását. A forborne intézkedések legnagyobb részét a helyi workout osztály felelőssége meghatározni. A forborne intézkedések minőségi módosító eseménynek minősülnek a SICR koncepciója alapján.

Hitelkockázati kitettség, restrukturált kitettség és értékvesztés bontásban

millió forintban	Hitelek és követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Összesen
2018					
Bruttó kitettség	1 429 070	914 850	177 752	402 747	2 924 408
ebből bruttó forborne kitettség	14 248	1 083	-	42	15 373
Teljesítő kitettség	1 380 372	913 767	177 281	399 797	2 871 206
ebből teljesítő forborne kitettség	5 808	-	-	42	5 850
Értékvesztett teljesítő kitettségek	9 834	148	317	1 100	11 400
ebből értékvesztett teljesítő forborne kitettségek	170	-	-	-	171
Nem teljesítő kitettségek	48 698	1 083	471	2 951	53 202
ebből nem teljesítő forborne kitettségek	8 441	1 083	-	-	9 524
Értékvesztett nem teljesítő kitettségek	31 492	627	592	1 120	33 831
ebből értékvesztett nem teljesítő forborne kitettségek	4 323	627	-	-	4 949

millió forintban	Hitelek és követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Összesen
2017					
Bruttó kitettség	1 250 671	932 370	1 031	299 933	2 484 005
ebből bruttó forborne kitettség	20 808	1 114	-	36	21 959
Teljesítő kitettség	1 185 812	932 370	1 031	297 760	2 417 301
ebből teljesítő forborne kitettség	8 705	1 114	-	36	9 856
Értékvesztett teljesítő kitettségek	19 240	217	-	2 991	22 449
ebből értékvesztett teljesítő forborne kitettségek	621	217	-	-	838
Nem teljesítő kitettségek	64 859	-	-	2 172	66 704
ebből nem teljesítő forborne kitettségek	12 103	-	-	-	12 103
Értékvesztett nem teljesítő kitettségek	38 791	-	-	569	39 361
ebből értékvesztett nem teljesítő forborne kitettségek	4 965	-	-	-	4 965

A restrukturált hitelkitettség típusai

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2018			
Hitelek és követelések	14 248	14 005	243
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 083	1 083	-
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	42	42	-
összesen	15 373	15 130	243

A táblázatban a hitelek és követelések magukba foglalják a vevő és lízingköveteléseket is.

A restrukturált kitettség hitelminőség földrajzi régiók szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	nem lejárt és nem értékvesztett	Lejárt, de nem értékvesztett	Értékvesztett	Fedezet	Értékvesztés
2018						
Ausztria	-	-	-	-	-	-
Közép és Kelet Európa	15 373	5 684	1 948	7 741	7 328	5 120
Magyarország	15 373	5 684	1 948	7 741	7 328	5 120
Egyéb	-	-	-	-	-	-
Összesen	15 373	5 684	1 948	7 741	7 328	5 120

millió forintban	Bruttó forborne kitett-ség	nem lejárt és nem értékvesztett	Lejárt, de nem értékvesztett	Értékvesztett	Fedezet	Értékvesztés
2017						
Ausztria	-	-	-	-	-	-
Közép és Kelet Európa	21 865	11 348	2 370	8 147	13 383	-5 549
Magyarország	21 830	11 332	2 370	8 127	13 365	-5 538
Egyéb	94	65	-	28	52	(20)
Összesen	21 959	11 413	2 370	8 175	13 435	(5 570)

Fedezetek

Hitelezési kockázat mérséklésének kezelése és kimutatása

A Bank a Vállalati Kockázatkezelésen belül alakította ki a fedezetkezelést, illetve vezette be a Group-szintű fedezetkezelési szabályzatot, amely egyebek között meghatározza a hitelfedezetekre vonatkozó csoportszintű egységes értékelési standardokat.

A szabályzat gondoskodik arról, hogy a CRR követelményei teljesüljenek, valamint a hitelezési kockázathoz kapcsolódó, a fedezetként kimutatott eszközökre vonatkozó döntéshozatalt is szabványosítja. A Csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban' átfogó listája tartalmazza. A helyileg elfogadható fedezetet a vonatkozó nemzeti törvényi előírásokkal összhangban az Erste Bank Hungary Zrt. határozza meg (a Helyi fedezeti katalógusban). A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső munkavégzési utasítások szerint történik.

Fedezetértékelés és nettósítás

A Bank arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, azaz olyanokat, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíthetők. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezetül felajánlott biztosítékok fedezeti értékének megállapítása az úgynevezett alapérték (amely megegyezik a piaci értékkel, vagy ingatlanfedezet esetén a hitelbiztosítéki értékkel) és az úgynevezett fedezeti szorzó (értékelési arány) szorzata, amely a különféle fedezettípusok esetén eltérő, és nem tartalmazza a harmadik felek terheléseit és kiigazításait.

A fedezeti érték megállapításához először a tényleges piaci értéket és a hitelbiztosítéki értéket kell meghatározni arra a napra vonatkozóan, amikor a kapcsolódó szerződés létrejött. A fedezetek, amennyiben ez elérhető, a reális piaci áron kell értékelni, ezért az úgynevezett „audit” elvet kell alkalmazni, amely kimondja, hogy egy biztosíték nominális értékét a legkisebb összeget jelölő információ alapján kell megállapítani.

Az ingatlanok és ingóságok értékbecslését minden esetben a Bank által elfogadott, erre szakmai jogosítvánnyal és referenciával rendelkező céggel, szakértővel, a kölcsönfelvétel költségére kell elkészíttetni. A vonatkozó eljárási rendet az értékbecslők alkalmazására vonatkozó szabályozás tartalmazza. Az ingatlanok értékbecslése esetében a mindenkori hatályos Fedezetkezelési Politikával összhangban az EBH felügyeli az értékbecslés költségeinek megfizetését is.

Amikor ingatlanfejlesztéshez kockázatokat vállal a Bank (ide értve az építés / bővítés / korszerűsítés / felújítás/ használatbavételi engedéllyel nem rendelkező új lakás vásárlás esetét is a biztosíték értékelése során a jövőbeni várható hozam vagy a jövőben megváltozó érték nem vehető figyelembe).

Azon esetekben, ahol a fedezet ingatlan fejlesztés, vagy új beruházás tárgyát képezi, a fedezeti érték kiszámításához:

- a fejlesztés tárgyául szolgáló ingatlan jelenkori értékét, amennyiben jelenkori érték a döntéshozatal, illetve a felülvizsgálat idején megállapítható, (kivéve az építési engedélyköteles munkálatok finanszírozását, mely esetén jelenkori érték nem határozható meg) vagy
- a fejlesztés tárgyául szolgáló ingatlanon végzett építési engedély köteles munkálatok esetén az értékbecslésben szereplő értéket lehet figyelembe venni nominális értéként és ezen értékből kell a belső fedezeti értéket kiszámítani.

Az ingatlan építése során (lakó és nem lakóingatlan esetében is) dokumentálni és ellenőrizni kell az építkezés készültségi fokát.

A felépítmény értéke kizárólag abban az esetben vehető figyelembe, ha az rendelkezik jogerős (végleges) használatbavételi engedéllyel / hatósági bizonyítvány a használatbavétel tudomásul vételi eljárásról / használatbavétel tudomásulvételét igazoló hatósági bizonyítvánnyal / határozattal és az ingatlan-nyilvántartás szerint jogilag rendezett.

A befejezett ingatlanról külső értébecslő által értébecslést kell készíttetni, amely meghatározza a kész ingatlan (telek és felépítmény együttesen meghatározható) értékét, a fedezet értékét nyilvántartó rendszerekben kizárólag ez az érték rögzíthető, a befejezett ingatlanról készített aktuális értéket megállapító szakértés esetén záró műszaki szakértés készítése nem szükséges.

A fedezetértékelést végző személy nem vehet részt a kapcsolódó kockázatvállalási döntéshozatalban.

A fedezetek értékének változását a Bank folyamatosan figyeli az ügylet lejáratáig.

A figyelembe vett fedezetek elfogadhatósága és fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők (a szerződések megfelelőek, pl. a jelzálogjogot bejegyezték, a szerződést közjegyző hitelesítette stb.);
- értékük megfelelő, a fedezetértékük karbantartása megfelelő (a piaci értékük megfelelően alátámasztott - pl. független értébecslők állapították meg - és rendszeres monitorozás alá esnek);
- ügyleti szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek köre - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehető - kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok, stb.);
- ingatlanok (csökkent piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

A Bank abban az esetben veszi figyelembe az elfogadott biztosítékokat a hitelezési kockázatot mérséklő eszközként a tőkekövetelmény számításában, amikor a fenti feltételek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően teljesülnek és a fedezetek rendelkezésre állnak.

Hitelkockázat kitettség üzleti szegmens és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség			
			Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet
2018						
Lakosság	974 249	430 341	15 627	390 756	23 957	543 909
Vállalatok	897 211	316 569	65 106	151 779	99 684	580 643
Csoportszintű vállalatok	1 026 279	18 250	18 250	-	-	1 008 029
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	26 668	4 669	-	47	4 622	22 000
Total	2 924 408	769 828	98 983	542 582	128 263	2 154 580
2017						
Lakosság	923 652	398 244	2 795	379 036	16 413	525 408
Vállalatok	679 119	236 820	43 782	118 668	74 371	442 298
Csoportszintű vállalatok	865 408	9 959	6 185	37	3 737	855 448
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	15 826	-	-	-	-	15 826
Összesen	2 484 005	645 024	52 762	497 741	94 521	1 838 981

Hitelkockázat kitettség földrajzi régió és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet	
2018						
Ausztria	-	-	-	-	-	-
Közép és Kelet Európa	2 924 408	769 828	98 983	542 582	128 263	2 154 580
Magyarország	2 924 408	769 828	98 983	542 582	128 263	2 154 580
Egyéb	-	-	-	-	-	-
Összesen	2 924 408	769 828	98 983	542 582	128 263	2 154 580

Hitelkockázat kitettség pénzügyi instrumentum és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével	Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet				
2018									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	14 068	-	-	-	-	14 068	14 068	-	-
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	117 082	-	-	-	-	117 082	-	-	-
Nem kereskedelmi célú FVPL-en értékelt értékpapírok	72 434	33 230	105	32 806	319	39 204	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	146 617	-	-	-	-	146 617	146 617	-	-
AC-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	2 124 858	641 660	41 348	493 680	106 632	1 483 198	2 014 927	62 467	47 464
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	737 531	45	-	45	-	737 486	736 448	-	1 083
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	97 816	4 622	-	-	4 622	93 194	97 809	7	-
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	1 237 191	608 856	41 348	490 953	76 555	628 335	1 131 748	59 536	45 907
Vevőkövetelések	14 171	-	-	-	-	14 171	12 472	1 699	-
Lízingkövetelések	38 149	28 138	-	2 682	25 455	10 012	36 450	1 225	474
Mérlegen kívüli tételek	449 350	94 938	57 530	16 097	21 312	354 412	385 878	14 228	2 949
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	46 295	15 498	3 087	2 957	9 453	30 797	-	-	-
Összesen	2 924 408	769 828	98 983	542 582	128 263	2 154 580	2 561 490	76 695	50 413

millió forintban	Teljes hitel- kockázati ki- tettség	Fedezettség össze- sen	Fedezettség			Kockázati kitétettség csökkentve a fedezet értékével	Nem késedelmes és nem érték- vesztett	Késedel- mes de nem ér- tékvesztet t	Értékvesz- tett kitétt- ség
			Garancia fedezet	Ingatlan fede- zet	Egyéb fede- zet				
2017									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	1 031	-	-	-	-	1 031	1 031	-	-
Hitelintézetekkel szembeni követelések	68 672	3 739	-	-	3 739	64 933	68 657	15	-
Ügyfelekkel szembeni követelések	1 181 997	595 176	21 415	489 244	84 517	586 821	1 051 513	71 412	59 072
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök (HTM)	651 900	-	-	-	-	651 900	651 900	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi eszközök (HFT)	122 622	-	-	-	-	122 622	120 844	-	-
Értékesíthető (AFS) pénzügyi eszközök	136 765	-	-	-	-	136 765	134 606	-	-
Pozitív valós értékű származékos eszközök	21 083	-	-	-	-	21 083	21 083	-	-
Függő kötelezettségek	299 933	46 109	31 347	8 497	6 265	253 824	277 105	20 979	1 849
Összesen	2 484 003	645 024	52 762	497 741	94 521	1 838 979	2 326 739	92 406	60 921

Nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitettség pénzügyi eszközönként és kockázati kategóriánként

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2018					
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesei	14 068	-	-	-	14 068
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	116 828	65	188	-	117 082
Nem kereskedelmi célú FVPL-en értékelte értékpapírok	62 412	7 019	1 048	146	70 625
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelte pénzügyi instrumentumok	146 617	-	-	-	146 617
AC-n értékelte hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	1 715 012	188 096	61 975	923	1 966 005
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	731 963	4 486	-	-	736 448
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	88 041	-	9 768	-	97 809
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	895 009	183 610	52 206	923	1 131 748
Vevőkövetelések	10 327	1 413	732	-	12 472
Lízingkövetelések	30 449	4 916	1 085	-	36 450
Értékesítésre tartott pénzügyi instrumentumok	-	-	-	-	-
Pozitív valós értékű származékos eszközök	-	-	-	-	-
Mérlegen kívüli tételek	381 308	43 403	6 990	473	432 173
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	40 583	4 166	1 074	471	46 295
Összesen	2 477 021	244 911	72 018	1 541	2 795 492

Nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitettség pénzügyi eszközönként fedezettség szerint

millió forintban	Hitelkockázati kitettség						Ebből fedezett					
	Összesen	Ebből 1-30 nap kö- zötti késede- lemben lévő	Ebből 31-60 nap kö- zötti késede- lemben lévő	Ebből 61-90 nap kö- zötti késede- lemben lévő	Ebből 91-180 nap kö- zötti ké- sedele- mben lévő	180 na- pon túli késede- lemben lévő	Összesen	Ebből 1-30 nap közötti késede- lemben lévő	Ebből 31-60 nap közötti késede- lemben lévő	Ebből 61-90 nap közötti késede- lemben lévő	Ebből 91-180 nap közötti ké- sedelem- ben lévő	180 na- pon túli késede- lemben lévő
2018												
Nem kereske- delmi célú valós értéken értékel- t értékpapír	1 809	1 414	173	51	30	140	1 775	1 391	173	51	30	129
Hítelviszonyt megtestesítő ér- tékpapírok amor- tizált bekerülési értéken	59 543	50 614	4 495	1 266	176	2 992	49 149	44 284	3 664	929	17	254
Hitelintézetek- kel szembeni kö- vetelések	7	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Ügyfelekkel szembeni követe- lések	59 536	50 614	4 495	1 266	176	2 984	49 149	44 284	3 664	929	17	254
Lízingkövetelések	1 225	1 137	62	26	-	-	1 224	1 136	62	26	-	-
Vevőkövetelések	1 699	1 633	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mérlegen kívüli tételek	14 228	13 738	361	63	55	11	485	485	-	-	-	-
Összesen	78 504	68 536	5 157	1 406	262	3 143	52 633	47 296	3 899	1 006	48	384

millió forintban	Hitelkockázati kitettség						Ebből fedezett					
	Összesen	Ebből 1-30 nap kö- zötti késede- lemben lévő	Ebből 31-60 nap kö- zötti ké- sedelem- ben lévő	Ebből 61-90 nap kö- zötti ké- sedelem- ben lévő	Ebből 91-180 nap közötti ké- sedelem- ben lévő	180 napon túli késede- lemben lévő	Össze- sen	Ebből 1-30 nap közötti ké- sedelembe- n lévő	Ebből 31-60 nap közötti ké- sedelembe- n lévő	Ebből 61-90 nap közötti ké- sedelem- ben lévő	Ebből 91-180 nap közötti ké- sedelem- ben lévő	180 napon túli kése- delemben lévő
2017												
Hitelintézetekkel szembeni követe- lések	15	2	-	-	-	13	2	2	-	-	-	-
Ügyfelekkel szem- beni követelések	71 412	57 135	5 569	2 221	189	6 298	30 388	26 486	2 751	692	35	423
Mérlegen kívüli té- telek	20 979	20 589	289	36	40	25	-	-	-	-	-	-
Összesen	92 406	77 725	5 858	2 257	229	6 336	30 390	26 488	2 751	692	35	423

A fenti táblázatban a 90 napos késedelemben lévő követelések nem teljesítőként kerülnek besorolásra. "Stage 3" szerinti értékvesztést a 90 napos késedelemben lévő hitekre számolunk el. Ugyanakkor nem kerül értékvesztés elszámolásra az előbb említett hitelekre, amennyiben az megfelelő fedezettséggel rendelkezik.

Ügyfelekkel szembeni követelések

A kölcsönök és előlegek (LTC-loan to customer) kategóriába tartoznak a következő elemek:

- a mérlegen kívüli, eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott kölcsönök
- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és előlegek
- pénzügyi lízing követelések
- kereskedelmi és más követelések

A nemteljesítési ráta (*NPL ratio*) a nemteljesítő LTC kintlévőségek bruttó könyv szerinti értékének és a teljes LTC kintlévőség-állományának a hányadosa. Ezáltal az NPL különbözik az NPE rátától.

A következő oldalakon az ügyfelekkel szembeni követelések az alábbi bontásban szerepelnek:

- üzleti szegmens és kockázati kategória szerint;
- üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban;
- üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban;
- földrajzi régió és IFRS 9 szerinti bontásban;
- üzleti szegmens és devizabontásban.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2018					
Lakosság	468 395	157 176	57 685	44 787	728 044
Vállalatok	522 216	50 042	24 633	3 910	600 801
Csoportszintű vállalatok	2 104	-	-	-	2 104
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	245	-	47	-	292
Összesen	992 960	207 218	82 366	48 698	1 331 241

2017	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
Lakosság	522 974	87 525	14 064	56 825	681 388
Vállalatok	426 477	42 540	17 989	7 987	494 993
Csoportszintű vállalatok	5 615	1	-	-	5 616
összesen	955 067	130 065	32 053	64 812	1 181 997

Ügyfelekkel szembeni követelések és üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Bruttó üg-félhitelek (amortizált bekerülési érték)	Céltartalék	Összesen
2018							
Lakosság	605 346	31 543	24 068	26 036	686 994	41 050	728 044
Vállalatok	578 280	7 269	2 429	12 141	600 119	681	600 801
Csoportszintű vállalatok	2 104	-	-	-	2 104	-	2 104
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	292	-	-	-	292	-	292
Összesen	1 186 023	38 812	26 497	38 177	1 289 509	41 732	1 331 241

A Stage 1 és Stage 2-es hitelek nem értékvesztettek, míg a Stage 3-asok és a POCI értékvesztett hiteleknek minősülnek.

Az NPL lefedettségi ráta a teljes értékvesztés és a nemteljesítő LTC kintlévőség bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A fedezeteket nem veszi figyelembe.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban

millió forintban	Nem teljesítő		Bruttó ügyfélhitel ki-tettség		Érték- vesztett	Nem teljesítő hite- lek fedezettsége		NPL aránya		NPL fe- dezettség	NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	Amorti- zált be- kerülési értéken	Összesen	Amorti- zált be- kerülési értéken		Összesen	Amorti- zált be- kerülési értéken	Összesen	Amorti- zált be- kerülési értéken		Összesen	Amorti- zált be- kerülési értéken
2018												
Lakosság	44 787	44 391	728 044	686 994	36 682	25 184	24 871	6.2%	6.5%	82.6%	56.2%	56.0%
Vállalatok	3 910	3 906	600 801	600 119	4 603	2 377	2 372	0.7%	0.7%	117.9%	60.8%	60.7%
Csoport- szintű vál- latok	-	-	2 104	2 104	-	-	-	0.0%	0.0%			
Eszköz - és forrás menedzs- ment és Vállalati Központ	-	-	292	292	-	-	-	0.0%	0.0%			
Összesen	48 698	48 297	1 331 241	1 289 509	41 285	27 561	27 243	3.7%	3.8%	85.2%	56.6%	56.4%

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmaznak AC-n és FVPL-en értékelt hiteleket.

millió forintban	Nem telje- sítő	Bruttó ügyfélhi- tel kitettség	Értékvesztés	ebből egyedi ér- tékvesztés	ebből cso- portos érték- vesztés	NPL aránya	NPL fede- zettség	NPL fede- zettség	NPL fedezettségi mutató
2017									
Lakosság	56 825	681 388	43 998	34 510	9 488	8.3%	77.4%	34,008	137.3%
Vállalatok	7 987	494 993	14 298	4 346	9 953	1.6%	179.0%	3,746	225.9%
Csoportszintű vállalatok	-	5 616	4	-	4	0.0%	6989.1%	-	6989.1%
Összesen	64 812	1 181 997	58 300	38 856	19 444	5.5%	90.0%	37,754	148.2%

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztés				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
2018											
Lakosság	605 346	31 543	24 068	26 036	3 091	4 773	18 257	10 561	15.13%	75.86%	40.56%
Vállalatok	578 280	7 269	2 429	12 141	1 627	436	2 000	540	6.00%	82.35%	4.45%
Csoportszintű vállalatok	2 104	-	-	-	-	-	-	-			
Eszköz- és forrás menedzsment és Vállalati Központ	292	-	-	-	-	-	-	-			
Összesen	1 186 023	38 812	26 497	38 177	4 718	5 208	20 258	11 101	13.42%	76.45%	29.08%

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmazzák AC-n és FVPL-en értékelt hiteleket.

Az 'NPL arány' mutatószám a nem teljesítő (non-performing) ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének és a teljes ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A főbb különbségek a 'Hitelkitétségek' részekben kerülnek kifejtésre. A nem teljesítő hitelek mögött főleg ingatlanok állnak fedezetként.

Az NPL fedezettségi mutató (a fedezeteket nem tartalmazva) úgy kerül kiszámításra, hogy a teljes értékvesztés elosztásra kerül a nem teljesítő ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékével. A számításnál a fedezet és a nem várt megtérülés (recovery) nem kerül figyelembevételre.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések földrajzi régió és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztés				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
2018											
Kelet és Közép Európa	1 186 023	38 812	26 497	38 177	4 718	5 208	20 258	11 101	13.42%	76.45%	29.08%
Magyarország	1 186 023	38 812	26 497	38 177	4 718	5 208	20 258	11 101	13.42%	76.45%	29.08%
Összesen	1 186 023	38 812	26 497	38 177	4 718	5 208	20 258	11 101	13.42%	76.45%	29.08%

Az IFRS9 értelmében az EBH megkülönböztet szerződéses leírást ("contractual write-off" azaz a defaultos ügyfél adósságának elengedése, feltételek nélkül vagy akár feltételekhez kötötten) és technikai leírást ("technical write-off"). Ez utóbbi annak a felismerése, hogy a követelés várhatóan nem hajtható be így eltávolításra kerül a könyvekből, noha még jogi értelemben él. 2018-ban nem került sor ilyen technikai leírásra. Mindkét write-off típus alapfeltevése, hogy ésszerű behajtási intézkedések és a késői behajtás mind alkalmazásra került, az optimális behajtás érdekében. A fedezettel ellátott követelések leírása a fedezet realizálása előtt nem megengedett, ez alól kivételt képez néhány specifikus körülmény. Egyéb módosító hatások lehetnek még technikai write-offhoz a végrehajtás, a fedezet vagy követelés semmissé nyilvánítása, jogilag kötelező erejű csőd vagy likvidációs eljárás jelenléte vagy a követelési jogok egyéb okból kifolyó elvesztése, eladása.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és devizabontásban

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2018						
Lakosság	3 588	723 510	384	525	38	728 044
Vállalatok	332 414	258 426	920	41	-	600 801
Csoportszintű vállalatok	2 104	-	-	-	-	2 104
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	244	47	-	-	-	292
Összesen	338 350	981 983	10 304	566	38	1 331 241

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Total
2017						
Lakosság	2 238	677 563	627	951	11	681 388
Vállalatok	274 659	203 989	16 302	43	-	494 993
Csoportszintű vállalatok	2 725	2 890	-	-	-	5 616
Összesen	279 622	884 442	16 929	994	11	1 181 997

47.4 Piaci kockázat

A piaci kockázat olyan veszteség kockázata, amely annak a piacnak az áraiban bekövetkezett hátrányos változás miatt merülhet fel, ahonnan a paraméterek származnak.

Ezek a piaci érték változások megjelenhetnek az eredménykimutatásban, az átfogó eredmény kimutatásban vagy a rejtett tartalékokban. Az Erste Hungary-nál a piaci kockázat kamatláb-kockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra oszlik. Ez mind a kereskedési könyvekben, mind a banki könyvekben szereplő pozíciókat érinti. Az árukockázatnak az Erste Hungary esetében nem releváns, mert ilyen pozíciója nincs.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A Bank és leányvállalatai a piaci mozgásokból eredő potenciális veszteségeket az Erste Hungary-re nézve standard VaR modell alkalmazásával állapítják meg. A VAR számításnál a Bank az Erste Group holding szintű módszerét alkalmazza. A számítást a historikus szimuláció módszere alapján végzik egyoldalú 99 százalékos bizonyossági szint mellett, egynapos tartási időszakokkal és kétéves szimulációs időszakokkal. A VaR egy előre meghatározott valószínűségű – ez a bizonyossági szint – maximális várható veszteséget ír le egy pozíció normál piaci körülmények között érvényes tartási időszakán belül.

A statisztikai módszerek hatékonyságának megállapítására folyamatos visszamérést alkalmaz az Erste Hungary. Ezt az eljárást egy-napos késedelemmel folytatja le, hogy figyelhesse, ténylegesen megvalósultak-e a veszteségekre vonatkozó modell-előrejelzések. 99 százalékos bizonyossági szint mellett a tényleges veszteség egyetlen napon statisztikailag csak évente kétszer - háromszor haladhatja meg a VaR-t (vagyis a 250 munkanap 1 százalékán).

Ez mutatja a VaR számítás egyik korlátját: egyrészt, a konfidencia szint 99 százalékra korlátozódik; másrészt, a modell csak azokat a piaci forgatókönyveket veszi figyelembe, amelyek a kétéves szimulációs időszakban megfigyelésre kerültek, és ez alapján számítja ki a Bank aktuális pozícióira vonatkozó VaR-ját. A VaR módszeren kívül eső szélsőséges piaci helyzetek vizsgálatához stressz-tesztet alkalmaz az Erste Hungary. Az ilyen események főként alacsony valószínűségű piaci mozgásokat tartalmaznak.

A stressz tesztek több módszer szerint készülnek el: a „stresszelt” VaR (SVaR) a normál VaR számításból származik. De ahelyett, hogy a modell az ezt megelőző két évre szimulálna, a vizsgálatot sokkal hosszabb időszakon hajtják végre, hogy azonosítsanak egy egyéves időszakot, ami jelenlegi portfólió melletti releváns stressz időszakot testesít meg. A jogi keretrendszernek megfelelően, azt az egyéves időszakot használjuk a 99% konfidencia szintű VaR számításához. Ez lehetővé teszi a Banknak, hogy egyrészt elegendő elérhető saját forrást tartson magasabb piaci volatilitású időszakban is a kereskedési könyv számára, más részt biztosítja az ebből származó eredményhatások beépítését a kereskedési könyvi pozíciók kezelésébe. A Var és a SVaR számítások eredményeit a kereskedési könyvi második pilléres tőkekövetelmények számításánál kerül felhasználásra

A kamatláb kockázat azzal is mérhető, hogy a portfólió értéke mennyire érzékeny a kamatlábváltozásokra. Ezt a módszert a "Bázispont jelenértéke" (röviden PVBP) elemzésnek nevezik.

Minden kamatláb releváns pozíciója meghatározott csoporthoz kerül hozzárendelésre az átárazásig hátralévő futamidejük alapján. A csoportok egyhónapos és 30 éves időtartam között mozognak. Ezt követően a Bank átárazódási eltérési struktúráját (átárazódási gap) pénznemek szerint építi fel. Egyes hasonló jellemzőkkel bíró pénznemeket devizánként rendel össze.

Az egyes csoportok PVBP értéke a csoportban található összes pozíció bázispont-érzékenységeinek összege lesz. Egy adott deviza PVBP kitettségeinek számítása az alábbi módon történik:

$$\text{Max}[\text{pozitív érzékenységek összege}; \text{abs}(\text{negatív érzékenységek összege})].$$

Ez az eredmény nagyon óvatos megközelítést jelent, mert egy hozamgörbe-sokk esetén ez a módszer csak a potenciális veszteségekre koncentrál, és nem számol az olyan csoportok ellensúlyozó hatásával, amelyek a sokk irányával ellentétes irányú pozíciókat tartalmaznak.

Egy limitkeret került bevezetésre a kamatláb kockázat miatti kitettség ellenőrzésére devizacsoportonként és összesített szinten is.

Az egyes devizacsoportok PVBP limitjeit az Erste Group Piaci Kockázat Bizottsága és a Bank ALCO bizottsága egyaránt jóváhagyta. A limitek kihasználtságát a Likviditási és Piaci Kockázatkezelés naponta nyomon követi.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

Az Erste Group csoportszintű szintű módszertana alapján az Erste Hungary a kereskedési könyvi piaci kockázatát különféle limitekkel ellenőrzi. A kereskedési könyv teljes VaR alapú limitét a Risk Appetite Statementben osztják le figyelembe véve a kockázatviselő képességet és az előre jelzett bevételt is.

Minden kereskedési könyvi piaci kockázati tevékenységhez kockázati limitek vannak hozzárendelve, amik statisztikailag konzisztensek a teljes VaR limittel és a Var mellett a limitek második vonalát képezik. A VaR minden nap kiszámításra kerül, amely elérhető mind a kereskedési egységek, mind vezetőség számára.

A banki könyv pozíciók havi szinten kerülnek elemzésre. A teljes VaR meghatározása a kereskedési könyvben alkalmazott módszer-tan szerint történik.

A piaci kockázat elemzése

Az alábbi táblázatok a VaR állapotát mutatják be 99 százalékos konfidencia szinttel, egy napos tartási időszakkal:

millió forintban	Összesen	Kamat	Deviza	Ár
2018 december 31.				
Erste Hungary konszolidált	1 163	1 167	8	10
Banki könyv	1 121	1 121	-	-
Kereskedési könyv	42	45	8	10

2017 december 31	Összesen	Kamat	Deviza	Ár
Erste Hungary konszolidált	571	574	9	4
Banki könyv	504	504	-	-
Kereskedési könyv	68	70	9	4

A banki könyv kamatláb kockázata

A kamatláb-kockázat a piaci kamatlábak mozgása által a pénzügyi instrumentumok valós értékében előidézett kedvezőtlen változás kockázata. Ilyen típusú kockázat akkor merül fel, amikor egyensúlytalanság áll fenn az eszközök és források között (ide értve a mérlegen kívüli tételeket is) azok lejáratára vagy a kamatláb-átárazódások időzítése tekintetében.

A kamatláb-kockázat azonosítása érdekében minden pénzügyi instrumentum, beleértve a mérlegben nem szerepeltetett tranzakciókat is, lejáratú sávokba kerül rendezésre a hátralévő lejárat vagy az átárazódás alapján. Fix lejáratú nem rendelkező (például látra szóló) eszközök statisztikai módszerekkel megállapított modellezett lejáratú kerülnek besorolásra.

A következő táblázatok felsorolják Bankcsoport nyitott kamatláb-kockázati pozícióit abban a négy devizában, amelyekben jelentős kamatláb-kockázat van (HUF, EUR, USD és CHF).

Csak a kereskedési könyvbe nem tartozó nyitott kamatláb-kockázati pozíciók kerülnek bemutatásra. A pozitív értékek eszköz oldali kamatláb kockázatot jeleznek, például eszközök többletét, negatív értékek kötelezettség oldali többletet jeleznek.

Nyitott nem kereskedési könyvi kamatpozíciók

millió forintban	0-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap	1 év felett
2018 december 31				
Átárazódási gap HUF pozíciókban	(513,560)	138,979	13,446	545,816
Átárazódási gap EUR pozíciókban	(106,097)	(28,263)	17,517	11,846
Átárazódási gap USD pozíciókban	(52,384)	19,977	(1,930)	3,312
Átárazódási gap CHF pozíciókban	(2,456)	194	7,483	(756)
2017 december 31				
Átárazódási gap HUF pozíciókban	(388,820)	95,380	74,357	606,877
Átárazódási gap EUR pozíciókban	(36,587)	16,853	2,453	744
Átárazódási gap USD pozíciókban	(16,477)	(2,385)	16,784	(9)
Átárazódási gap CHF pozíciókban	5,478	1,749	7,262	53

Hitelfelár kockázat (credit spread risk)

A hitelfelár kockázata pénzügyi instrumentum értékének negatív irányú változása, amit a kibocsátó hitelképességének piaci megítélésének a változása okoz. A Bank mind a kereskedési, mind a banki könyvben az értékpapír pozícióján keresztül ki van téve hitelfelár kockázatnak.

A kereskedési könyvben az állampapírok credit spread kockázata része a VaR és SVaR által lefedett általános piaci kockázatnak. A vállalati kötvényeket benchmark spread görbékhez vannak hozzárendelve szektortól, minősítéstől és devizanemtől függően a VaR és SVaR által lefedett általános kockázat részeként.

A banki könyvi értékpapírok credit spread kockázatának számszerűsítése historikus szimuláció alapján történik. Az egy éves időtávon maximum (hipotetikus) hitelkockázati tényezőkhöz köthető leértékelődés kerül kiszámolásra. Ez hitelkockázati felár érzékenységeken (CR01) alapul és a felhasznált kockázati tényezők az eszköz swap különbözetek.

Nyitott devizapozícióból adódó kockázat

A Bank számos árfolyamhoz kapcsolódó kockázatnak van kitéve. Ez érinti a nyitott devizapozíciókból eredő és egyéb kockázatot. A nyitott devizapozíciókból eredő kockázat az árfolyammal kapcsolatos kockázat, amely az eszközök és források közötti egyenlőtlenségből vagy devizával kapcsolatos pénzügyi derivatívákból adódik. Az ilyen kockázatok eredhetnek ügyféllel kapcsolatos tranzakciókból vagy saját számlás kereskedésből. Monitorozásuk és kezelésük napi szintű. A Likviditási és Piaci Kockázatkezelés kiszámolja a banki könyvi nyitott devizapozíciót, és naponta zárja a pozíciót a kereskedési könyvvel. A devizakitettség mértékét belső limitek korlátozzák. A belső limiteket az Eszköz-Forrás Bizottság határozza meg.

Az alábbi táblázat az Erste Hungary 2018. december 31-ei legnagyobb nyitott devizapozícióit mutatja és ugyanazon devizákban fennálló nyitott pozícióit 2017. december 31-én.

Nyitott deviza pozíciók

millió forintban	2017	2018
Swiss Franc (CHF)	(819)	168
Euro (EUR)	(6,835)	1,707
Japanese Yen (JPY)	7	11
US Dollar (USD)	178	839
Egyéb	10	43

47.5 Likviditási kockázat

A likviditási kockázatot az Erste Hungary a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által felállított elvek és az Uniós szintű és magyar jogszabályok (CRR és Hpt.) alapján határozza meg. Ennek megfelelően megkülönbözteti a piaci likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a bank nem tud könnyen ellentételezni vagy megszüntetni egy pozíciót piaci áron a piac nem megfelelő mélysége vagy valamely működési zavara miatt, és a finanszírozási likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem képes hatékonyan eleget tenni a várható és váratlan, jelenlegi és jövőbeli cash flow és fedezeti igényeknek anélkül, hogy az érintené akár a napi működést, akár a pénzügyi helyzetet.

A finanszírozási likviditási kockázat tovább osztható csődkockázatra és strukturális likviditási kockázatra. Az előbbi annak rövid távú kockázata, hogy az aktuális vagy jövőbeli fizetési kötelezettségek teljes mértékű, pontos és gazdaságilag igazolt kielégítése nem lehetséges, míg a strukturális likviditási kockázat a bank saját refinanszírozási költségének vagy marzsának változásából eredő veszteségek hosszú távú kockázata.

Likviditási stratégia

2018-ban az ügyfélbetétekre maradtak az Erste Hungary elsődleges finanszírozási forrásai: az ügyfélbetétek volumene 2018 év végére 1730 milliárd forintra emelkedett (2017: 1540 milliárd forint), ami 67%-a a mérlegfőösszegnek. (2017: 69%). Annak következtében, hogy a betét beáramlás nagyjából megegyezett a hitelkiáramlással, a hitel-betét mutató 79%-os szinten maradt. (2017: 79%)

Az Erste Hungary csoport 2018-ban elsősorban az Erste Jelzálogbank Zrt.-n keresztül 72,2 milliárd forint értékben bocsátott ki kölcsönt. (2017: 26,5 milliárd Ft)

Likviditási mutatók

A CRR 2014 év eleji hatálybalépésével új likviditási mutatók kerültek bevezetésre: a likviditásfedezeti ráta (Liquidity Coverage Ratio - LCR) és a nettó stabil finanszírozási mutató (Net Stable Funding Ratio – NSFR). Az LCR jelenti a nagyon likvid eszközök arányát a 30 napos időhorizonton belüli nettó pénz kiáramláshoz képest. A hányados elvárt minimum értéke 100% volt 2018-ban. Az NSFR-re továbbra is csak jelentési kötelezettség van, kötelező minimum elvárás bevezetésére potenciálisan 2019-ben kerülhet sor. Az NSFR mutatja az elérhető stabil finanszírozás arányát az elvárt stabil finanszírozáshoz képest egy 12 hónapos időhorizonton. Az európai szabályozás mellett vannak helyi likviditási mutatók is, amelyeket az Erste Hungary-nak be kell tartania: DMM: Devizafinanszírozás Megfelelőségi Mutató, DEM: Deviza Egyensúlyi Mutató, JMM: Jelzálog-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, Bankközi Finanszírozási Mutató.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A rövid távú fizetéseképtelenségi kockázatot a Bank a túlélési időszak mutató (Survival Period – SPA) számításával követi nyomon. Ez az elemzés meghatározza azt a leghosszabb periódust, amit a bank a likvid eszközeire támaszkodva túl tud élni előre definiált forgatókönyvek mellett, beleértve egy súlyos kombinált piaci és egyedi válságot is. A vizsgált legrosszabb forgatókönyvek egyszerre feltételeznek nagyon korlátozott pénz és tőkepiaci aktivitást és számottevő ügyfélbetét kiáramlást. Ezen felül a szimuláció megnövekedett garancia lehívást, ügyféltípustól függő hitelezést és a kedvezőtlen piaci mozgások miatt a fedezett származékos ügyleteke esetében potenciális fedezet kiáramlást feltételez. A reputációs kockázat megjelenítésére az összes visszahívható kibocsátás esetében a minden egyes forgatókönyvben azt feltételezi, hogy a következő visszahívási dátumnál a tőkeérték minden esetben visszahívásra kerül. 2018-tól az SPA-nek egy frissített változata került bevezetésre. Ez – más fejlesztések mellett – az egyes forgatókönyvektől függően a stressz periódust akár 12 hónapra hosszítja ki.

A legrosszabb forgatókönyv a súlyos kombinált piaci és egyedi válság, aminek a hossza 1-ről 3 hónapra nőtt. A magasabb kiáramlási ráták és az említett meghosszabbított horizont az átlag SPA-t 100-150 millió euróval rontotta, így a módszertan még konzervatívabbá vált. Amiért ez a hatás nem látható az idősorokban az az, hogy a Bank 2017 decemberében SPA javító intézkedéseket hozott, hogy ellensúlyozni tudja a módszertani változások negatív hatásait. Fontos megjegyezni, hogy a legrosszabb forgatókönyv nagyon függ a likviditásnövelő lépések ((Liquidity Enhancement Actions LEA) időzítésétől, ezért a legalacsonyabb SPA értéket nem mindig az időhorizont vége adja.

Emellett a Bank nyomon követi a hagyományos likviditási gapeket is (amelyek a lejárat eltéréseket tartalmazzák). A likvid eszközökön belüli koncentrációs kockázatot a Bank rendszeresen vizsgálja és jelenti a Felügyelet felé. Az Erste Hungary alap transzferár (FTP) rendszere a strukturális likviditási kockázatkezelés hatékony irányítási eszközének bizonyult.

Kockázatenyhítési módszerek és eszközök

Az Erste Hungary meghatározta, folyamatosan felülvizsgálja és tökéletesíti a likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános előírásait (szabványok, limitek és elemzések).

A rövidtávú likviditást a Bank az SPA modellből származó limitek, belső stressz tesztek és belső LCR célok mellett kezeli. A likviditási mutatók rendszeresen bemutatásra kerülnek az Operatív Likviditáskezelési Bizottságnak és az ALCO-nak. A likviditási kockázat kezelésének a másik fontos eszköze az Erste Hungary-n belül az FTP rendszer.

A likviditási kockázat elemzése

Az Erste Hungary a likviditási kockázatot az alábbi módszerekkel elemzi.

Likviditás fedezeti ráta

Az Erste Hungary az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti likviditásfedezeti rátát alkalmazza a belső nyomon követésre és a likviditási pozíció kezelésére is. Annak érdekében, hogy a LCR-t a szabályozói és a belső limitek felett tartsa az Erste Hungary szorosan nyomon követi a rövidtávú likviditás be- és kiáramlásokat, illetve a rendelkezésre álló szabad likviditást.

A következő tábla mutatja az LCR értékét 2018 december 31-re:

Likviditás fedezeti ráta

millió forintban	2017	2018
Rendelkezésre álló szabad likviditás	843 575	856 664
Likviditás kiáramlás	456 458	333 881
Likviditás fedezeti ráta	185%	257%

Likviditási gap

A hosszú távú likviditási pozíciót likviditási gapek alkalmazásával kezeli az Erste Hungary a várható cash flow-k alapján. Ezt a likviditási pozíciót a lényeges volumennel rendelkező valamennyi pénznemre, a normál üzletmenet alapján számítja ki. A belső és a szabályozói likviditási elvárások betartása érdekében a jelenlegi és a várható piaci körülmények is figyelembe vannak véve.

A várható pénzáramok az amortizációs menetredek szerinti szerződéses lejáratok szerint lejáratokba vannak osztva. Azoknál a termékeknél, amelyeknél nincsenek szerződés szerinti lejáratok (mint például a látra szóló betétszámlák) a lejáratokat belső viselkedési modellek alapján határozzuk meg.

A következő tábla mutatja a 2018 és 2017 végén fennálló likviditási gap-eket:

Likviditási gap

	2017				2018			
millió forintban	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	> 5 év	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	> 5 év
Likviditási gap – mérlegtételek	(220 327)	119 026	235 188	(133 887)	(303 613)	(107 213)	591 887	(181 061)
Likviditási gap – mérlegen kívüli tételek	(727)	1 491	3 876	2 581	2 124	(827)	1 695	4 049

Az eszközök forrásokat meghaladó értéke pozitív előjellel szerepel, míg a források eszközöket meghaladó értéke negatív előjellel. A likvid értékpapír portfólió legnagyobb része az eredeti lejáratának megfelelő 1-5 éves tartományban koncentrálódik, miközben bárhol fel lehet használni a rövid lejáratú negatív gap-ek kezelésére.

Likviditási puffer

Erste Hungary rendszeresen nyomonköveti a likviditási puffereinek alakulását, ami magában foglalja a készpénzt, a jegybanki kötelező tartalékráta feletti többletet, a meg nem terhelt jegybankképes eszközöket és más likvid értékpapírokat, beleértve a repók és passzív repók hatását. Ezeket az eszközöket egy válság helyzetben rövidtávon mobilizálni lehet, hogy ellensúlyozzák a potenciális pénzkirámlásokat. A likviditási puffer 2018 és 2017 végi lejárat szerkezetét az alábbi tábla tartalmazza:

A likviditási puffer lejárat szerkezete

millió forintban	< 1 hét	1 hét-1 hó- nap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hó- nap
2018					
Készpénz, az előírásokat megha- ladó tartalék	21 952	-	-	-	-
Egyéb Jegybank által elfogadott eszközök	896 391	(10 970)	(9 037)	(64 576)	(72 676)
Likviditási puffer	918 343	(10 970)	(9 037)	(64 576)	(72 676)
2017					
Készpénz, az előírásokat megha- ladó tartalék	20,292	-	-	-	-
Likvid eszközök	772,148	(103)	(42,943)	(68,486)	(28,186)
Likviditási puffer	792,440	(103)	(42,943)	(68,486)	(28,186)

A fenti számok mutatják a csoport számára potenciálisan folyamatosan elérhető likviditás mennyiségét figyelembe véve az alkalmazandó jegybanki haircutokat is. Egy krízis helyzetben a kedvezőtlen piaci mozgások csökkenthetik ezt a mennyiséget. Ezen hatás figyelembe vételére a Bank további haircutokat alkalmaz. A negatív értékek a likviditási puffer lejárat pozíciói. Az egy hét utáni pozitív értékek a nem azonnal elérhető pufferek.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek szerződés szerinti nem diszkontált értéke 2018. december 31-én és 2017. december 31-én a következő volt:

Pénzügyi kötelezettségek

millió forintban	Könyv sze- rinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	> 5 év
2018 december 31						
Nem származékos kötelezettsé- gek	2 143 278	2 202 051	466 222	547 252	608 504	580 072
Kereskedési célú pénzügyi kö- telezettségek	622	622	622	-	-	-
Eredménykimutatással szem- ben valós értéken értékelt pénzü- gyi kötelezettségek	36 945	38 606	-	19 256	19 350	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettsé- gek	2 105 712	2 162 823	465 601	527 997	589 154	580 072
Bankközi betétek	216 365	241 749	122 307	32 672	56 966	29 804
Ügyfelek által elhelyezett be- tétel	1 730 468	1 733 810	340 605	472 391	469 721	451 092
Kibocsátott értékpapírok	99 237	116 359	131	20 640	53 377	42 212
Egyéb pénzügyi kötelezettsé- gek	2 823	2 823	2 558	49	102	114
Hátrasorolt kötelezettségek	56 819	68 082	-	2244	8987	56 850
Származékos kötelezettségek	18 740	18 740	2 764	10 292	3 160	2 523
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	2 162 018	2 220 791	468 986	557 545	611 665	582 595
Függő kötelezettségek	314,874	314,874	314,874	-	-	-
Pénzügyi garanciák	308	308	308	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	314,566	314,566	314,566	-	-	-

2017 december 31						
Nem származékos kötelezettségek	1 825 748	1 859 310	292 897	360 764	740 694	464 956
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	622	622	622	-	-	-
Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	37 584	40 178	63	812	39 303	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1 787 542	1 818 511	292 212	359 952	701 391	464 956
Bankközi betétek	151 880	162 362	56 955	30 008	45 995	29 405
Ügyfelek által elhelyezett betétek	1 540 898	1 544 754	234 431	324 831	606 567	378 925
Kibocsátott értékpapírok	44 083	47 415	827	2 994	40 182	3 412
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	50 681	63 980	-	2 119	8 647	53 214
Származékos kötelezettségek	15 162	15 162	3 327	6 833	3 319	1 682
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	1 840 910	1 874 472	296 224	367 597	744 013	466 638
Függő kötelezettségek	299,932	299,932	299,932	-	-	-
Pénzügyi garanciák	31,710	31,710	31,710	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	268,222	268,222	268,222	-	-	-

2018 végén a nem-derivatív kötelezettségek deviza szerinti összetételében 75,84% HUF, 19,84% EUR, 3,60% USD és 0,72% más deviza. (2017: 72:30% HUF, 21,07% EUR, 5,54% USD, 1,09% más deviza)

2018 december 31-én a látra szóló ügyfélbetét állománya 1 368 milliárd forint volt. (2017: 1 280 milliárd forint).

Ügyfélszegmens szerint az ügyfélbetétek 57%-a magánszemély, 15% nagyvállalat, 27% KKV, 2% közszféra. (2017: 63% magánszemély, 18% nagyvállalat 14% KKV, 5% közszféra.)

47.6 Működési kockázat

Meghatározás és áttekintés

A vonatkozó szabályozással (az Európai Parlament és Tanács 2013. június 26-án elfogadott 575/2013. sz. EU rendelete a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások új prudenciális követelményeire vonatkozóan, valamint az Európai Parlament és Tanács 2013. június 26-án elfogadott 2013/36/EU rendelete a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről) összhangban az Erste Hungary a működési kockázatot úgy határozza meg, mint „belső folyamatok nem megfelelő működéséből, emberi- vagy rendszerhibákból, vagy jogi kockázatokkal járó külső eseményekből eredő veszteség kockázata. A működési kockázat megállapítására kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaz az Erste Hungary. A nemzetközi gyakorlat szerint a működési kockázat kezelésének felelőssége a középvezetésre hárul.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A kvantitatív mérési módszerek a belső veszteséggel kapcsolatos tapasztalatok adatain alapulnak, amely ennek megfelelően az Erste Group standard módszertana szerint kerül gyűjtésre és rögzítésre a központi rendszerbe. A korábban elő nem fordult, ám lehetséges veszteségek számba vétele forgatókönyvek felállításával és külső adatok felhasználásával történik.

Az Erste Hungary szabályozói jóváhagyást kapott az AMA megközelítésre 2009-ben. Az AMA a működési kockázat mérésének fejlett módja. Az AMA szerint a tőkekövetelmény belső VaR modell alkalmazásával kerül kiszámításra, amely során figyelembe kell venni a belső adatokat, külső adatokat, forgatókönyv-elemzéseket, üzleti környezetet és a belső kockázatalellenőrzési tényezőket. A működési kockázat tőkeigényének számítása központilag történik; az Erste Group csoportszinten számítja a tőkekövetelményt, amelyet a leányvállalataira allokál.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

A kvantitatív módszereken túl, olyan kvalitatív módszereket is alkalmaz az Erste Hungary a működési kockázat meghatározására, mint pl. a kockázatfelmérések (Kockázatellenőrzés és Önértékelés). Az ilyen, szakértők által végzett felmérések kockázatellenőrzési eredményeit és javaslatait a középvezetők rendelkezésére bocsátják, amely segíti őket a működési kockázatok csökkentésében. Az Erste Hungary bizonyos kulcsfontosságú mutatókat időszakosan áttekint, hogy az esetlegesen veszteségekhez vezető kockázati potenciál-változásokat időben észlelje.

Az Erste Hungary az Erste Group biztosítási programjának része, amely 2004. évi bevezetése óta csökkenti az Erste Hungary hagyományos vagyont biztosítási igényeinek kielégítésével járó költségeket, módot adva arra, hogy további biztosítást kössön a korábban nem biztosított bank-specifikus kockázatokra. Ez a megoldás egy a külső piacokon is jelen lévő, erre a célra fenntartott viszontbiztosító vállalkozás segítségével osztja el a veszteségeket az Erste Group cégei között.

Az alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek a fent bemutatott kockázatmérséklési intézkedésekkel együttesen alkotják az Erste Hungary működési kockázati keretét. A működési kockázatról különféle jelentéseken keresztül időszakos információt biztosítanak a Vezetőség és az Igazgatóság felé, ide értve a negyedéves felsővezetőségi jelentést, amely tartalmazza a friss veszteségeket, a veszteségek pontosítását, a kockázatelemzésekkel nyert kvalitatív információt és a kulcsfontosságú kockázati mutatókat, valamint az Erste Hungary-re vonatkozó működési VaR-t.

A Működési Kockázatkezelési Bizottság, amely a működési kockázati kitettség enyhítéséért felelős, negyedévente ül össze. A bizottság célja minden működési kockázatkezeléssel kapcsolatos téma megvitatása. A bizottság tagjai a Bank kulcsfontosságú döntéshozói közül kerülnek ki.

48) A pénzügyi és nem pénzügyi instrumentumok valós értéke

Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

A valós érték mérése az Erste Hungary-nél elsősorban külső adatforrásokon alapul. Azok a pénzügyi eszközök, amelyeknek az értékét árjegyzésből határozza meg jellemzően jegyzett értékpapírok és származtatott eszközök, illetve likvid OTC kötvények.

Az értékelési modellek és paraméterek leírása

Az Erste Hungary olyan értékelő modelleket használ, amelyek belső tesztelésen estek át, az értékeléshez használt paraméterek (mint például kamatláb, árfolyam, volatilitás, hitelfelár) pedig független árforrásból származik.

Hitelek. Az IFRS 9 szabályozás gyökeresen megváltoztatta a hitelek számviteli klasszifikációját. Az SPPI (solely payments of principal and interest) tesztnek meg nem felelő hiteleket valós értéken kell értékelni. A hitelek valósértékének meghatározásához használt módszertan az egyszerű jelenérték számítás, ahol a várható pénzáramok egy olyan kamattal vannak diszkontálva, ami annak érdekében, hogy konzisztens legyen a valós értékelés definíciójával tartalmazza a nem piaci kockázatokért felszámolt kamatprémiumot is. A hitelkockázatot a szerződéses pénzáramok korrekciója veszi figyelembe, ami tartalmazza az ügyfél várható csődvalószínűségét és az ehhez kapcsolódó veszteséget is. Ezeket a korrigált pénzáramok egy olyan effektív diszkontrátával vannak értékelve, amely már tartalmazza a többi kockázati és költség komponensét.

Értékpapírok. Egyszerű (fix és változó kamatozású) értékpapírok árazása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, a diszkontgörbe megfelel az adott devizanemnek és elvárt felárnak. A felár korrekciót általában a kibocsátó felára határozza meg. Ha nincs az adott kibocsátóra elérhető görbe, akkor a felárat valamilyen proxy eszközökből származtatható, figyelembe véve az eszköz profiljának a különbségét. Ha nincs elérhető közeli proxy, akkor a felár korrekció más információ alapján kerül becslésre beleértve a belső minősítést és csőd-kockázat becslésen alapuló hitelfelárat, illetve szakértői becslést. Bonyolultabb értékpapírok esetében (pl.: opciós tulajdonságokkal rendelkező papírok, mint a visszahívható papírok kamatküszöbök, indexhez kötött stb.) a valós értéket a diszkontált pénzáram modellek és kifinomultabb modellezési technikák, beleértve az OTC derivatívák értékeléséhez használt modellek kombinálásával lehet meghatározni.

A nem kereskedési könyvi részvényeknél amennyiben van aktív piacon jegyzett ár, a valós értéket a jegyzett ár határozza meg. Más nem-kereskedési könyvi részvény befektetéseknél a valós értéket sztenderd értékelési modellek határozzák meg, amelyek közvetlenül nem megfigyelhető paramétereket is tartalmaznak.

Az eredmény kimutatásban közvetlenül megjelenő valóban értékelt kötelezettsége az Erste Hungary-nak csak az Erste Jelzálogbank jelzálogkötvényei között van. Ezeknek az eszközöknek a valódi érték meghatározásánál az alapot a kapcsolódó, azonos lejáratú államkötvény jegyzett ára és a jelzálogkötvényeknek az állampapírok feletti hozama jelenti.

OTC származtatott pénzügyi eszközök. A likvid piacokon kereskedett származtatott eszközök (pl.: kamatcsere ügyletek, opciók, deviza forwardok és opciók) értékelése sztenderd modellekkel történik. A modellek kalibrálása piaci árjegyzésekből történik (beleértve az implikált volatilitásokat is.) Azokra az eszközökre, amelyeknél a piac kevésbé likvid, az adatok ritkább tranzakciókból származnak, vagy extrapolációs technikák kerülnek alkalmazásra.

Az OTC derivatívákra a partnerkockázatra hitelértékelési kiigazítás (credit valuation adjustment CVA) és a saját csődkockázatra kötelezettségértékelési kiigazítás (debit valuation adjustment DVA) kerül alkalmazásra. A CVA esetében a kiigazítás alapja a minden derivatívának a várható pozitív értéke, illetve a partner hitelminősége. A DVA alapja a várható negatív érték és az Erste Hungary hitelminősége. Az Erste csoport egy olyan megközelítést vezetett be, amelyikben a várható kitétségek modellezése opciós replikációs stratégián alapul. Azoknál a termékeknél, ahol az opciós replikáció nem alkalmazható, a kitétség Monte-Carlo szimulációs technikával kerül meghatározásra. A leginkább releváns termékekre és portfóliókra ez a két technika kerül alkalmazásra. A többi termék esetében a módszertan a piac értéke és egy add-on összegéből áll elő. Azoknál a partnereknél, amelyeket nem kereskednek aktív piacon, a csődvalószínűségek (PD) megállapítása belső PD-kból történik, a Közép Európai piacon jelenlévő likvid cégek csoportjából. A piaci alapú értékelések ezt alkalmazzák. Az Erste csoport csődvalószínűségének értéke az Erste csoport kibocsátásainak visszavásárlási szintjéből származik. Azokkal a partnerekkel, akikkel CSA szerződés van érvényben nincs CVA feltéve, hogy a küszöbérték immateriális.

A fent leírt módszertan alapján a felhalmozott CVA korrekció 354 millió forint volt (155 millió forint 2017-ben) és a teljes DVA korrekció 55 millió forint (31 millió forint 2017-ben).

Validáció és kontroll

A pénzügyi eszközök valódi érték számításához kapcsolódó felelősség független a kereskedési egységektől.

Valós érték hierarchia

A valóban értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek az IFRS valódi értéke hierarchiában három szintre vannak sorolva.

A valódi érték hierarchia 1. szintje

A pénzügyi eszközök valódi értéke az 1. szintre van besorolva, amennyiben azt aktív piacon azonos pénzügyi eszköz jegyzett követelés vagy kötelezettség árából van meghatározva. Pontosabban az értékelt valódi érték megfelel az 1. szintnek, ha folyamatosan megfelelő gyakoriságú, volumenű és konzisztens árazású tranzakciók történnek.

Ez magában foglalja a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteket, (futures ügyleteket, opciókat), részvényeket, államkötvényeket és minden más kötvényt és alapot, amit magas likviditású aktív piacon kereskednek.

A valódi érték hierarchia 2. szintje

Abban az esetben, ha az értékelés piaci jegyzésen alapul, de a korlátozott likviditás miatt (a rendelkezésre álló likviditási mutatók alapján) a piac nem minősül aktívnak, az eszköz a második szintre van sorolva. Ha nincs elérhető piaci ár, a valódi értékelés piaci jegyzéseket használó értékelő modelleken alapul. Ha az értékelő modell minden jelentős bemeneti paramétere megfigyelhető piaci adaton alapul, akkor az eszköz a valódi érték hierarchia 2. szintjéhez tartozik. A 2. szintű értékeléshez a hozamgörbék, hitelfelárák és implikált volatilitások a használt megfigyelhető piaci paraméterek.

Ebbe a kategóriába tartoznak az OTC derivatívák, kevésbé likvid részvények, kötvények és alapok.

A valós érték hierarchia 3. szintje

Néhány esetben a valós érték sem megfelelő gyakoriságú jegyzett piaci árból sem olyan értékelő modellekből nem határozható meg, amelyek kizárólag piacon megfigyelhető árakon alapulnak. Ezekben az esetekben azokat egyedi értékelő paramétereket, amelyek nem megfigyelhetők a piacon, megfelelő piaci feltételezések alapján becsültek. Ha bármilyen nem megfigyelhető bemeneti paraméter az értékelési modell szempontjából szignifikáns, vagy a piaci árjegyzés ritkán van felülvizsgálva az eszköz a valós értékelési hierarchiában 3. szintűnek minősül. a 3. szintű értékeléseknél a megfigyelhető paramétereken túl tipikusan a historikus PD-k és LGD-ken alapuló hitelkockázati felárak tekinthetők meg nem figyelhető paramétereknek. Ide sorolhatóak a kereskedett értékpapírok, részvények az IFRS 9 alatti valósan értékelt hitelportfólió és a jelzálog kötvények.

Az alábbi táblázat a valós értéken értékelt instrumentumok értékét mutatja be az értékelési módszerük valós érték hierarchia besorolása alapján:

Valós értéken értékelt instrumentumok valós érték hierarchia szint alapján

millió forintban	2017.12.31				2018.12.31			
	1. szint	2. szint	3. szint	Összesen	1. szint	2. szint	3. szint	Összesen
Eszközök								
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	15 026	128 507	171	143 705	5 755	113 056	1 834	120 645
Származékos pénzügyi eszközök	128	20 955	-	21 083	53	24 203	1 727	25 982
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	14 898	107 553	171	122 622	5 702	88 853	107	94 663
Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	-	-	-	-	30 702	-	-	30 702
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	x	x	x	x	-	-	42 870	42 870
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	x	x	x	x	-	-	1 138	1 138
Hitelek és előlegek	x	x	x	x	-	-	41 732	41 732
Értékesíthető pénzügyi eszközök	114 899	8 024	13 843	136 765	x	x	x	x
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	1 331	1 331	x	x	x	x
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	114 899	8 024	12 512	135 434	x	x	x	x
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	x	x	x	115 284	32 881	1 483	149 648
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	x	x	x	x	-	-	1 483	1 483
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	x	x	x	115 284	32 881	-	148 165
Eszközök összesen	129 925	136 531	14 014	280 470	151 741	145 937	46 187	343 865
Kötelezettségek								
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	253	14 909	-	15 162	676	17 805	881	19 362
Származékos pénzügyi kötelezettségek	183	14 909	-	15 092	54	17 805	881	18 740
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	70	-	-	70	622	-	-	622
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	37 584	-	37 584	0	18 299	18 646	36 945
Kibocsátott értékpapírok	-	37 584	-	37 584	0	18 299	18 646	36 945
Kötelezettségek összesen	253	52 493	-	52 746	676	36 104	19 527	56 307

A pozícióknak a megfelelő szintekre történő besorolása a riportálási periódus végén történik.

A 3. szintre sorolt pénzügyi eszközök értékelési folyamata

Egy 3. szintű pénzügyi eszköz értékelése egy vagy több olyan szignifikáns bemeneti paramétert tartalmaz, ami közvetlenül nem figyelhető meg a piacon, ezért kiegészítő áellenőrző lépéseket kell tenni. Ebbe egyebek mellett beletartozik a releváns historikus adatok felülvizsgálata, és hasonló tranzakciókhoz viszonyítás. Ez szakértői becsléseket is tartalmaz.

Az alábbi tábla mutatja a 3. szinten belüli mozgásokat:

millió forintban		Eredményben elszámolt nyereség/vesztés	Átfogó jövedelemben ki-mutatott nyereség/vesztés	Vásárlás	Eladás	Rendezés	3. szintbe átsorolás	Átsorolás 3. szintből	Árfolyam hatás	
	2018.01.01									2018.12.31
Assets										
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	171	-	-	107	-171	-	1 727	-	-	1 834
Származékos pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	1 727	-	-	1 727
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	171	-	-	107	-171	-	-	-	-	107
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	49 644	2 519	-	556	-	(9 848)	-	-	-	42 870
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	970	169	-	-	-	-	-	-	-	1 138
Hitelek és előlegek	48 674	2 350	-	556	-	(9 848)	-	-	-	41 732
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	12 873	-	263	-	-	-	-	(11 684)	31	1 483
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 189	-	263	-	-	-	-	-	31	1 483
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	11 684	-	-	-	-	-	-	(11 684)	-	-
Hitelek és előlegek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eszközök összesen	62 687	2 519	263	663	-171	(9 848)	1 727	(11 684)	31	46 187
Kötelezettségek										
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-	881	-	-	881
Származékos pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-	881	-	-	881
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-	18 646	-	-	18 646
Kibocsátott értékpapírok	-	-	-	-	-	-	18 646	-	-	18 646
Kötelezettségek összesen	-	-	-	-	-	-	19 527	-	-	19 527

millió forintban	2017.01.01	Vásárlás	Eladás/ rende- zés	Átfogó jövede- lemben kimuta- tott nyere- ség/veszteség	Eredményben el- számolt nyere- ség/veszteség	3. szintbe átsoro- lás	Átsoro- lás 3. szintből	Árfo- lyam ha- tás	2017.12.31
Kereskedési célú pénz- ügyi eszközök	1 620	171	-	-	(68)	-	(1 531)	(21)	171
Származékos pénzügyi eszközök & Fedezeti kapcsolatba bevont szár- mazékos pénzügyi esz- közök	1 620	-	-	-	(68)	-	(1 531)	(21)	-
Értékesíthető pénzügyi eszközök	2 041	-	(4 847)	(19)	3 769	12 981	-	(83)	13 842
Kereskedési célú pénz- ügyi kötelezettségek	-	-	-	-	(5)	-	5	-	-
Kereskedési tevékeny- ségből származó pénz- ügyi kötelezettségek	12 232	-	-	-	-	-	(12 232)	-	-

A 3. szinten belüli pénzügyi eszközök a következő kategóriákba sorolhatóak:

Származtatott eszközök piaci értéke, ahol a hitelértékelési kiigazításnak (CVA) van materiális hatása, ami meg nem figyelhető paramétereken alapul (a PD-k és LGDk belső becslésén)

Illikvid kötvények, részvények és alapok, amelyeket nem jegyeznek aktív piacon, ahol vagy értékelő modelletek kell használni nem megfigyelhető változókkal (pl.: hitelfelárak) vagy olyan bróker jegyzéseket, amelyek nem sorolhatóak az 1. vagy 2. szintre
Hitelek, amelyek nem felelnek meg a szerződésszerinti pénzáram feltételnek.

A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat

Abban az esetben, ha a pénzügyi eszköz valós értékének a mérése nem piacon megfigyelhető bemeneti paraméterekből történik, akkor ezeket a paramétereket alternatív paraméterekkel is meg lehet állapítani. A mérleg elkészítéséhez olyan paraméterek használatára került sor, amelyek a riport készítés idején aktuális piaci helyzetet tükrözik.

A 3. szintű méréseknél használt meg nem figyelhető értékelési paraméterek terjedelme

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték millió forint- ban	Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti para- méterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (sú- lyozott átlag)
2018					
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Forward-ok, swap-ok, op- ciók	1 727	Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított le- hetséges jövőbeli kitettség alap- ján	PD LGD	2,6%-3,8% 60%
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi esz- közök	Fix és változó kamato- zású kötvények	-	Diszkontált cash flow	Credit Spread	na
	Hitelek	41 732	Diszkontált cash flow	PD LGD	0.26%-100% (5.45%) 7.39%-94% (11%)

Termékenkénti érzékenység vizsgálat lehetséges alternatívák használatával

millió forintban	2018	
	Valós érték változás	
	Pozitív	Negatív
Származékos ügyletek	42	(46)
Eredménykimutatás	42	(46)
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	508	(381)
Eredménykimutatás	508	(381)
Tulajdonviszonyt megtestesítő instrumentumok	258	(258)
Eredménykimutatás	114	(114)
Egyéb átfogó jövedelem	144	(144)
Hitelek és követelések	848	(6,176)
Eredménykimutatás	848	(6,176)
Összesen	1,656	(6,861)
Eredménykimutatás	1,512	(6,718)
Egyéb átfogó jövedelem	144	(144)

A fenti hatások mérésénél a legfontosabb a PD-k és LGD-k változása (a származtatott ügyletek CVA-jához). A PD és LGD növekedése (csökkenése) csökkenti (növeli) a vonatkozó valós értékeket. Pozitív korrelációs hatások a PD-k és LGD-k között nem kerültek figyelembe vételre az érzékenység vizsgálat során. Nem kereskedési könyvi részvényeknél a tőkeköltség számításánál használt bemeneti paraméterek önmagában vett növelése (csökkentése) alacsonyabb (magasabb) valós értéket eredményez.

Az érzékenység vizsgálatok során a meg nem figyelhető bemeneti paramétereknek a következő lehetséges tartományát vizsgáljuk:

- értékpapíroknál a hitelfelárak esetében +100 bázispont és -75 bázispont
- részvényhez kapcsolódó eszközöknél az ár tartománya -10% és + 5%
- nem jegyzett részvélynél az ár tartománya -10% és 10%
- a származtatott eszközök CVA-jánál a PD felminősítés/leminősítés egy besorolással, illetve az LGD változása -5% és +10%
- hiteleknél a PD felminősítés/leminősítés 1%, az LGD -5% és +10% a hitelfelár +100bázispont és -75 bázispont

Nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értéke:

2018	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, 1. szint	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, 2. szint	Nem megfigyelhető alapadatok alkalmazó modell, 3. szint
millió forintban					
ESZKÖZÖK	2 086 890	2 091 917	716 138	76 393	1 299 385
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	55 819	55 819	55 819	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok hitelintézetekkel szemben	39 467	39 748	-	33 101	6 648
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ügyfelekkel szemben	697 317	704 069	660 319	43 293	457
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	97 777	98 748	-	-	98 748
Ügyfelekkel szembeni hitelek és előlegek	1 196 510	1 193 532	-	-	1 193 532
KÖTELEZETTSÉGEK	2 102 889	2 092 721	-	83 092	2 009 628
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	216 365	218 289	-	-	218 289
Ügyfelek által elhelyezett betétek	1 730 468	1 720 182	-	-	1 720 182
Kibocsátott értékpapírok	103 544	103 925	-	83 092	20 832
Hátrasorolt kötelezettségek	52 512	50 325	-	-	50 325
2017					
millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, 1. szint	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, 2. szint	Nem megfigyelhető alapadatok alkalmazó modell, 3. szint
ESZKÖZÖK	1 865 592	1 917 702	646 894	46 677	1 224 131
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	21 324	21 324	21 324	-	-
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	68 672	68 961	-	-	68 961
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	1 123 697	1 150 654	-	-	1 150 654
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	651 900	676 764	625 571	46 677	4 516
FORRÁSOK	1 838 208	1 837 056	-	41 858	1 795 198
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	202 560	198 730	-	-	198 730
Ügyfelek által elhelyezett betétek	1 540 898	1 541 759	-	-	1 541 759
Kibocsátott értékpapírok	44 083	45 900	-	40 595	5 305
Hátrasorolt kötelezettségek	50 666	50 666	-	1 263	49 403

Az ügyfelekkel és pénzügyi intézményekkel szembeni hitelek és követelések valós értéknek számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik figyelembe véve a kamat és hitelfelár hatásokat is. A kamat hatás a piaci kamatok mozgásán alapul, míg a hitelfelárak változásának az alapja belső kockázati számításoknál használt PD-k és LGD-k. A valós érték számításoknál a hitelek és követelések az értékelési mód, a hitelminősítés, lejárat és ország szerint homogén csoportokba lettek osztva.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott értékpapírok valós értéke vagy közvetlen piaci jegyzésekből származnak vagy megfigyelhető bemeneti paraméterek (pl. hozamgörbe) alapján határozhatóak meg.

A betétek és más kötelezettségek valós értékének becslése figyelembe veszi a jelenlegi kamatkörnyezetet és a saját hitelfelárat. Ezek a pozíciók a 3. szinthez vannak sorolva. Szerződéses lejárat nélküli kötelezettségek (pl.: látra szóló betétek esetében a névérték képezi a valós érték minimumát.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt kibocsátott kötvények és alárendelt kötelezettségek valós értéke – amennyiben elérhetőek – vagy piaci áron, vagy megfigyelhető piaci paramétereken alapul. Azoknál a kibocsátott kötvényeknél, amelyeknél nem érhetőek el piaci árjegyzések, a valós értéke számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásából származnak. Az Erste Hungary saját hitelkockázatára vonatkozó felár korrekciónak az alapja a saját kibocsátások visszavásárlási szintje.

Nem pénzügyi eszközök valós értéke

2018						
millió forintban	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, 1. szint	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, 2. szint	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, 3. szint
Eszközök, amelyek valós értéke a Kiegészítő mellékletben szerepel		10 838	10 838	-	-	10 838
Befektetési célú ingatlanok		10 838	10 838	-	-	10 838
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutásban kerül bemutatásra		7 802	7 802	-	-	7 802
Értékesítésre tartott eszközök (IFRS 5)	32	1405	1405	-	-	1405
Visszavett eszközök (IAS 2)	33	6 397	6 397	-	-	6 397

2017						
millió forintban	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, 1. szint	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, 2. szint	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, 3. szint
Eszközök, amelyek valós értéke a Kiegészítő mellékletben szerepel		10 347	10 347	-	-	10 347
Befektetési célú ingatlanok		10 347	10 347	-	-	10 347
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutásban kerül bemutatásra		8 114	8 114	-	1	8 113
Értékesítésre tartott eszközök (IFRS 5)	32	1	1	-	1	-
Visszavett eszközök (IAS 2)	33	8 113	8 113	-	-	8 113

49) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak

Az alábbi táblázat a könyvvizsgáló, s PwC által a 2017-es és 2018-as pénzügyi évben felszámított alapvető könyvvizsgálati díjakat és egyéb tanácsadói díjakat mutatja be:

millió forintban	2017	2018
	204	186

A teljes 2017-ben felmerült egyenleg 183 millió forint audit díjból és 21 millió Ft egyéb, vélemény kiadását magában foglaló szolgáltatásból tevődik össze (bruttó összegek, az áfát tartalmazzák).

A teljes 2018-ban felmerült egyenleg 176 millió forint audit díjból és 10 millió Ft egyéb, vélemény kiadását magában foglaló szolgáltatásból tevődik össze (bruttó összegek, az áfát tartalmazzák).

Az egyéb szolgáltatások az átvétel előtti jelzáloghitel-vizsgálatból és az IFRS áttéréshez kapcsolódó szolgáltatásokból állnak. Törvényi előírás alapján szükséges a jelzálogbanknak (ez esetben leányvállalat) átadott jelzáloghitelek könyvvizsgálói vizsgálata, amit garanciát nyújt az átvett hitelállomány minőségére.

50) Függő kötelezettségek

A pénzügyi ügyféligények kielégítése érdekében az Erste Hungary különféle visszavonhatatlan és függő kötelezettségeket vállal. Ezek közé pénzügyi garanciák, akkreditívek és egyéb le nem hívott hitelezési kötelezettségek tartoznak. Bár az ilyen kötelezettségeket nem lehet feltüntetni a mérlegben, ezek hitelezési kockázattal járnak, és ezért a Bank általános kockázatának ré-szét képezik.

millió forintban	2017	2018
Visszavonhatatlan függő kötelezettségek	299,933	314,874
Garanciák	31,710	308
Visszavonhatatlan hitelkeretek	265,686	268,271
	2,536	46,295
Import akkreditívek		
Visszavonható függő kötelezettségek	98,188	134,476
Visszavonható hitelkeretek	98,188	134,476
Egyéb függő kötelezettségek	3,800	3,688
Peres eljárások	2,409	1,506
Egyéb	1,391	2,182
Összesen	401,920	453,038

Kapcsolódó céltartalékokat lásd a 37. megjegyzésben a 71-72. oldalon

Peres eljárások

Az Erste Hungary érintett jogvitákban, amelyek legtöbbje szokásos banki tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Bank pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére.

Ezek az eljárások nagymértékben a fogyasztókkal kötött szerződések záradékainak érvényességével kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak. A fogyasztók a bankokkal szemben – beleértve a Bankot is – a devizahitelekkel kapcsolatban pert indítottak, a szerződések érvénytelenségére vonatkozóan. Ezen peres eljárások a 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályok értelmében felfüggesztésre kerültek, amíg az ügyfelekkel való elszámolások befejeződnek. Mivel ebben az időszakban további keresetek nem nyújthatók be a felfüggesztésre került ügyekben, a Bank alperesi pozícióban marad. Az elszámolástól függetlenül a fogyasztók további peres eljárásokat kezdeményeznek. Mindezen bizonytalanságok megnehezítik az esetleges hatások számszerűsítését.

Tovább növelte az ügyek kimenetelének bizonytalanságát, hogy a magyar bíróságok az Európai Bíróság 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos előzetes döntését is figyelembe veszik számos eljárásnál (4 ügy a Bankkal, 4 egyéb magyar bankokkal szemben). Az Európai Bíróság elé terjesztett kérdések a deviza hitelszerződések 2014-es fogyasztói hitel törvénynek és a 93/13/EEC Council Directive fogyasztókat védő rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálják. Ezen függőben lévő ügyek eredményeképp számos más folyamatban lévő ügyet felfüggesztettek amíg az Európai Bíróság meghozza az előzetes döntést. Továbbá abban az esetben, ha az Európai Bíróság döntése kedvezőbb lenne a felperesek számára, az a Bank ellen folyó perek számának az növekedéséhez vezethetne

51) Hátralévő lejáratok elemzése

A Bank pénzügyi eszközeinek és forrásainak modellezett hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2017		2018	
	< 1 év	> 1 év	< 1 év	> 1 év
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	21 324	-	55 819	-
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	93 138	50 567	103 661	16 984
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	x	x	4 401	69 171
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	x	x	-	1 138
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	x	-	30 702
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	x	x	4 401	37 331
Értékesíthető pénzügyi eszközök	13 767	122 998	x	x
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	x	-	149 648
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	x	x	-	1 483
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	x	-	148 165
Lejáratig tartott pénzügyi eszközök	117 235	534 665	x	x
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	68 671	-	x	x
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	249 730	873 967	x	x
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	x	x	415 814	1 615 258
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	x	x	83 613	653 172
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	x	x	83 582	14 195
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	x	x	248 619	947 891
Pénzügyi lízing követelések	x	x	20 683	16 919
Tárgyi eszközök	-	18 947	-	8 624
Befektetési célú ingatlanok	-	-	-	10 838
Immateriális javak	1	25 564	-	24 053
Adókövetelések	704	-	1 480	-
Halasztott adókövetelések	-	-	3 371	-
Értékesítésre tartott eszközök	-	1	-	1 405
Vevő és egyéb követelések	-	-	13 000	1 114
Egyéb eszközök	25 428	2 363	24 917	6 347
Eszközök összesen	589 998	1 629 071	643 146	1 920 361

Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	10 916	4 247	13 678	5 684
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	0	37 584	18 463	18 482
Kibocsátott értékpapírok	0	37 584	18 463	18 482
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	647 973	1 139 570	985 039	1 120 672
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	86 963	115 598	151 913	116 964
Ügyfelek által elhelyezett betétek	557 656	983 242	811 638	918 830
Kibocsátott értékpapírok	3 354	40 730	18 881	84 662
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-	-	2 607	216
Céltartalékok	4 672	4 019	1 747	5 545
Adókötelezettségek	-	0	46	-
Halasztott adókötelezettségek	-	584	144	23
Egyéb kötelezettségek	16 619	13 609	34 854	1 264
Saját tőke	-	339 278	-	357 864
Források összesen	680 180	1 538 891	1 053 972	1 509 535

52) Saját tőke- és tőkekövetelmények a magyar előírásoknak megfelelően

Az Erste Bank Hungary tőkegazdálkodási politikájának elsődleges célja, hogy biztosítsa, hogy az Erste Bank Hungary megfeleljen a külső tőkekövetelményeknek, és erős hitelminősítésekkel és stabil tőkemutatókkal rendelkezzen üzletmenetének támogatása és a részvényesi érték maximalizálása érdekében.

Az Erste Bank Hungary a gazdasági körülmények változásának és tevékenységei kockázati jellegének megfelelően kezeli és módosítja tőkeszerkezetét. A tőkeszerkezet fenntartása vagy módosítása érdekében az Erste Hungary módosíthatja a részvényesi osztalék- és egyéb kifizetéseket. Az előző években érvényes célok, irányelvek és folyamatok nem változtak.

A számítás a magyar jogszabályi előírásoknak megfelelően készül, mely megfelel az uniós előírásoknak és konszolidált IFRS alapon készülnek. Az IFRS 9 standard bevezetése nem volt negatív hatással az Erste Hungary tőkéjére.

A Bank és az Erste Hungary 2018 és 2017 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek.

millió forintban	2017	2018
Tier 1 tőke levonások előtt	339 278	357 864
Levonandó tételek a Tier 1 tőkéből (-)	70 889	32 569
Tier 1 tőke levonások után	268 389	325 295
Tier 2 tőke	52 676	54 360
Levonandó tételek a Tier 2 tőkéből (-)	(3061)	-
Szavatoló tőke	324 126	379 655
Kockázat alapján súlyozott eszközök (hitelezési kockázat alapján)	1 227 477	1 255 473
Hitelkockázat tőkekövetelménye	98 198	100 438
ebből IRB módszer alapján	90 500	92 343
ebből standard módszer alapján	7 698	8 095
Piaci kockázat tőkekövetelménye	1 376	872
ebből egyszerű módszer alapján kalkulált	1 376	872
ebből hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 321	810
ebből tőkeinstrumentumok	43	62
ebből nyitott deviza pozíciók	12	-
Egyéb tőkekövetelmény a hitelezési értékelési különbözetre vonatkozóan	668	727
Működési kockázat tőkekövetelménye	34 536	41 145
Tőkekövetelmény alapja	1 684 729	1 789 775
Tőkekövetelmény összesen	134 778	204 822

53) Mérlegfordulónap utáni események

Az éves közgyűlésen javasolt fizetendő osztalék összege 20 milliárd forint.

54) Egyéb közzététel

Az Erste Bank Hungary Zrt. képviselőire jogosult személyek adatai, akik a 2018-as éves beszámoló aláírására kötelezettek

Név	Lakcím
Radován Jelasity	1026 Budapest, Balogh Ádám utca 35
Ivan Vondra	1051 Budapest, Dorottya utca 6

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

János Rádi (anyja születési neve: Kmetty Mária)

Regisztrációs szám: 168198, igazolványszám: 009310, regisztrációs szakterület: IFRS, pénzügy

55) 2017. és 2018. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai

Cég neve	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2017.12.31	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2018.12.31
Leányvállalatok:		
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%
Erste Lakáslízing Zrt.	100%	100%
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%
Sió Ingatlan Invest Kft.	100%	100%
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%
Collat-reál Kft.	100%	100%
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%
Egyéb befektetések:		
Union Vienna Insurance Group Zrt.	5.00%	1.36%
Budapest Stock Exchange Ltd.	2.30%	2.32%
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	2.10%	2.17%
Kisvállalkozás-fejlesztési Pénzügyi Zrt.	1.10%	1.13%
VISA Incorporated (USD)	0.0005%	0.0005%

millió forintban	Jegyzett tőke 2017	Jegyzett tőke 2018
Leányvállalatok		
Erste Befektetési Zrt.	2 000	2 000
Erste Lakáslízing Zrt.	53	50
Erste Ingatlan Kft.	210	170
Sió Ingatlan Invest Kft.	12,9	12,9
Erste Lakástakarék Zrt.	2 025	2 025
Collat-reál Kft.	8	8
Erste Jelzálogbank Zrt.	3 005	3 010

Az összes leányvállalat bejegyzett székhelye: 24-26. Népfürdő utca, 1138 Budapest, Hungary.